

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 5

ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

ΣΕΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ & ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΜΑΘΗΤΗ

ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Γρηγόρης Κωνσταντόπουλος
Ανδρέας Κότσιφας
Καίτη Μαυράκη

key-book⁺

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΠΑΡΑΓΩΓΗ
Keystone
Software & Consulting

ΑΘΗΝΑ 2008

Το παρόν εκπονήθηκε στο πλαίσιο
του Υποέργου 13 «Προσαρμογή Λογισμικού-Φάση III»
της Πράξης «Επαγγελματικό λογισμικό στην ΤΕΕ: επιμόρφωση και εφαρμογή»
(Γ' ΚΠΣ, ΕΠΕΑΕΚ, Μέτρο 2.3, Ενέργεια 2.3.2)

που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση/Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Φορέας Υλοποίησης και Τελικός Δικαιούχος

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων ΚΠΣ

Φορέας Λειτουργίας

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
Διεύθυνση Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης-Τμήμα Β'

Επιστημονικός Τεχνικός Σύμβουλος

Ερευνητικό Ακαδημαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών

Υπεύθυνος Πράξης

2003-2007 Προϊστάμενος Μονάδας Α1-Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων ΚΠΣ-ΥΠΕΠΘ.
2007- Προϊστάμενος Μονάδας Α1β-Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων ΚΠΣ-ΥΠΕΠΘ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΔΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	Σελ.	4
ΣΕΝΑΡΙΟ 1: ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝ.....	Σελ.	19
ΣΕΝΑΡΙΟ 2: ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ.....	Σελ.	39
ΣΕΝΑΡΙΟ 3: ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	Σελ.	50
ΣΕΝΑΡΙΟ 4: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΙΣ.....	Σελ.	70
ΣΕΝΑΡΙΟ 5: Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ.....	Σελ.	79
ΣΕΝΑΡΙΟ 6: Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ.....	Σελ.	94
ΣΕΝΑΡΙΟ 7: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ...	Σελ.	105
ΣΕΝΑΡΙΟ 8: ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ. ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ.....	Σελ.	112

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το συνοδευτικό υλικό του λογισμικού Key-Book+ Μακροοικονομία αποτελείται από 8 σενάρια [χρήσης του λογισμικού για διδασκαλία γνωστικών ενοτήτων του μαθήματος «Αρχές Οικονομικής Θεωρίας» της Γ' τάξης των ΕΠΑ.Λ. σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος. Το συνοδευτικό υλικό του CD-ROM αποτελείται από Βιβλίο Καθηγητή και Τετράδιο Μαθητή. Κάθε σενάριο του συνοδευτικού υλικού χωρίζεται σε δύο διακριτά τμήματα: ένα το οποίο προορίζεται για το Βιβλίο Καθηγητή και ένα για το Τετράδιο Μαθητή.](#)

A. ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΣΕΝΑΡΙΩΝ

A.1 Βασικές υποθέσεις για τη συγγραφή του Βιβλίου Καθηγητή

- Μέσω των σεναρίων που προτείνονται, ένα τμήμα των ωρών που προβλέπονται στο πρόγραμμα σπουδών, μπορούν να διεξαχθούν στο σχολικό εργαστήριο Η/Υ, αντί της παραδοσιακής διδασκαλίας στην τάξη. Για την καλύτερη αξιοποίηση του κάθε σεναρίου θα ήταν χρήσιμο να έχει προηγηθεί μια ώρα διδασκαλίας στην τάξη στην αντίστοιχη θεματική ενότητα.
- Στο εργαστήριο Η/Υ του σχολείου υπάρχουν 10 Η/Υ και πίνακας. Επομένως έναν Η/Υ και τον πίνακα θα χρησιμοποιεί ο καθηγητής και τους 9 υπόλοιπους Η/Υ θα χρησιμοποιούν οι μαθητές. Κατά συνέπεια ο κάθε υπολογιστής θα χρησιμοποιείται από 2-3 μαθητές, ανάλογα με τον αριθμό των μαθητών της τάξης.
- Γενικότερα προτείνεται η δημιουργία ομάδων μαθητών ανά τρεις για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων συνεργατικής-ομαδικής μάθησης που περιλαμβάνουν τα σενάρια.
- Θεωρείται ότι οι μαθητές έχουν τις βασικές γνώσεις των αρκετών θεματικών ενοτήτων του προγράμματος σπουδών από το μάθημα «Αρχές Οικονομίας» που διδάχθηκαν στην Α' τάξη του ΕΠΑ.Λ.

Σημείωση: Είναι ευκαταίε, στο σχολικό εργαστήριο ή στην τάξη να υπάρχει προβολέας πολυμέσων (multimedia projector) και οθόνη, διότι με την αξιοποίησή τους θα μπορούσαν να βελτιωθούν κατά πολύ οι δυνατότητες αξιοποίησης του λογισμικού. Όμως επειδή αυτό δεν προβλέπεται στις προδιαγραφές του σχολικού εργαστηρίου, το Βιβλίο Καθηγητή δεν περιλαμβάνει δραστηριότητες που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν με προβολέα πολυμέσων.

A.2 Βασικές υποθέσεις για τη συγγραφή του Τετραδίου Μαθητή

- Οι μαθητές έχουν πρόσβαση στο λογισμικό μόνο κατά τις ώρες του μαθήματος και χρησιμοποιούν, ανά 2-3, έναν Η/Υ.
- Προτείνεται, στο πλαίσιο της διδασκαλίας στο σχολικό εργαστήριο να υπάρχει μια τουλάχιστον διδακτική ώρα εξοικείωσης των μαθητών με το λογισμικό με βάση το κείμενο των Οδηγιών Χρήσης (Τυπική Τεκμηρίωση του λογισμικού).

Σημείωση: Είναι ευκαταίε οι μαθητές να έχουν πρόσβαση στο λογισμικό και σε ώρες εκτός μαθήματος ώστε να μπορούν να το αξιοποιήσουν και ως μέσο αυτοδιδασκαλίας (tutorial). Όμως επειδή αυτό δεν προβλέπεται στα δεδομένα της προκήρυξης, το Τετράδιο Μαθητή δεν περιλαμβάνει δραστηριότητες που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν, με τη βοήθεια του λογισμικού, εκτός σχολικού ωραρίου. Περιλαμβάνει μόνο δραστηριότητες που μπορούν να γίνουν, χωρίς το λογισμικό, για την εμπέδωση της διδασκαλίας που έχει γίνει στο σχολικό εργαστήριο. Οι δραστηριότητες του μαθητή που προτείνονται στο Τετράδιο Μαθητή θα ελέγχονται είτε στο σχολικό εργαστήριο είτε στην τάξη.

Διαγράφηκε: χρήσης του λογισμικού για διδασκαλία γνωστικών ενοτήτων του μαθήματος «Αρχές Οικονομικής Θεωρίας» της Γ' τάξης των ΕΠΑ.Λ. σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος. Στο κάθε σενάριο υπάρχουν δύο διακριτά τμήματα: Ένα το οποίο προορίζεται για το Βιβλίο Καθηγητή και ένα για το Τετράδιο Μαθητή.¶

B. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΕΝΑΡΙΩΝ / ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ

Στο συνοδευτικό υλικό περιλαμβάνονται συνολικά 8 σενάρια για 20 διδακτικές ώρες. Κάθε σενάριο καλύπτει 1-5 διδακτικές ώρες, για καθεμία από τις οποίες υπάρχει ένα Φύλλο Εργασίας Καθηγητή και ένα Φύλλο Εργασίας Μαθητή (Τα Φύλλα Εργασίας Μαθητή περιλαμβάνονται στο Τετράδιο Μαθητή). Στο συνοδευτικό υλικό συμπεριλαμβάνονται τα εξής σενάρια:

- Σενάριο 1: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (4 ώρες).
- Σενάριο 2: Μέτρηση ΑΕΠ (2 ώρες).
- Σενάριο 3: Το Τραπεζικό Σύστημα (4 ώρες).
- Σενάριο 4: Οικονομικές Διακυμάνσεις (2 ώρες).
- Σενάριο 5: Έννοια & Είδη Πληθωρισμού (3 ώρες).
- Σενάριο 6: Έννοια & Είδη Ανεργίας (2 ώρες).
- Σενάριο 7: Ρόλος Κράτους στην Οικονομία (1 ώρα).
- Σενάριο 8: Κρατικός Προϋπολογισμός (2 ώρες).

key-book+ ΜακροΟικονομία

Αρχείο Λειτουργίες Ευρετήριο Σελιδοδείκτες Επιλογές Παράθυρο Βοήθεια

Υψηλή Ευρετήρια Σύμπτυξη Ανάπτυξη Πίσω Εμπρός Πριν Μετά Ιστορικό Διάρεση Βοήθεια

Περιεχόμενα

- Εισαγωγή
- 1. Αντικείμενο Οικονομικής Επιστήμης
- 2. Εισαγωγικές Έννοιες Οικονομικής Επιστήμης
- 3. Οικονομία και Κράτος
 - 1. Έννοιες - Ορισμοί
 - 1. Οικονομικός Ρόλος του Κράτους
 - 2. Θεσμικό Πλαίσιο Οικονομίας
 - 3. Αναδιανομή Εισοδήματος
 - 4. Οικονομική Σταθερότητα
 - 5. Δημόσια Αγαθά
 - 6. Εξωτερικό Κόστος ή Εξωτερικές Αντιοικονομίες
 - 7. Μέσα Δράσης του Κράτους
 - 2. Ερωτήσεις
 - 3. Ασκήσεις Αντικειμενικού Τύπου
- 4. Εγχώριο Προϊόν
 - 1. Έννοιες - Ορισμοί
 - 2. Κλειδιά Κατανόησης
 - 3. Ερωτήσεις
 - 4. Ασκήσεις
 - 5. Ασκήσεις Αντικειμενικού Τύπου
- 5. Χρήμα και Τραπεζικό Σύστημα
 - 1. Έννοιες - Ορισμοί
 - 2. Κλειδιά Κατανόησης
 - 3. Ερωτήσεις
 - 4. Ασκήσεις
 - 5. Ασκήσεις Αντικειμενικού Τύπου
- 6. Οικονομικές Διακυμάνσεις, Πληθωρισμός
- 7. Δημόσιος Τομέας
- Τυπολόγιο

Έννοιες - Ορισμοί [3.1]

Έννοιες - Ορισμοί

- [Οικονομικός Ρόλος του Κράτους](#)
- [Θεσμικό Πλαίσιο Οικονομίας](#)
- [Αναδιανομή Εισοδήματος](#)
- [Οικονομική Σταθερότητα](#)
- [Δημόσια Αγαθά](#)
- [Εξωτερικό Κόστος ή Εξωτερικές Αντιοικονομίες](#)
- [Μέσα Δράσης του Κράτους](#)

Γ. ΔΟΜΗ ΣΕΝΑΡΙΩΝ

Το κάθε σενάριο περιλαμβάνει τα εξής τμήματα:

Γ.1.1 ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΤΕΕ

Αναφέρονται ή/και αναπτύσσονται τα παρακάτω:

- Γνωστικό Αντικείμενο.
- Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος.
- Εκπαιδευτικοί Στόχοι Προγράμματος Σπουδών.
- Θεματικές Ενότητες (όπου μπορούν να αξιοποιηθούν οι δραστηριότητες του σεναρίου).
- Τμήματα Αναφοράς Λογισμικού (Αναφέρονται οι τίτλοι και σε παρένθεση οι κωδικοί των αντίστοιχων ενότητων στο CD-ROM).

Γ.1.2 ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

Αναφέρονται ή/και αναπτύσσονται τα παρακάτω:

- Πιθανές Μαθησιακές Δυσκολίες.
- Μαθησιακοί και Διδακτικοί Στόχοι Σεναρίων Ενότητας.

Γ.1.3 ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Γ.1.3.1 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ:

Σε γενικές γραμμές χρησιμοποιούνται εναλλακτικά ή σε συνδυασμό οι Μέθοδοι της Κατευθυνόμενης Διδασκαλίας και του Επικοινωνητισμού ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της διδασκόμενης ενότητας και τα εργαλεία ΤΠΕ που είναι διαθέσιμα από το λογισμικό, για την ανάπτυξη της κάθε ενότητας.

Ο καθηγητής για να αξιοποιήσει αποτελεσματικά τις νέες τεχνολογίες και το λογισμικό Key-Book, πρέπει να δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες ώστε να μπορέσει ο μαθητής να κατασκευάσει τη γνώση μέσα από πραγματικές καταστάσεις και δραστηριότητες προτείνοντας στρατηγικές συνεργατικής μάθησης (collaborative learning). Στη διαδικασία εφαρμογής της συνεργατικής μάθησης ρόλος του εκπαιδευτικού είναι να:

- Προγραμματίζει τη μάθηση.
- Οργανώνει το μαθησιακό περιβάλλον και τις ομάδες.
- Παρακολουθεί τη μάθηση.
- Συμβουλεύει και καθοδηγεί.
- Ενισχύει και ανατροφοδοτεί.
- Αξιολογεί.

Στη συνεργατική μάθηση τόσο οι εκπαιδευτές, όσο και οι εκπαιδευόμενοι είναι ενεργοί συμμετέχοντες στη μαθησιακή διαδικασία. Η εκπαίδευση δε σχετίζεται απλά με τη μετάδοση γνώσεων από τον καθηγητή στο μαθητή, αλλά είναι μια αλληλεπιδραστική διαδικασία.

Γ.1.3.2 ΤΡΟΠΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ:

Εκτός από την ατομική παρακολούθηση και συμμετοχή στο μάθημα, οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες 3 μαθητών (ανά υπολογιστή) και εργάζονται **ομαδικά και συνεργατικά**. Σε γενικές γραμμές και ανάλογα με τη φύση, τα χαρακτηριστικά της διδασκόμενης ενότητας και τα εργαλεία ΤΠΕ που είναι διαθέσιμα από το λογισμικό, η συνεργασία των μαθητών κινείται γύρω από τους εξής άξονες:

- Είναι ενεργοί συμμετέχοντες στη μαθησιακή διαδικασία.
- Υλοποιούν τις δραστηριότητες που τους αναθέτει ο καθηγητής και μέσα στα πλαίσια της ομάδας τους και του ρόλου που έχουν αναλάβει συνεργάζονται, ενεργοποιούνται, ερευνούν και ανακαλύπτουν.

- Συζητούν τις διαδοχικές φάσεις των animations ή όπου δεν υπάρχουν συμμετέχουν σε άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες αναλαμβάνοντας διαφορετικούς ρόλους.
- Χρησιμοποιούν τη λειτουργία των "Σημειώσεων" του λογισμικού, στις ενότητες που θεωρούν σκόπιμο. Κάθε ομάδα μπορεί να αποθηκεύει στον υπολογιστή της, στο σχολικό εργαστήριο, σημειώσεις, απορίες και σχόλια και να τα βρίσκει σε μελλοντικό χρόνο.
- Συζητούν και απαντούν κατά ομάδες στις ασκήσεις αντικειμενικού τύπου στο πλαίσιο της αξιολόγησης στην τάξη.
- Συνεργάζονται στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων των Φύλλων Εργασίας του Μαθητή.
- Συμμετέχουν στη διαδικασία διαδικτυακής αναζήτησης υλικού σχετικού με το διδασκόμενο θεματικό αντικείμενο σε δικτυακούς τόπους που υποδεικνύει ο καθηγητής.
- Παρουσιάζουν το έργο της ομάδας συζητούν, αξιολογούν, αλληλοσυμπληρώνονται.

Γ.1.3.3 ΡΟΛΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ:

Σε γενικές γραμμές και ανάλογα με τη φύση, τα χαρακτηριστικά της διδασκόμενης ενότητας και τα εργαλεία ΤΠΕ που είναι διαθέσιμα από το λογισμικό, ο καθηγητής:

- Αναπτύσσει τις βασικές έννοιες και τις διασυνδέσεις τους.
- Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, "πλοηγεί" τους μαθητές στα τμήματα εκείνα του λογισμικού που έχει επιλέξει να χρησιμοποιήσει στις διάφορες δραστηριότητες του σεναρίου.
- Εμπλέκει τους μαθητές σε διάλογο γύρω από τις βασικές έννοιες συνδέοντας τις έννοιες με τον πραγματικό κόσμο, την εμπειρία και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.
- Χρησιμοποιεί τα animations ή όπου δεν υπάρχουν χρησιμοποιεί άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες για εμπάθυνση στις βασικές έννοιες.
- Παρακινεί τους μαθητές και τους προτείνει δραστηριότητες ώστε να εργαστούν ομαδικά και συνεργατικά.
- Παρακολουθεί τη μάθηση, συμβουλεύει και καθοδηγεί κατά τη μαθησιακή διαδικασία.
- Ενισχύει και ανατροφοδοτεί τη μαθησιακή προσπάθεια.
- Ελέγχει το βαθμό κατανόησης των διδαχθέντων.
- Υποδεικνύει στις ομάδες των μαθητών δικτυακούς τόπους και λέξεις-κλειδιά για την αναζήτηση υλικού σχετικού με το διδασκόμενο θεματικό.
- Οργανώνει συζητήσεις σε θέματα οικονομικής επικαιρότητας τα οποία συζητούνται ή έχουν συζητηθεί στην τάξη ή στο σχολικό εργαστήριο (ανακοίνωση στοιχείων για την ανεργία, τον πληθωρισμό, τον ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας, μεταβολή επιτοκίων, κατάθεση προϋπολογισμού κτλ.).

Γ.1.3.4 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Γ.1.3.4.1 Αξιολόγηση μέσω Ασκήσεων Αντικειμενικού Τύπου

Μέσω των ερωτήσεων αντικειμενικού τύπου, γίνεται έλεγχος της κατανόησης των βασικών εννοιών και των διασυνδέσεών τους στην τάξη.

Η αξιολόγηση προτείνεται να γίνεται κατά ομάδες. Οι μαθητές της κάθε ομάδας αφού συζητήσουν μεταξύ τους, επιλέγουν στον Η/Υ τους, τις, κατά τη γνώμη τους, σωστές απαντήσεις.

Με την ολοκλήρωση των απαντήσεων της κάθε ομάδας, πατώντας το κουμπί «Έλεγχος» ή με τη λήξη του χρόνου, ο οποίος προβλέπεται από το λογισμικό, οπότε το πρόγραμμα «περατώνει» τον διαθέσιμο χρόνο για τις απαντήσεις, το πρόγραμμα αξιολογεί αυτομάτως τις απαντήσεις. Έτσι, κάθε ομάδα βλέπει τις σωστές και τις λάθος απαντήσεις και το σκορ της.

Επίσης ανάλογα με το σκορ της κάθε ομάδας:

- Εάν η επίδοση στο σετ των ερωτήσεων είναι άριστη ακούγεται ένα χειροκρότημα.
- Εάν η επίδοση είναι μέτρια ακούγεται ένας «ενδιάμεσος» ήχος.
- Εάν η επίδοση είναι χαμηλή ακούγεται ένας χαρακτηριστικός ήχος «αποτυχίας» (boing).

Με αυτόν τον τρόπο μπορεί να δημιουργείται άμιλλα μεταξύ των ομάδων ενώ στη συνέχεια θα

μπορεί να γίνεται συζήτηση επάνω στις λανθασμένες απαντήσεις.

Υπάρχουν 3 τύποι ασκήσεων αντικειμενικού τύπου στο λογισμικό (Σελ. 21 Εγχειριδίου Χρήσης).

- Ασκήσεις Πολλαπλής Επιλογής.
- Ασκήσεις Συμπλήρωσης Κενών.
- Ασκήσεις Συμπλήρωσης Πινάκων.

Ανάλογα με τον τύπο της άσκησης προτείνεται η εξής διαδικασία:

📖 Στις **Ασκήσεις Πολλαπλής Επιλογής**

Οι Ασκήσεις Πολλαπλής Επιλογής είναι ομαδοποιημένες σε σετ των 5 σύντομων ασκήσεων, με πέντε πιθανές απαντήσεις η καθεμία και προτεινόμενο χρόνο επίλυσης 3'30" (συνήθως).

Για κάθε ερώτηση ενός σετ, οι μαθητές της κάθε ομάδας συζητούν τις πιθανές απαντήσεις, κατά ομάδες και επιλέγουν στον Η/Υ τους, την κατά την άποψή τους σωστή απάντηση.

Όταν ολοκληρωθούν οι απαντήσεις του σετ ή όταν λήξει ο χρόνος που προβλέπεται από το λογισμικό, ακούγεται το σχετικό ηχητικό μήνυμα και το πρόγραμμα αξιολογεί αυτομάτως τις απαντήσεις. Έτσι, κάθε ομάδα θα βλέπει τις σωστές και τις λάθος απαντήσεις και το σκορ της. Π.χ. σκορ: 3/5. Επίσης κατά τη διάρκεια της επίλυσης της άσκησης φαίνεται ο υπολειπόμενος χρόνος.

Παράδειγμα Ερώτησης Πολλαπλής Επιλογής

6.3 Ενότητα 2: Άσκηση Πολλαπλής Επιλογής 3 (1^η ερώτηση):

Εκφώνηση (Κορμός Ερώτησης): Η διαρθρωτική ανεργία:

Πιθανές απαντήσεις:

- Δεν συμπεριλαμβάνεται στο ποσοστό ανεργίας.
- Οφείλεται στις διαρθρωτικές αλλαγές της οικονομίας, που προκαλούνται κατά κανόνα από την ανεπαρκή ζήτηση.
- Αναφέρεται στη μετακίνηση εργαζόμενων από μια εργασία σε μια άλλη, είτε γιατί απολύθηκαν, είτε γιατί εγκατέλειψαν οι ίδιοι την εργασία τους.
- Αναφέρεται σε εκείνο το τμήμα των ανέργων οι οποίοι δεν εγγράφονται στις καταστάσεις ανεργίας του Ο.Α.Ε.Δ.
- Δεν ισχύει κανένα από τα παραπάνω.

Σωστή απάντηση:

Όταν πατηθεί το κουμπί «Έλεγχος» γίνεται έλεγχος της ορθότητας της απάντησης.

📖 Στις **Ασκήσεις Συμπλήρωσης Κενών**

Η κάθε Άσκηση Συμπλήρωσης Κενών αποτελείται συνήθως από ένα κείμενο (2-3 παραγράφων) στο οποίο υπάρχουν 5 κενά προς κάλυψη, με προτεινόμενο χρόνο επίλυσης 2.30'. Για τα 5 κενά υπάρχουν διαθέσιμοι 15 όροι από τους οποίους θα πρέπει να επιλεγεί ο σωστός για καθένα από τα κενά.

Για κάθε ερώτηση ενός σετ ερωτήσεων, οι μαθητές της κάθε ομάδας συζητούν τις πιθανές απαντήσεις κατά ομάδες και επιλέγουν στον Η/Υ τους, την κατά την άποψή τους σωστή απάντηση.

Όταν ολοκληρωθούν οι απαντήσεις του σετ ή όταν λήξει ο χρόνος που προβλέπεται από το λογισμικό, το πρόγραμμα αξιολογεί αυτομάτως τις απαντήσεις. Έτσι, κάθε ομάδα θα βλέπει τις σωστές και τις λάθος απαντήσεις και το σκορ της. Π.χ. σκορ: 4/5 (80%), υπολειπόμενος χρόνος: 30" και ακούει το σχετικό ηχητικό μήνυμα.

Παράδειγμα Ερώτησης Συμπλήρωσης Κενών:

5.5 Ενότητα 1: Άσκηση Συμπλήρωσης Κενών 4

Να συμπληρωθούν τα κενά: (Προτεινόμενος Χρόνος: 2' 30")

Εκδοτική τράπεζα ή κεντρική τράπεζα ή _____ ίδρυμα, ονομάζεται η τράπεζα που έχει το αποκλειστικό _____ να εκδίδει τα χαρτονομίσματα και τα _____. Η κεντρική τράπεζα δημιουργείται από το κράτος και αποτελεί ουσιαστικά την τράπεζα του κράτους. Στις σύγχρονες κοινωνίες η κεντρική τράπεζα έχει μία σχετική _____ από την _____ εξουσία.

Διαγράφηκε: μία

Πιθανές Απαντήσεις:

εκδοτικό, χρηματιστηριακό, οικονομικό, πλεονέκτημα, δικαίωμα, προνόμιο, κέρματα, αποθέματα, δάνεια, απόσταση, ανεξαρτησία, νομοθετική, δικαστική, εκτελεστική.

Σωστές απαντήσεις

1. εκδοτικό
2. προνόμιο
3. κέρματα
4. ανεξαρτησία
5. εκτελεστική

Όταν πατηθεί το κουμπί «Έλεγχος» γίνεται έλεγχος της ορθότητας των απαντήσεων.

Στις Ασκήσεις Συμπλήρωσης Πινάκων

Η κάθε Άσκηση Συμπλήρωσης Πινάκων αποτελείται από έναν πίνακα με κάποια δεδομένα συμπληρωμένα και κάποια κενά. Ο αριθμός των κενών καθώς και του ενδεικτικού χρόνου απάντησης ποικίλουν. Οι σωστές απαντήσεις έχουν αριθμητική μορφή, επομένως οι μαθητές θα πρέπει να γράψουν το σωστό αριθμό. Δεν υπάρχουν δεδομένες πιθανές απαντήσεις από τις οποίες θα πρέπει να επιλέξει ο μαθητής.

Όταν συμπληρωθούν τα κενά του πίνακα ή όταν λήξει ο χρόνος που προβλέπεται από το λογισμικό, το πρόγραμμα αξιολογεί αυτομάτως τις απαντήσεις. Έτσι κάθε ομάδα θα βλέπει τις σωστές και τις λάθος απαντήσεις και το σκορ της. Π.χ. σκορ: 6/8 (75%), υπολειπόμενος χρόνος: 20" και θα ακούει το σχετικό ηχητικό μήνυμα.

Παράδειγμα Άσκησης Συμπλήρωσης Πινάκων:

Άσκηση Συμπλήρωσης Πινάκων: Παραγωγικές Δυνατότητες & Κόστος Ευκαιρίας (4.5.3.2)

Μορφή της άσκησης προ της επίλυσης:

Να συμπληρωθούν τα κενά του πίνακα:

ΔΒ άεάο				
Έτος	ΑΑΕ (€)	ΑΑΕ (€) 95	ΑΑΕ (€) 95	% ΔΑΕ
1993	80	20.000	...	-
1994	100	...	25.000	...
1995	125	30.000
1996	140	10

Μορφή της άσκησης μετά την επίλυση (Εμφανίζεται όταν πατηθεί το κουμπί «Έλεγχος»):

ΔΒ άεάò				
ετ έ	Άάεò Όε ρ ί	ΆΆΔ όά Όηάε. Όε Υό	ΆΆΔ όά Όάε. Όε Υό 95	% ί άάάι έρ Δηάάι . ΆΆΔ
1993	80	20.000	<u>31.250</u>	-
1994	100	<u>20.000</u>	25.000	<u>-20</u>
1995	125	30.000	<u>30.000</u>	<u>20</u>
1996	140	<u>36.960</u>	<u>33.000</u>	10

Γ.1.3.4.2 Αξιολόγηση μέσω Ερωτήσεων και Ασκήσεων Ανοιχτού Τύπου:

Στο λογισμικό υπάρχει πλήθος ερωτήσεων και ασκήσεων ανοιχτού τύπου για κάθε θεματική ενότητα (Σελ. 19 Εγχειριδίου Χρήσης).

Στο πλαίσιο του κάθε σεναρίου και στο τετράδιο μαθητή δίνονται ερωτήσεις και ασκήσεις ανοιχτού τύπου (Φύλλα Εργασίας στο Τετράδιο Μαθητή). Οι απαντήσεις των ερωτήσεων-ασκήσεων αυτών ελέγχονται στο σχολικό εργαστήριο.

Γ.1.3.4.3 Αξιολόγηση συνεργατικής μάθησης

Παρουσίαση του έργου των ομάδων – συζήτηση επάνω σε αυτό και αλληλοσυμπλήρωση, αξιολόγηση του έργου που έχει εκπονηθεί από κάθε ομάδα, με άξονα το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα όπως αυτό ορίστηκε στο στάδιο της ανάθεσης της ομαδικής εργασίας. Επιπλέον αξιολογείται η ποιότητα της συνεργασίας και συζητούνται τρόποι περαιτέρω βελτίωσής της.

Γ.1.4 ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΠΕ ΠΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Για τη διδασκαλία του γνωστικού αντικείμενου, χρησιμοποιούνται τα εξής εργαλεία ΤΠΕ:

☒ Τα **Κινούμενα Σχέδια (Animations)** του λογισμικού (στις ενότητες που υπάρχουν) με διάλογο με τους μαθητές και παραδείγματα από τον πραγματικό κόσμο. Σε κάθε animation θα πρέπει να γίνεται σχολιασμός της κάθε φάσης και να χρησιμοποιείται, όπου είναι απαραίτητη, η λειτουργία "Stop/Play" που διαθέτει το λογισμικό (Βλέπε σελ. 19 του Εγχειριδίου Χρήσης του Key-Book Μακροοικονομία). Δείτε στο Παράρτημα του Εισαγωγικού Κεφαλαίου, που ακολουθεί, ένα παράδειγμα παρουσίασης/σχολιασμού του animation: «Ορισμός Φάσης Επιχειρηματικού Κύκλου» (6.1.1.3.1).

Σημείωση: Στις ενότητες όπου δεν υπάρχουν animations θα προτείνονται εναλλακτικά άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, συζητήσεις επί της οικονομικής επικαιρότητας ή εκπαιδευτικά παιχνίδια για τις ομάδες των μαθητών.

☒ Το **υπερκείμενο** (hyperlinks κειμένου) το οποίο προσφέρει τη δυνατότητα άμεσης παραπομπής στην ερμηνεία των διάφορων εννοιών και ορισμών σε άλλες γνωστικές ενότητες ή στο ευρετήριο εννοιών-ορισμών (Βλέπε σελ. 8, Εγχειριδίου Χρήσης του Key-Book Μακροοικονομία).

☒ Τα **ηχητικά σχόλια** (ηχητικά hyperlinks) που υπάρχουν σε πολλές ενότητες των Εννοιών-Ορισμών και των Κλειδιών-Κατανόησης (Βλέπε σελ. 9, Εγχειριδίου Χρήσης του Key-Book Μακροοικονομία).

☒ Η δυνατότητα **Εισαγωγής Σημειώσεων** καθώς και πολυμέσων τα οποία αποθηκεύονται σε κάθε οθόνη του λογισμικού και εμφανίζονται όταν το επιλέξει ο χρήστης. Η λειτουργία αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί και από τον **καθηγητή** στον Η/Υ που χρησιμοποιεί **αλλά και από τις ομάδες μαθητών**, η καθεμιά στον Η/Υ που θα χρησιμοποιεί στο σχολικό εργαστήριο, (Βλέπε σελ. 24 του Εγχειριδίου Χρήσης του Key-Book Μακροοικονομία).

☒ Εργαλεία πέρα από το συγκεκριμένο λογισμικό που υπάρχουν στο σχολικό εργαστήριο και εργαλεία ή/και ψηφιακό υλικό ή/και πηγές που είτε είναι διαθέσιμα στο εργαστήριο είτε είναι

προσβάσιμα μέσω διαδικτύου.

☒ Τέλος μπορούν να αξιοποιούνται οι δυνατότητες που προσφέρουν οι παρακάτω λειτουργίες του λογισμικού:

- Σύμπτυξη/Ανάπτυξη Περιεχομένων (Σελ. 10 Εγχειριδίου Χρήσης).
- Επόμενο/Προηγούμενο Θεματικά (Σελ. 10 Εγχειριδίου Χρήσης).
- Επόμενο/Προηγούμενο Χρονικά (Σελ. 10 Εγχειριδίου Χρήσης).
- Ιστορικό Κινήσεων (Σελ. 10 Εγχειριδίου Χρήσης).
- Ευρετήριο Εννοιών Ορισμών (Σελ. 12 Εγχειριδίου Χρήσης).
- Τυπολόγιο (Σελ. 12 Εγχειριδίου Χρήσης).
- Εισαγωγή Σελιδοδεικτών (Σελ. 13 Εγχειριδίου Χρήσης).
- Εκτυπώσεις.

Γ.1.5 ΒΗΜΑΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Το κάθε σενάριο περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα Φύλλα Εργασίας για τον καθηγητή και ένα ή περισσότερα Φύλλα Εργασίας για τον μαθητή ανάλογα με τις προβλεπόμενες διδακτικές ώρες που θα καλύπτονται.

Γ.1.5.1 Φύλλο Εργασίας Καθηγητή

Ένα τυπικό Φύλλο Εργασίας καθηγητή (μιας διδακτικής ώρας) περιλαμβάνει:

☒ Τους Στόχους του Φύλλου Εργασίας

☒ Τις **Δραστηριότητες του Φύλλου Εργασίας** οι οποίες σε γενικές γραμμές και ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της διδασκόμενης γνωστικής ενότητας είναι οι εξής:

α. Ανάπτυξη από τον καθηγητή της γενικής εικόνας της ενότητας που θα διδαχθεί και των άλλων βασικών και συναφών εννοιών της ενότητας. Ακολουθεί συζήτηση με τους μαθητές με εμπλοκή των μαθητών σε διάλογο γύρω από τις βασικές έννοιες. Σύνδεση των εννοιών με τον πραγματικό κόσμο, την εμπειρία και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.

β. Στη συνέχεια, εφόσον η συγκεκριμένη ενότητα περιλαμβάνει animations, θα γίνεται ανάπτυξη από τον καθηγητή και εμβάθυνση της βασικής και των σχετικών εννοιών του σεναρίου με την παρουσίαση και τον σχολιασμό των διαφορετικών φάσεων του animation. Στο φύλλο εργασίας υπάρχει κατάλογος των animations που προτείνεται να χρησιμοποιηθούν, με τον κωδικό τους ώστε να μπορούν να βρεθούν στο λογισμικό.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν animations ή θεωρείται σκόπιμο, θα προτείνονται, εναλλακτικά, άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, συζητήσεις επί της οικονομικής επικαιρότητας (στις ενότητες της Μακροοικονομίας) ή εκπαιδευτικά παιχνίδια για τις ομάδες των μαθητών.

γ. Συζήτηση από τις ομάδες των μαθητών των εννοιών που παρουσιάζονται στα animations ή/και των εναλλακτικών δραστηριοτήτων που υποδεικνύει ο καθηγητής για τις ομάδες με βάση το σενάριο.

δ. Αξιολόγηση: Έλεγχος Κατανόησης των διδαχθέντων-συζήτηση κατά ομάδες με τη χρήση των Ασκήσεων Αντικειμενικού Τύπου (κάθε ομάδα θα απαντά στις ερωτήσεις στον Η/Υ της). Στο σενάριο, θα υπάρχει κατάλογος των ενδεικτικών ασκήσεων (με τον κωδικό τους ώστε να μπορούν να βρεθούν στο λογισμικό) και ο προβλεπόμενος χρόνος διάρκειας της κάθε άσκησης.

ε. Υπόδειξη στους μαθητές του σχετικού Φύλλου Εργασίας της ενότητας από το Τετράδιο Μαθητή.

Γ.1.5.2 Φύλλο Εργασίας Μαθητή

Τα περιεχόμενα του κάθε Φύλλου Εργασίας Μαθητή προσαρμόζονται ανάλογα με τα

χαρακτηριστικά της διδασκόμενης γνωστικής ενότητας. Ένα τυπικό Φύλλο Εργασίας Μαθητή (μιας διδακτικής ώρας) περιλαμβάνει:

1. Αναφορά στις βασικές και σχετικές έννοιες του σεναρίου που θα πρέπει να μελετήσουν οι μαθητές από το σχολικό βιβλίο.
2. Δραστηριότητες ή εργασίες που καλούνται οι μαθητές να υλοποιήσουν ατομικά ή ομαδικά.
3. Εκφωνήσεις επιλεγμένων Ασκήσεων αντικειμενικού τύπου της ενότητας.
4. Εκφωνήσεις επιλεγμένων Ερωτήσεων ανοιχτού τύπου της ενότητας.
5. Εκφωνήσεις επιλεγμένων Ασκήσεων ανοιχτού τύπου της ενότητας.

Ο έλεγχος των ερωτήσεων-ασκήσεων θα γίνεται στο σχολικό εργαστήριο ή στην τάξη. Σημειώνεται, ότι όλες οι απαντήσεις των ασκήσεων αντικειμενικού τύπου και των ερωτήσεων καθώς και οι περισσότερες λύσεις των ασκήσεων ανοιχτού τύπου, υπάρχουν στο CD-ROM.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΥ ΕΝΟΣ ANIMATION ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Σχολιασμός του Animation: Ορισμός Φάσης Επιχειρηματικού Κύκλου (6.1.1.3.1):

Φάση 1

Σχολιασμός Καθηγητή: Φάσεις του Οικονομικού (Επιχειρηματικού) Κύκλου ονομάζονται τα στάδια, τα οποία διέρχεται η οικονομία στη διάρκεια του οικονομικού κύκλου και τα οποία έχουν κοινά χαρακτηριστικά για όλους τους κύκλους.

Η οικονομία περνά κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού κύκλου, από δύο βασικές φάσεις: τη φάση της ανόδου(6.1.1.3.2.2) και τη φάση της καθόδου(6.1.1.3.2.4). Η μετάβαση από τη μία φάση στην άλλη δε γίνεται αμέσως ή αυτόματα, αλλά με την πάροδο χρόνου.

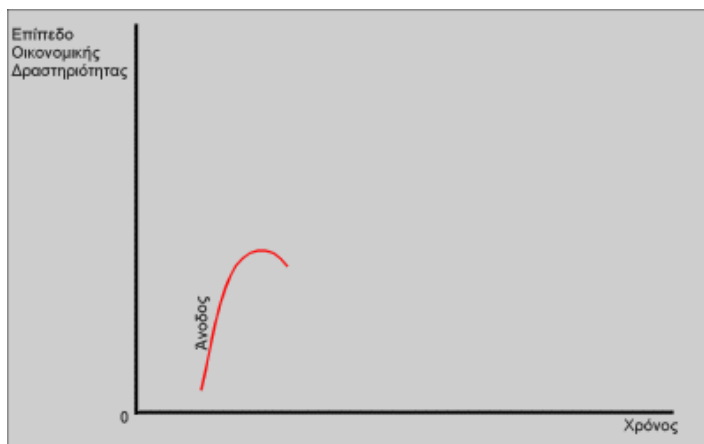
Διαγράφηκε: μία

Εδώ βλέπουμε τη φάση της **ανόδου**.

Στη φάση της ανόδου του επιχειρηματικού κύκλου, λόγω της υποαπασχόλησης των παραγωγικών συντελεστών η αύξηση της παραγωγής είναι ευχερής με την αξιοποίηση των αργούντων συντελεστών. Έτσι, έχουμε:

- Αύξηση της συνολικής ζήτησης, η οποία συνεπάγεται αύξηση της παραγωγής, του εισοδήματος και της απασχόλησης.
- Αύξηση των κερδών των επιχειρήσεων και ευνοϊκό επενδυτικό κλίμα.
- Αυξήσεις των τιμών, ως αποτέλεσμα της αυξανόμενης συνολικής ζήτησης.

Πάντως, η φάση της ανόδου δε διαρκεί επ' άπειρον. Καθώς η οικονομία φτάνει στο επίπεδο της πλήρους απασχόλησης, οι τιμές αυξάνονται και παρουσιάζονται ελλείψεις σε ορισμένες κατηγορίες εξειδικευμένης εργασίας και σε κάποιες σημαντικές πρώτες ύλες, φαινόμενα τα οποία αποτελούν σημάδια της επόμενης φάσης του οικονομικού κύκλου, αυτής της κρίσης.

Φάση 2

Σχολιασμός Καθηγητή: Η φάση της κρίσης ακολουθεί τη φάση της ανόδου του οικονομικού κύκλου. Όταν η οικονομία βρίσκεται στα τελευταία στάδια της ανόδου, η αυξητική τάση των τιμών γίνεται πιο έντονη, καθώς η οικονομία οδεύει προς το επίπεδο της πλήρους απασχόλησης. Παρουσιάζονται ελλείψεις σε ορισμένες κατηγορίες εξειδικευμένης εργασίας και ελλείψεις σε κάποιες σημαντικές πρώτες ύλες.

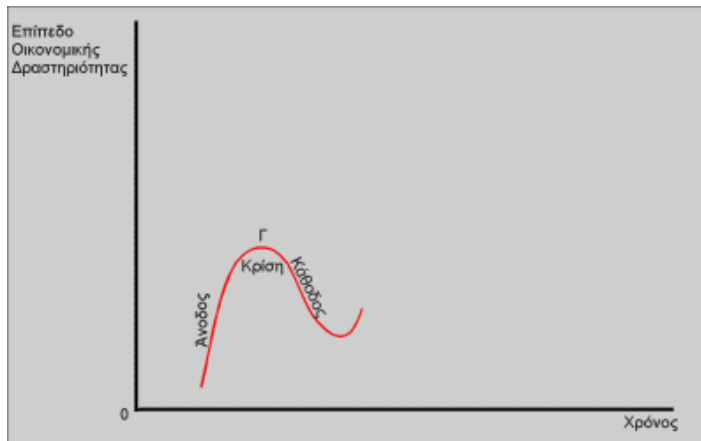
Η περαιτέρω αύξηση της παραγωγής γίνεται δυσχερής, καθώς αυξάνεται το κόστος και υπάρχει πλέον γενικευμένη αύξηση των τιμών. Παρουσιάζεται πληθωρισμός, του οποίου ο ρυθμός τείνει αυξανόμενος.

Έτσι, όταν η οικονομία βρίσκεται στο τελευταίο στάδιο της ανοδικής της πορείας, είναι πιο εύθραυστη και πιο ευάλωτη σε πολλούς παράγοντες που μπορούν να σταματήσουν την ανοδική της πορεία. Π.χ. αν υπάρξει μείωση της ζήτησης, συντελείται κρίση και στη συνέχεια η οικονομία οδηγείται στη φάση της καθόδου.

Η φάση της καθόδου ακολουθεί τη φάση της κρίσης του οικονομικού κύκλου. Τα φαινόμενα που επικρατούν στη φάση της καθόδου είναι, σε γενικές γραμμές, τα αντίθετα από αυτά που επικρατούν στη φάση της ανόδου:

- Μείωση της κατανάλωσης, στασιμότητα ή μείωση των επενδύσεων, η οποία συνεπάγεται μείωση της παραγωγής, του εισοδήματος και της απασχόλησης.
- Μείωση των κερδών των επιχειρήσεων και αρνητικό επενδυτικό κλίμα.

Η κάθοδος του οικονομικού κύκλου και της οικονομικής δραστηριότητας δε διαρκεί επ' άπειρον, καθώς τη φάση της καθόδου διαδέχεται η φάση της ύφεσης.

Σύντομη συζήτηση με τους μαθητές/ Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

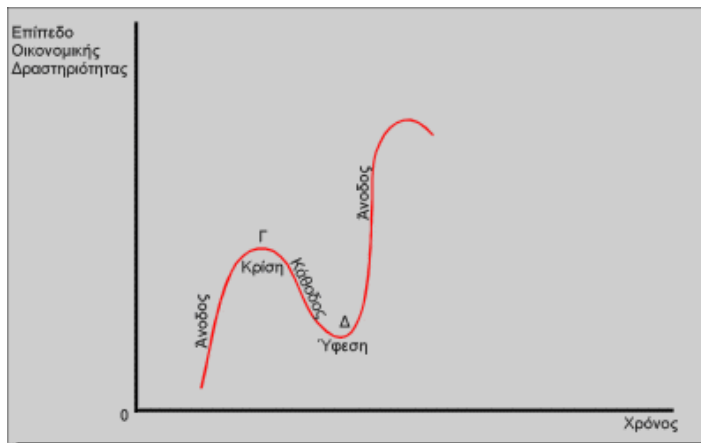
Φάση 3

Σχολιασμός Καθηγητή: Η φάση της ύφεσης του επιχειρηματικού κύκλου ακολουθεί τη φάση της καθόδου. Στη φάση της ύφεσης εκδηλώνεται μεγάλη ανεργία, έλλειψη επενδύσεων και χαμηλή ζήτηση καταναλωτικών προϊόντων. Αυτό σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις που παράγουν προϊόντα (κεφαλαιουχικά και καταναλωτικά) δεν αξιοποιούν πλήρως την παραγωγική τους δυναμικότητα.

Η παραγωγή και το εισόδημα βρίσκονται στο πιο χαμηλό σημείο. Οι τιμές δεν αυξάνονται (είναι δυνατό και να μειώνονται) και τα κέρδη των επιχειρήσεων είναι χαμηλά (πολλές επιχειρήσεις παρουσιάζουν και ζημιές).

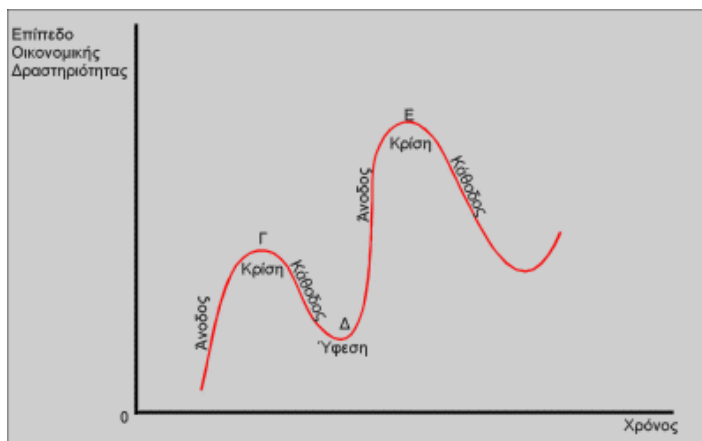
Κατά τη διάρκεια της ύφεσης, το γενικό επιχειρηματικό κλίμα δεν ευνοεί την πραγματοποίηση επενδύσεων και επικρατεί οικονομική ανασφάλεια και απαισιοδοξία για το μέλλον. Η ύφεση πάντως δεν κρατά επ' άπειρον. Αφού η οικονομική δραστηριότητα φτάσει στο κατώτατο σημείο της, τον "πάτο" της ύφεσης, ακολουθεί η φάση της ανόδου του οικονομικού κύκλου.

Η φάση της ανόδου ακολουθεί τη φάση της ύφεσης. Όταν η οικονομική δραστηριότητα φτάσει στο κατώτατο σημείο της, δηλαδή στον "πάτο" της ύφεσης, ακολουθεί η φάση της ανόδου του οικονομικού κύκλου, είτε λόγω της αύξησης των κρατικών δαπανών και συνεπώς και των κρατικών επενδύσεων, είτε για άλλους λόγους, όπως π.χ. η βελτίωση του τεχνολογικού επιπέδου της οικονομίας που επίσης οδηγεί στην πραγματοποίηση επενδύσεων.

Σύντομη συζήτηση με τους μαθητές/ Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

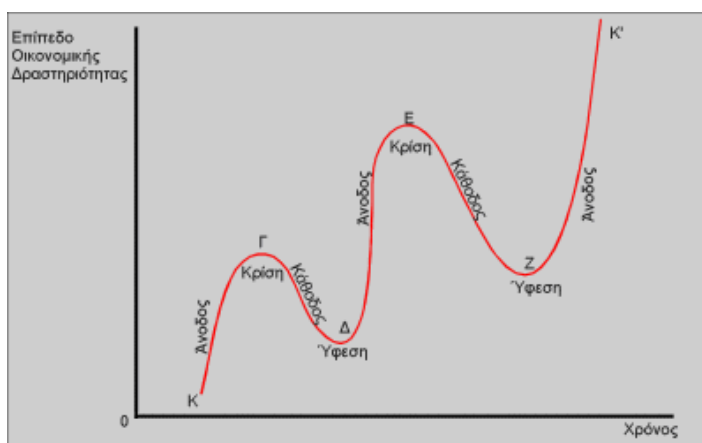
Φάση 4

Συζήτηση με τους μαθητές για το πέρασμα της οικονομίας και πάλι στη φάση της κρίσης και της καθόδου.

Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

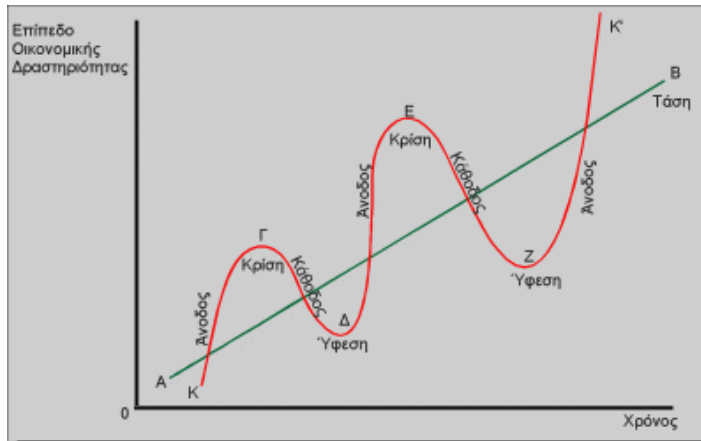
Φάση 5

Συζήτηση με τους μαθητές για το πέρασμα της οικονομίας και πάλι στη φάση της ύφεσης και της ανόδου.

Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

Φάση 6

📖 Σύνδεση με την πραγματική οικονομία:

Οι επί μέρους φάσεις των οικονομικών κύκλων, διαφέρουν και ως προς το χρόνο που διαρκούν και ως προς την ένταση των επιπτώσεων στην οικονομία. Έτσι, άλλοτε η φάση της καθόδου έχει περιορισμένη διάρκεια και η οικονομία οδηγείται σε ανοδική πορεία, χωρίς οδυνηρές συνέπειες και άλλοτε εξελίσσεται σε μακροχρόνια ύφεση, με σημαντικές αρνητικές συνέπειες.

Κλείνοντας τη συζήτηση ο καθηγητής μπορεί **να συνδέσει** τη θεωρία των οικονομικών κύκλων με την παρατεταμένη ύφεση της παγκόσμιας οικονομίας της δεκαετίας του 30'.

Επίσης μπορεί να κάνει αναφορά στα χαρακτηριστικά της κρίσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος το 2008 και τις πιθανές εξελίξεις.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΠΗΓΗ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
(Ανακοίνωση της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας)**

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

EUROPEAN STATISTICAL DATA SUPPORT

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΟ Γ.Γ. ΕΣΥΕ
Κέντρο Υποστήριξης Ευρωπαϊκών Στατιστικών Δεδομένων στην Ελλάδα
European Statistical Data Support (ESDS) Centre of Greece

Τα στοιχεία που περιέχονται στις βάσεις δεδομένων της Eurostat είναι διαθέσιμα δωρεάν στους χρήστες στατιστικών στοιχείων, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα της απευθείας (on-line) δωρεάν πρόσβασης στις πρόσφατες και πιο ολοκληρωμένες διαθέσιμες στατιστικές πληροφορίες, σε επίπεδο ΕΕ, κρατών μελών, ευρωζώνης και άλλων χωρών. Οι χρήστες έχουν, επίσης, τη δυνατότητα να «κατεβάσουν» δωρεάν όλες τις στατιστικές εκδόσεις της Eurostat από την επίσημη ιστοσελίδα της: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>.

Για να εξυπηρετήσει τη δωρεάν πρόσβαση των χρηστών της σε αυτά τα στοιχεία η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας έχει δημιουργήσει ένα ειδικό τμήμα στη Βιβλιοθήκη της, το Κέντρο Υποστήριξης Ευρωπαϊκών Στατιστικών Δεδομένων στην Ελλάδα (European Statistical Data Support - ESDS Centre of Greece). Το ESDS προσφέρει δωρεάν καθοδήγηση στους χρήστες του για τον τόπο και τον τρόπο αναζήτησης των ευρωπαϊκών στατιστικών δεδομένων (ελεύθερη βάση δεδομένων –πρώην New Cronos- και βάση δεδομένων εξωτερικού εμπορίου – πρώην Comext) και των εκδόσεων της Eurostat, μέσω της επίσημης ιστοσελίδας της.

Ο χρήστης μπορεί:

- Να μπει στην ιστοσελίδα της Eurostat (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>) και να συμπληρώσει τη φόρμα αιτήματος, στην οποία θα παραπεμφθεί από το σημείο "Help/User support"- "Ellada" και η οποία υποβάλλεται αυτόματα στην εθνική ομάδα ESDS της Ελλάδας.
- Να μπει στην ιστοσελίδα της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας (www.statistics.gr) και να συμπληρώσει τη φόρμα αιτήματος, στην οποία θα παραπεμφθεί από το σημείο "Προϊόντα και Υπηρεσίες"- "ESDS-Κέντρο Υποστήριξης Ευρωπαϊκών Στατιστικών Δεδομένων".
- Να έρθει ο ίδιος στη Βιβλιοθήκη και, αφού συμπληρώσει το Δελτίο Χρήστη, να συμβουλευθεί, για τις επιθυμητές πληροφορίες, τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, που είναι διαθέσιμοι για το ESDS, πάντα με τη βοήθεια και την καθοδήγηση από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης.

Το ESDS υποστηρίζει τους χρήστες των ευρωπαϊκών στατιστικών δεδομένων παρέχοντάς τους:

- Ενημέρωση για τη διαθεσιμότητα δεδομένων και εκδόσεων,
- Επιβεβαίωση δεδομένων που αναζητήθηκαν από τους ίδιους τους χρήστες,
- Καθοδήγηση στην αναζήτηση μεθοδολογικών πληροφοριών,
- Τεχνική υποστήριξη.

Η εξυπηρέτηση γίνεται καθημερινά Δευτέρα – Παρασκευή από 9:00 μέχρι 13:30, παράλληλα με τις ώρες λειτουργίας της Βιβλιοθήκης.

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας
Διεύθυνση Στατιστικής Πληροφόρησης και Εκδόσεων – Τμήμα Βιβλιοθήκης
Κέντρο Υποστήριξης Ευρωπαϊκών Στατιστικών Δεδομένων στην Ελλάδα (ESDS)
Πειραιώς 46 & Επονιτών, 185 10 Πειραιάς, 1^{ος} όροφος, γρ. 106
Τηλ.: 210 4852315, fax: 210 4852819
e-mail: esds@statistics.gr, url: www.statistics.gr.

ΣΕΝΑΡΙΟ 1: ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝ

ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

Διδακτικές Ώρες: 4

1.1 Γνωστικό αντικείμενο και σύνδεση με το πρόγραμμα σπουδών της ΤΕΕ

Γνωστικό Αντικείμενο: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 9.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.

Εκπαιδευτικοί Στόχοι Προγράμματος Σπουδών: Να ορίζουν και να εξηγούν την έννοια του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ).

Θεματικές Ενότητες:

- Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ).
- Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν.
- Προστιθέμενη Αξία.
- Δείκτης Τιμών /Δείκτης Τιμών ΑΕΠ.
- «Πραγματικά» Οικονομικά Μεγέθη.
- Ονομαστικά ή Χρηματικά Οικονομικά Μεγέθη.
- Αποπληθωρισμός ΑΕΠ.
- Το ΑΕΠ σε Τρέχουσες Τιμές (Ονομαστικό).
- ΑΕΠ σε Σταθερές Τιμές (Πραγματικό).
- Εναλλακτικές Μορφές ΑΕΠ.
- Το ΑΕΠ ως Μέτρο Οικονομικής Ευημερίας.
- Κατά κεφαλή Εισόδημα.

key-book+ ΜακροΟικονομία

Αρχείο Λειτουργίες Ευρετήριο Σελιδοδείκτες Επιλογές Παράθυρο Βοήθεια

Υψηλή Ευρετήρια Σύμπτυξη Ανάπτυξη Πίσω Εμπρός Πριν Μετά Ιστορικό Διάθεση Βοήθεια

Περιεχόμενα

- Εισαγωγή
- 1. Αντικείμενο Οικονομικής Επιστήμης
- 2. Εισαγωγικές Έννοιες Οικονομικής Επιστήμης
- 3. Οικονομία και Κράτος
- 4. Εγχώριο Προϊόν
 - 1. Έννοιες - Ορισμοί
 - 1. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
 - 1. Ορισμός και Περιεχόμενα
 - 2. ΑΕΠ και Μεταβολές Τιμών
 - 1. Το ΑΕΠ σε Τρέχουσες Τιμές
 - 2. Η Επίδραση των Τιμών
 - 3. Δείκτης Τιμών
 - 4. Δείκτης Τιμών ΑΕΠ
 - 5. Έτος Βάσης
 - 6. ΑΕΠ σε Σταθερές Τιμές
 - 7. Αποπληθωρισμός ΑΕΠ
 - 3. ΑΕΠ και Προστιθέμενη Αξία
 - 4. Οι Δύο Όψεις του ΑΕΠ
 - 2. Εναλλακτικές Μορφές του ΑΕΠ
 - 3. ΑΕΠ και Οικονομική Ευημερία
 - 2. Κλειδιά Κατανόησης
 - 3. Ερωτήσεις
 - 4. Ασκήσεις
 - 5. Ασκήσεις Αντικειμενικού Τύπου
- 5. Χρήμα και Τραπεζικό Σύστημα
- 6. Οικονομικές Διακυμάνσεις, Πληθωρισμός
- 7. Δημόσιος Τομέας
- Τυπολόγιο

Α.Ε.Π. σε Τρέχουσες Τιμές (Ονομαστικό) [4.1.1.2.1]

Α.Ε.Π. σε Τρέχουσες Τιμές (Ονομαστικό)

Όταν το Α.Ε.Π. υπολογίζεται με τις τιμές της χρονιάς στην οποία αναφέρεται, λέγεται Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές ή ονομαστικό Α.Ε.Π.

Στον υπολογισμό του Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές, δεν υπολογίζεται η επίδραση των τιμών, δηλαδή ο πληθωρισμός. Επομένως, το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές δεν προσφέρεται για συγκρίσεις ανάμεσα σε διαφορετικές χρονιές. Για να γίνει αυτό πρέπει να βρεθεί το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές ή πραγματικό Α.Ε.Π.

Τμήματα Αναφοράς Λογισμικού (Σε παρένθεση οι κωδικοί των αντίστοιχων ενοτήτων στο CD-ROM):

Ενότητα 4: Εγχώριο Προϊόν.

Διαγράφηκε: Κεφάλαιο

Στο γνωστικό αντικείμενο «Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν» και τις σχετικές με αυτό έννοιες αναφέρονται οι παρακάτω ενότητες:

- Έννοιες-Ορισμοί (4.1)
- Κλειδιά Κατανόησης (4.2)
- Ερωτήσεις (4.3)
- Ασκήσεις (4.4)
- Ασκήσεις Αντ. Τύπου (4.5)

Διαγράφηκε: :1-3, 4.2.5)

1.2 Μαθησιακοί και διδακτικοί στόχοι:

Πιθανές Μαθησιακές Δυσκολίες:

Από τη διδακτική πείρα έχουν καταγραφεί μαθησιακές δυσκολίες στην κατανόηση:

- Του ΑΕΠ ως δείκτη οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας.
- Του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος σε σχέση με το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν.
- Της έννοιας της Προστιθέμενης Αξίας και του υπολογισμού του ΑΕΠ ως αθροίσματος προστιθέμενων αξιών.
- Της έννοιας του Πραγματικού σε σχέση με το Ονομαστικό ΑΕΠ, της έννοιας του Αποπληθωρισμού του ΑΕΠ και γενικότερα της έννοιας του Δείκτη Τιμών και των πραγματικών σε σχέση με τα ονομαστικά μεγέθη.

Διαγράφηκε: .

Μαθησιακοί και Διδακτικοί Στόχοι Σεναρίων Ενότητας:

Να κατανοήσουν οι μαθητές:

- Τη σημασία του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος ως δείκτη για την κατανόηση της λειτουργίας μιας οικονομίας.
- Τις δυσκολίες μέτρησης του ΑΕΠ.
- Τη διαφορά ανάμεσα στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν και το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν.
- Την έννοια της Προστιθέμενης Αξίας και τον τρόπο υπολογισμού του ΑΕΠ ως αθροίσματος προστιθέμενων αξιών.
- Τη διαφορά ανάμεσα στα πραγματικά σε σχέση με τα ονομαστικά μεγέθη.
- Την Έννοια του Δείκτη Τιμών ως εργαλείου αποπληθωρισμού των ονομαστικών μεγεθών και εν προκειμένω του Ονομαστικού ΑΕΠ.
- Τις εναλλακτικές μορφές του ΑΕΠ.
- Την έννοια του Κατά Κεφαλή Πραγματικού ΑΕΠ ως δείκτη οικονομικής ευημερίας.

Διαγράφηκε: ή

Επίσης στόχος του σεναρίου είναι να συνδεθούν οι έννοιες που διδάσκονται με την οικονομική πραγματικότητα και να γνωρίζουν οι μαθητές πώς να αξιοποιούν το διαδίκτυο για την ανεύρεση στοιχείων που αφορούν στις θεματικές ενότητες του σεναρίου.

1.3 Διδακτική προσέγγιση

Διδακτικές Μέθοδοι:

Χρησιμοποιείται κατά βάση η Μέθοδος της Κατευθυνόμενης Διδασκαλίας σε συνδυασμό με στοιχεία της μεθόδου Εποικοδομητικής Μάθησης, όπου με ανάθεση δραστηριοτήτων και μέσα από την υλοποίησή τους οι μαθητές φθάνουν στον επιδιωκόμενο μαθησιακό στόχο, ιδιαίτερα στις δραστηριότητες Ομαδικής – Συνεργατικής Μάθησης που προβλέπονται στο σενάριο.

Διαγράφηκε:

Τρόπος Συνεργασίας Μαθητών:

Εκτός από την ατομική παρακολούθηση και συμμετοχή στο μάθημα, οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες 2-3 μαθητών (ανά υπολογιστή) και εργάζονται **ομαδικά και συνεργατικά**:

- Χρησιμοποιώντας τη λειτουργία των "Σημειώσεων" του λογισμικού, στις ενότητες που θεωρείται σκόπιμο.
- Υλοποιώντας ομαδικές δραστηριότητες, που αναθέτει ο καθηγητής, βασισμένες στο Κεφάλαιο 9.1 του σχολικού βιβλίου (Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν), για να κατανοήσουν την έννοια του ΑΕΠ.
- Παρουσιάζοντας, συζητώντας και αξιολογώντας το έργο των ομάδων.
- Συμμετέχοντας στη διερεύνηση και αναζήτηση πραγματικών οικονομικών στοιχείων που αφορούν στις θεματικές ενότητες του σεναρίου.
- Συμμετέχοντας στην αξιολόγηση στην τάξη, συζητώντας και απαντώντας κατά ομάδες στις ασκήσεις αντικειμενικού τύπου.
- Συνεργαζόμενοι στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων των Φύλλων Εργασίας του Μαθητή.

Διαγράφηκε: Προτείνει και αναθέτει

Διαγράφηκε: ο

Διαγράφηκε: κεφάλαιο

Διαγράφηκε:

Διαγράφηκε: οι μαθητές

Διαγράφηκε:

Διαγράφηκε: είναι το έργο των ομάδων

Διαγράφηκε: είναι

Διαγράφηκε: είναι

Διαγράφηκε:

Διαγράφηκε:

Διαγράφηκε:

Ρόλος Καθηγητή:

- Αναπτύσσει βήμα-βήμα τις βασικές και τις συναφείς έννοιες του γνωστικού αντικείμενου.
- Αναθέτει δραστηριότητες στους μαθητές που τους βοηθούν στην οικοδόμηση της νέας γνώσης.
- Εμπλέκει τους μαθητές σε διάλογο γύρω από τις βασικές έννοιες, συνδέοντάς τες με τον πραγματικό κόσμο, την εμπειρία και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.
- Παρακινεί τους μαθητές, ώστε να εργαστούν ομαδικά και συνεργατικά με άξονα τη διερεύνηση και αναζήτηση πραγματικών οικονομικών στοιχείων, που αφορούν στις θεματικές ενότητες του σεναρίου, μέσω διαδικτύου και μέσω συμπληρωματικών δραστηριοτήτων που προτείνει, χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα excel που είναι διαθέσιμο στο σχολικό εργαστήριο.
- Παρακολουθεί την εργασία των ομάδων, συμβουλεύει και καθοδηγεί τους μαθητές.
- Ενισχύει τη μαθησιακή προσπάθεια και παρέχει ανατροφοδότηση.
- Ελέγχει το βαθμό κατανόησης των διδασχθέντων μέσω των ερωτήσεων αντικειμενικού τύπου.

Διαγράφηκε:

Διαγράφηκε:

1.4 Εργαλεία ΤΠΕ που αξιοποιούνται στο πλαίσιο του σεναρίου

Στο πλαίσιο του σεναρίου αξιοποιούνται τα εξής εργαλεία:

☞ Τα **ηχητικά σχόλια** (ηχητικά hyperlinks) που υπάρχουν σε πολλές ενότητες των Εννοιών-Ορισμών της γνωστικής ενότητας.

☞ Οι **Ασκήσεις Αντικειμενικού Τύπου** του λογισμικού:

- Συμπλήρωσης Κενών (4.5.1.5, 4.5.1.6, 4.5.1.9, 4.5.1.10).

☞ Τέλος, μπορούν να αξιοποιηθούν από τον καθηγητή, οι δυνατότητες που προσφέρουν οι λειτουργίες των σημειώσεων, των σελιδοδεικτών, των εκτυπώσεων και οι υπόλοιπες λειτουργίες που προσφέρει το λογισμικό.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ 1**ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝ****1.5.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 1**

Οι **Στόχοι του Φύλλου Εργασίας** είναι να κατανοήσουν οι μαθητές:

- Τη σημασία της μέτρησης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.
- Τη σημασία του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, ως δείκτη για την οικονομία και την ευημερία της χώρας.
- Τη διαφορά ανάμεσα στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν και το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν.
- Την έννοια της Προστιθέμενης Αξίας και τον τρόπο υπολογισμού του ΑΕΠ, ως αθροίσματος προστιθέμενων αξιών.

Επίσης, στόχος του Φύλλου Εργασίας είναι να συνδεθούν οι έννοιες που διδάσκονται, με την οικονομική πραγματικότητα και να γνωρίζουν οι μαθητές πώς να αξιοποιούν το διαδίκτυο για την ανεύρεση στοιχείων που αφορούν στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν και τις συναφείς έννοιες.

Διαγράφηκε: Επίσης

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Ορισμός και Περιεχόμενο του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ).
- Έννοια & Υπολογισμός Προστιθέμενης Αξίας.
- ΑΕΠ και Προστιθέμενη Αξία.
- Το ΑΕΠ ως Άθροισμα Τελικών Αγαθών.

2. Σύντομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές έννοιες, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν.
- Τελικά Αγαθά.
- Ενδιάμεσα Αγαθά.

3. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Υπολογισμός της αξίας ενός τελικού αγαθού ως άθροισμα προστιθέμενων αξιών. Π.χ. της αξίας ενός αγροτικού προϊόντος, από τη φάση της παραγωγής του μέχρι την κατανάλωση, στο super market ή την λαϊκή αγορά.

B. Υπολογισμός της αξίας του ΑΕΠ μιας υποθετικής οικονομίας, ως αθροίσματος προστιθέμενων αξιών.

Γ. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Δ. Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν. Παρουσίαση του έργου των ομάδων – συζήτηση επάνω σε αυτό και αλληλοσυμπλήρωση, αξιολόγηση του έργου που έχει εκπονηθεί από κάθε ομάδα, με άξονα το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, όπως αυτό ορίστηκε στο στάδιο της ανάθεσης της ομαδικής εργασίας.

4. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση των Ασκήσεων Συμπλήρωσης Κενών (4.5.1.5, 4.5.1.6). Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 2.30' για την κάθε άσκηση.

6. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 1.1 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

Διαγράφηκε: Επίσης

1.5.2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 2

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι να κατανοήσουν οι μαθητές:

Διαγράφηκε: (2η ώρα υλοποίησης σεναρίου)¶

- Τη διαφορά ανάμεσα στα πραγματικά σε σχέση με τα ονομαστικά μεγέθη.
- Τη διαφορά ανάμεσα στο Πραγματικό και το Ονομαστικό ΑΕΠ.
- Την Έννοια του Δείκτη Τιμών, ως εργαλείου αποπληθωρισμού των ονομαστικών μεγεθών και εν προκειμένω του Ονομαστικού ΑΕΠ.
- Τον τρόπο κατασκευής ενός Δείκτη Τιμών.

Επίσης, στόχος του Φύλλου Εργασίας είναι να συνδεθούν οι έννοιες που διδάσκονται, με την οικονομική πραγματικότητα και να γνωρίζουν οι μαθητές πώς να αξιοποιούν το διαδίκτυο, για την ανεύρεση στοιχείων, που αφορούν στο Πραγματικό και το Ονομαστικό ΑΕΠ και στους Δείκτες Τιμών της Ελληνικής Οικονομίας, ειδικότερα στον Αποπληθωριστή του ΑΕΠ.

Διαγράφηκε: Επίσης

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Η Επίδραση των Τιμών στο ΑΕΠ.
- Δείκτης Τιμών.
- Δείκτης Τιμών ΑΕΠ.
- Αποπληθωρισμός ΑΕΠ.
- Το ΑΕΠ σε Τρέχουσες Τιμές (Ονομαστικό).
- ΑΕΠ σε Σταθερές Τιμές (Πραγματικό).

2. Σύνομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές έννοιες, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Έτος Βάσης.
- «Πραγματικά» Οικονομικά Μεγέθη (Αξίες).
- Ονομαστικά ή Χρηματικά Οικονομικά Μεγέθη (Αξίες).
- Αποπληθωριστής ΑΕΠ.

Μορφοποιημένο: Κουκκίδες και αρίθμηση

3. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Δημιουργία ενός Δείκτη Τιμών, με προϊόντα και υπηρεσίες που ενδιαφέρουν τους μαθητές («καλάθι μαθητή»). Υπολογισμός του «βάρους» του κάθε είδους στον «προϋπολογισμό» του κάθε μαθητή. Υπολογισμός της «Βάσης» του Δείκτη Τιμών. Μεταβολές στις τιμές. Υπολογισμός της μεταβολής του δείκτη τιμών των μαθητών και υπολογισμός του πληθωρισμού του «καλαθιού του μαθητή».

B. Υπολογισμός του Πραγματικού και Ονομαστικού ΑΕΠ, με βάση στοιχεία που δίνει ο καθηγητής. Συζήτηση των εννοιών του Πραγματικού και του Ονομαστικού ΑΕΠ.

Γ. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Π.χ. αναζήτηση των δεικτών πληθωρισμού τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα από την ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών. Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν.

Διαγράφηκε: ¶

4. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση των Ασκήσεων Αντικειμενικού Τύπου:

- Συμπλήρωσης Κενών (4.5.1.1, 4.5.1.2). Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 2.30' για την κάθε άσκηση.
- Συμπλήρωσης Πινάκων (4.5.3.2, 4.5.3.3). Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 10' για την κάθε άσκηση.

5. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 1.2 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

1.5.3 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 3

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι να κατανοήσουν οι μαθητές:

- Τις εναλλακτικές μορφές του ΑΕΠ.

Διαγράφηκε: (3η ώρα υλοποίησης σεναρίου)†

Διαγράφηκε: ι

Επίσης, στόχος του Φύλλου Εργασίας είναι να συνδεθούν οι έννοιες που διδάσκονται, με την οικονομική πραγματικότητα και να γνωρίζουν οι μαθητές πώς να αξιοποιούν το διαδίκτυο για την ανεύρεση στοιχείων για τις εναλλακτικές μορφές του ΑΕΠ.

Διαγράφηκε: Επίσης

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Καθαρό Εισόδημα από Αλλοδαπή.
- Καθαρό Εθνικό Προϊόν.
- Καθαρό – Ακαθάριστο Προϊόν, Εισόδημα.
- Εθνικό Εισόδημα.
- Διαθέσιμο Εισόδημα.
- Σχέσεις Εναλλακτικών Μορφών ΑΕΠ.

Διαγράφηκε: π

Διαγράφηκε:

Διαγράφηκε: ε

2. Σύνομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές έννοιες, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Αδιανέμητα Κέρδη.
- Μεταβιβαστικές Πληρωμές.
- Αποταμίευση.
- Αποσβέσεις.

3. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

Διαγράφηκε: α

A. Δίνονται στους μαθητές στοιχεία από υποθετική οικονομία με σκοπό να κατανοήσουν τη σημασία του καθαρού και ακαθάριστου προϊόντος και των αποσβέσεων ως φθορά – απαξίωση (απώλεια) παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας.

Διαγράφηκε: Α.

B. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Παρουσίαση και αξιολόγηση του έργου των ομάδων. Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν.

4. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση των Ασκήσεων Αντικειμενικού Τύπου:

- Συμπλήρωσης Πινάκων (4.5.3.1). Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 2.30".
- Πολλαπλής Επιλογής (4.5.2.5). Επαναληπτική. Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 3.30".

5. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 1.3 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

1.5.4 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 4

Διαγράφηκε: (4η ώρα υλοποίησης σεναρίου)†

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι:

- Να κατανοήσουν οι μαθητές την έννοια του ΑΕΠ και ειδικότερα του Κατά Κεφαλή Πραγματικού ΑΕΠ, ως δείκτη οικονομικής ευημερίας.
- Να συνδεθούν οι έννοιες που διδάσκονται, με την οικονομική πραγματικότητα και να γνωρίζουν οι μαθητές πώς να αξιοποιούν το διαδίκτυο για την ανεύρεση στοιχείων που αφορούν στο Κατά Κεφαλή ΑΕΠ της χώρας αλλά και άλλων χωρών.
- Να συζητηθούν και να ελεγχθούν συνθετικά, οι έννοιες που συζητήθηκαν στις 4 ώρες του σεναρίου για το ΑΕΠ.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου: Με παραδείγματα και ανάθεση δραστηριοτήτων από τον καθηγητή οδηγούνται οι μαθητές στην προσέγγιση των εννοιών:

- Το ΑΕΠ ως Μέτρο Οικονομικής Ευημερίας.
- Κατά Κεφαλή Εισόδημα.

2. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Παιχνίδι στην τάξη όπου οι μαθητές χωρίζονται σε 3 ομάδες (η κάθε ομάδα αντιπροσωπεύει μια χώρα) με διαφορετικό πληθυσμό η καθεμιά. Ο καθηγητής ορίζει το ΑΕΠ κάθε χώρας. Οι μαθητές βρίσκουν το Κατά Κεφαλή ΑΕΠ. Συζήτηση του Κατά Κεφαλή ΑΕΠ ως δείκτη ευημερίας. Μια πρώτη συζήτηση για την αγοραστική δύναμη του Κατά Κεφαλή ΑΕΠ αλλά και για το ρόλο της κατανομής του εισοδήματος ανάμεσα σε διάφορες πληθυσμιακές ομάδες.

B. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Οργανισμός Οικ. Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) (OECD): <http://www.oecd.org/>

Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν για το Κατά Κεφαλή ΑΕΠ της Ελλάδας σε σχέση με άλλες χώρες του κόσμου. Μια πρώτη συζήτηση για τις αναπτυσσόμενες και τις αναπτυσσόμενες χώρες του Τρίτου Κόσμου. Σύγκριση του Κατά Κεφαλή ΑΕΠ της Ελλάδας σε σχέση με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Γ. Ζητείται από τους μαθητές να εξηγήσουν τη μεγάλη διαφορά του Κατά Κεφαλή Α.Ε.Π., μεταξύ χωρών, βασισμένοι σε πραγματικά στοιχεία που έχουν βρει στο διαδίκτυο. Γράφουν τις απόψεις τους και τις αποθηκεύουν στην ενότητα του Κατά Κεφαλή Α.Ε.Π. (4.1.3.2) του λογισμικού, μέσω της λειτουργίας των «Σημειώσεων».

3. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση των Ασκήσεων Αντικειμενικού Τύπου:

- Πολλαπλής Επιλογής (4.5.2.6). Επαναληπτική. Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 3.30'.
- Συμπλήρωσης Πινάκων (4.5.3.4). Επαναληπτική. Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 10'.

5. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 1.4 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΜΑΘΗΤΗ

1. ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝ

1.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 1

Γνωστικό Αντικείμενο: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 9.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.

Διαγράφηκε: ¶
ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ
ΣΕΝΑΡΙΟΥ 1¶
¶
1. ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ
ΠΡΟΪΟΝ¶
¶

key-book+ ΜακροΟικονομία

Αρχείο Λειτουργίες Ευρετήριο Σελιδοδείκτες Επιλογές Παράθυρο Βοήθεια

Υψη Ευρετήρια Σύμπτυξη Ανάπτυξη Πίσω Εμπρός Πριν Μετά Ιστορικό Διάριση Βοήθεια

Περιεχόμενα

- 1. Αντικείμενο Οικονομικής Επιστήμης
- 2. Εισαγωγικές Έννοιες Οικονομικής Επιστήμης
- 3. Οικονομία και Κράτος
- 4. Εγχώριο Προϊόν
 - 1. Έννοιες - Ορισμοί
 - 1. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
 - 1. Ορισμός και Περιεχόμενο
 - 2. ΑΕΠ και Μεταβολές Τιμών
 - 3. ΑΕΠ και Προστιθέμενη Αξία
 - 1. Έννοια Προστιθέμενης Αξίας
 - 2. Τελικά Αγαθά
 - 3. Ενδιάμεσα Αγαθά
 - 4. Οι Δύο Όψεις του ΑΕΠ
 - 2. Εναλλακτικές Μορφές του ΑΕΠ
 - 3. ΑΕΠ και Οικονομική Ευημερία
 - 2. Κλειδιά Κατανόησης
 - 3. Ερωτήσεις
 - 4. Ασκήσεις
 - 5. Ασκήσεις Αντικειμενικού Τύπου
 - 5. Χρήμα και Τραπεζικό Σύστημα
 - 6. Οικονομικές Διακυμάνσεις, Πληθωρισμός
 - 7. Δημόσιος Τομέας
- Τυπολόγιο

Τελικά Αγαθά [4.1.1.3.2]

Τελικά Αγαθά

Τελικά είναι τα αγαθά που αγοράζονται για τελική χρήση και όχι για περαιτέρω επεξεργασία και πώληση. Η αξία τους είναι ίση με το άθροισμα των προστιθέμενων αξιών, ανάμεσα στα διάφορα στάδια παραγωγής που οδηγούν στο τελικό προϊόν.

► Βλέπε και Κλειδί: [Το Α.Ε.Π. ως Άθροισμα Τελικών Αγαθών](#)

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Ορισμός και Περιεχόμενο του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ).
- Έννοια & Υπολογισμός Προστιθέμενης Αξίας.
- ΑΕΠ και Προστιθέμενη Αξία.
- Το ΑΕΠ ως Άθροισμα Τελικών Αγαθών.

Διαγράφηκε: Ακολουθούν 4
φύλλα εργασίας με πρόγραμμα
δραστηριοτήτων.¶
¶
1.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΜΑΘΗΤΗ 1 ¶
¶

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν.
- Τελικά Αγαθά.
- Ενδιάμεσα Αγαθά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

Α. Διαδικτυακή Αναζήτηση, από τις ομάδες μαθητών, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας, στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Β. Οι μαθητές βρίσκουν το ΑΕΠ των χωρών της ΕΕ στο διαδίκτυο και παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της εργασίας τους σε πίνακες.

Γ. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Gross Domestic Product, Gross National Product, Value Added.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. (4.5.2.1-2) Το Α.Ε.Π. περιλαμβάνει:

- Βιομηχανικά προϊόντα.
- Αγροτικά προϊόντα.
- Τελικά αγαθά και υπηρεσίες.
- Πολυτελή προϊόντα.
- Κατώτερα προϊόντα.

2. (4.5.2.1-3) Ο όρος επένδυση στην Μακροοικονομία ισοδυναμεί με:

- Προσθήκη νέου κεφαλαίου στο απόθεμα του κεφαλαίου που υπάρχει.
- Αγορά νέων χρηματοοικονομικών προϊόντων.
- Αντικατάσταση του μέρους του κεφαλαίου που έχει φθαρεί.
- Όλα τα παραπάνω.
- Το πρώτο και το τρίτο.

3. (4.5.2.2-4) Το Α.Ε.Π. προκύπτει ως άθροισμα των παρακάτω:

- Πολεμικά αγαθά και καταναλωτικά αγαθά.
- Κεφαλαιουχικά αγαθά και επενδυτικά αγαθά.
- Το σύνολο των δαπανών και το σύνολο των οικογενειακών εισοδημάτων.
- Κανένα από τα παραπάνω.
- Το δεύτερο και το τρίτο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (4.3.1)

Πώς κρίνετε τη χρησιμοποίηση του Α.Ε.Π. ως μέτρου οικονομικής ευημερίας;

Ερώτηση 2: (4.3.5)

Τι είναι ενδιάμεσα αγαθά και γιατί δεν περιλαμβάνονται στο Α.Ε.Π.;

Ερώτηση 3: (4.3.6)

Τι είναι «κλειστή» και τι «ανοικτή» οικονομία; Σε τι διαφέρουν αυτοί οι δύο τύποι οικονομίας ως προς τον υπολογισμό του Α.Ε.Π.;

Ερώτηση 4: (4.3.7)

Τι είναι προστιθέμενη αξία και ποια η σημασία της για τον υπολογισμό του Α.Ε.Π.;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση 1

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας παραγωγής ενός προϊόντος, σε τέσσερα διαδοχικά στάδια επεξεργασίας:

Διαγράφηκε: 11
11

Διαγράφηκε: 4.

Στάδια Παραγωγής / Επεξεργασίας	Αξία πώλησης (σε ευρώ)	Προστιθέμενη Αξία
Πρώτο στάδιο	80	;
Δεύτερο στάδιο	130	;
Τρίτο στάδιο	210	;
Τέταρτο στάδιο	320	;
Σύνολο		;

Ζητείται:

- α. Να συμπληρωθούν τα κενά του πίνακα (όπου υπάρχουν ερωτηματικά) μετά από κατάλληλους υπολογισμούς.
- β. Να υπολογίσετε ποια θα είναι η αξία του τελικού προϊόντος, που θα περιληφθεί στον υπολογισμό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Η Επίδραση των Τιμών στο ΑΕΠ.
- Δείκτης Τιμών.
- Δείκτης Τιμών ΑΕΠ.
- Αποπληθωρισμός ΑΕΠ.
- Το ΑΕΠ σε Τρέχουσες Τιμές (Ονομαστικό).
- ΑΕΠ σε Σταθερές Τιμές (Πραγματικό).

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Έτος Βάσης.
- «Πραγματικά» Οικονομικά Μεγέθη (Αξίες).
- Ονομαστικά ή Χρηματικά Οικονομικά Μεγέθη (Αξίες).
- Αποπληθωριστής ΑΕΠ.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

Α. Εισαγωγή, στο πρόγραμμα excel, στοιχείων ενός υποθετικού ΑΕΠ με 10 προϊόντα και υπηρεσίες, για 4 συνεχή χρόνια. Το κάθε προϊόν και υπηρεσία έχει ένα συγκεκριμένο «βάρος». Τα άθροισμα των «βαρών» είναι 100. Εύρεση του ονομαστικού ΑΕΠ για καθένα από τα 4 χρόνια. Ορισμός του 2^{ου} από τα 4 έτη ως «έτος βάσης». Να βρεθεί το πραγματικό ΑΕΠ για τα 4 χρόνια εάν ο Αποπληθωριστής ΑΕΠ είναι: για τον 1^ο χρόνο 95, για τον 3^ο 105 και για τον 4^ο 111. Να βρεθεί η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ για το 2^ο, τον 3^ο και τον 4^ο χρόνο.

Β. Διαδικτυακή Αναζήτηση, από τις ομάδες μαθητών, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Ειδικότερα, από την ιστοσελίδα του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, να βρεθούν τα ονομαστικά ΑΕΠ της τελευταίας πενταετίας και οι αντίστοιχοι δείκτες τιμών και τα συγκριθούν με το ΑΕΠ του τρέχοντος έτους.

Γ. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Price Index, GDP Deflator, Real GDP, Nominal GDP.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. (4.5.2.1-1) Όλα τα παρακάτω είναι αληθή σχετικά με το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές εκτός από το ότι:

- Μετράει την αξία της συνολικής παραγωγής σε τιμές του έτους βάσης.
- Εάν το επίπεδο τιμών του έτους βάσης είναι 1, τότε το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές προκύπτει αν διαιρέσουμε το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές κάθε έτους με τον αντίστοιχο δείκτη τιμών.
- Το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές είναι καλύτερος δείκτης των πραγματικών μεταβολών της συνολικής παραγωγής από μία περίοδο στην άλλη, από το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές, επειδή είναι απαλλαγμένο από τις αποσβέσεις.
- Ο δείκτης τιμών χρησιμοποιείται για τη μέτρηση του πληθωρισμού και τον υπολογισμό του Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές.
- Δεν αληθεύουν το δεύτερο και το τρίτο.

2. (4.5.2.4-3) Όταν ο δείκτης τιμών Α.Ε.Π. ενός έτους είναι μικρότερος από τη μονάδα, τότε:

- Το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές θα είναι μεγαλύτερο από το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές.
- Ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού Α.Ε.Π. είναι μικρότερος από το ρυθμό αύξησης του

ονομαστικού Α.Ε.Π.

- Το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές θα είναι μικρότερο από το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές.
- Το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές είναι ίσο με το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές.
- Το δεύτερο και το τρίτο.

3. (4.5.2.4-4) Όλα τα παρακάτω ισχύουν για το δείκτη τιμών Α.Ε.Π. εκτός από το ότι:

- Είναι ένα μέτρο σύγκρισης των τιμών ανάμεσα σε δύο διαφορετικές περιόδους.
- Εκφράζει το επίπεδο τιμών μίας χρονικής περιόδου ως προς το επίπεδο τιμών μίας άλλης χρονικής περιόδου, η οποία ονομάζεται έτος βάσης.
- Κατασκευάζεται με τη χρησιμοποίηση ενός "καλαθιού" αγαθών.
- Χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του Α.Ε.Π., απαλλαγμένου από τις επιδράσεις των τιμών.
- Το καλάθι του δείκτη περιλαμβάνει αντιπροσωπευτικά αγαθά και υπηρεσίες που αγοράζει ο μέσος καταναλωτής.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (4.3.2)

Τι συμβαίνει με το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές όταν ο δείκτης τιμών είναι μικρότερος, μεγαλύτερος και ίσος με τη μονάδα;

Ερώτηση 2: (4.3.3)

Τι είναι ακαθάριστο εγχώριο προϊόν και γιατί εκφράζεται σε χρηματικές μονάδες;

Ερώτηση 3: (4.3.12)

Τι είναι Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές; Από πού προκύπτει και πώς;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση 1: (4.4.1)

Σε μία υποθετική οικονομία το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές το 2005 ήταν 120 εκατομμύρια ευρώ και το 2006 ήταν 160 εκ. ευρώ. Εάν το κόστος του καλαθιού του νοικοκυριού ήταν 510 ευρώ το 2005 και 600 ευρώ το 2006, να υπολογιστεί η πραγματική ποσοστιαία διαφορά του Α.Ε.Π. μεταξύ των ετών 2005-6, σε σταθερές τιμές του 2006.

Διαγράφηκε: μία

Άσκηση 2: (4.4.3)

Στον πίνακα δίνονται τα δεδομένα μίας υποθετικής οικονομίας, όπου παράγεται ένα μόνο αγαθό.

Πίνακας 1		
Έτος	Προϊόν (σε μέτρα)	Τιμή (του μέτρου)
1990	1.000	50
1991	2.000	60
1992	4.500	75
1993	7.000	100

Να βρεθούν:

1. Το Α.Ε.Π. κάθε χρονιάς σε τρέχουσες τιμές.
2. Το Α.Ε.Π. κάθε χρονιάς σε σταθερές τιμές 1990.
3. Η πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Α.Ε.Π., ανάμεσα στα έτη 1992 και 1993 σε σταθερές τιμές 1990. Ποια διαφορά θα είχαμε, εάν η πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Α.Ε.Π. βρισκόταν σε σταθερές τιμές 1991; Εξηγήστε.

Άσκηση 3: (4.4.4)

Υποθέστε ότι μία χρονιά η ελληνική οικονομία παράγει 100.000 τόνους βαμβάκι, 80.000 τόνους λάδι και 20.000 τόνους σκυροδέματος. Με ποιο τρόπο θα μπορούσατε να δώσετε μία εκτίμηση της συνολικής παραγωγής; Έστω ότι τον επόμενο χρόνο η ίδια οικονομία παράγαγε 90.000 τόνους βαμβάκι 100.000 τόνους λάδι και 30.000 τόνους σκυροδέματος. Αυξήθηκε ή μειώθηκε η συνολική παραγωγή σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο, και πόσο;

Διαγράφηκε: μία

Διαγράφηκε: μία

Άσκηση 4: (4.4.5)

Δίνονται τα πιο κάτω υποθετικά στοιχεία:

Πίνακας		
Έτος	Δείκτης Τιμών	ΑΕΠ σε Τρέχουσες Τιμές
1990	100	15 δισ. χρημ. μονάδες
1991	120	20 δισ. χρημ. μονάδες
1992	130	25 δισ. χρημ. μονάδες
1993	160	26 δισ. χρημ. μονάδες

Ζητείται να υπολογιστεί:

1. Η μεταβολή του πραγματικού Α.Ε.Π. μεταξύ των ετών 1991 και 1992.
2. Η ποσοστιαία μεταβολή του πραγματικού Α.Ε.Π. μεταξύ των ετών 1990 και 1993.

Άσκηση 5: (4.4.6)

Σε μία υποθετική οικονομία, το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές το 1996 ήταν 300 δισ. και τον επόμενο χρόνο ήταν αυξημένο κατά 100 δισ. Αν το κόστος του καλαθιού του νοικοκυριού ήταν 300.000 χρημ. μονάδες το 1996 και 360.000 χρημ. μονάδες το 1997, να βρεθεί η πραγματική μεταβολή σε σταθερές τιμές του 1996 και η πραγματική ποσοστιαία μεταβολή μεταξύ των δύο ετών.

Διαγράφηκε: μία

Άσκηση 6: (4.4.7)

Δίνονται τα παρακάτω υποθετικά στοιχεία μίας οικονομίας:

Πίνακας		
Έτος	ΑΕΠ σε Τρ. Τιμές	ΑΕΠ σε Στ. Τιμές
1990	300 δισ. χρημ. μονάδες	300 δισ. χρημ. μονάδες
1991	350 δισ. χρημ. μονάδες	320 δισ. χρημ. μονάδες
1992	420 δισ. χρημ. μονάδες	330 δισ. χρημ. μονάδες
1993	450 δισ. χρημ. μονάδες	350 δισ. χρημ. μονάδες

Να υπολογιστεί η αύξηση του γενικού επιπέδου των τιμών, μεταξύ των ετών 1990 και 1993.

Άσκηση 7: (4.4.9)

Σε μια υποθετική οικονομία, το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές του 2006 ήταν 100 δισ. χρημ. μονάδες και το 2008 αυξήθηκε κατά 40% (σε σχέση με το 2006). Αν ο δείκτης τιμών με βάση το έτος 2005 αυξήθηκε από 120 που ήταν το 2006 σε 130 το 2007 και σε 150 το 2008, να βρεθεί η πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Α.Ε.Π. μεταξύ των ετών 2006 και 2008 και το πραγματικό Α.Ε.Π. των ετών 2006, 2007 και 2008.

Άσκηση 8

Δίνονται τα παρακάτω στοιχεία μιας υποθετικής οικονομίας:

Έτος	Δείκτης Τιμών	ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές	ΑΕΠ σε σταθερές τιμές
2000	100	140	;
2001	120	;	200
2002	;	330	220

Ζητείται:

- α. Να υπολογιστεί η πραγματική μεταβολή του ΑΕΠ μεταξύ των ετών 2001 και 2002 σε σταθερές τιμές του 2000.
- β. Να υπολογιστεί η πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του ΑΕΠ μεταξύ των ετών 2001 και 2002 σε σταθερές τιμές του 2000.
- γ. Να υπολογιστεί ο Δείκτης τιμών, για όλα τα έτη, με βάση το έτος 2001.

1.3 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 3

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Καθαρό Εισόδημα από Αλλοδαπή.
- Καθαρό Εθνικό Προϊόν.
- Εθνικό Εισόδημα.
- Διαθέσιμο Εισόδημα.
- Σχέσεις Εναλλακτικών Μορφών ΑΕΠ.

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Αδιανέμητα Κέρδη.
- Μεταβιβαστικές Πληρωμές.
- Αποταμίευση.
- Αποσβέσεις.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

A. Διαδικτυακή Αναζήτηση, από τις ομάδες μαθητών, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Με βάση τα στοιχεία του προϋπολογισμού του τρέχοντος έτους, να απαντήσουν οι μαθητές, εάν είναι εφικτός οικονομικά, ο διπλασιασμός των μισθών των εργαζομένων με απόφαση της κυβέρνησης. Ποιες θα ήταν οι επιδράσεις μιας τέτοιας απόφασης, στην οικονομία;

B. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Net National Product, National Income, Disposable Income.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. (4.5.2.1-5) Στο διαθέσιμο εισόδημα περιλαμβάνονται:

- Τα λαχανικά που παράγουν οι αγρότες στον κήπο τους για ίδια κατανάλωση.
- Τα αδιανέμητα κέρδη.
- Οι άμεσοι φόροι.
- Οι μεταβιβαστικές πληρωμές.
- Κανένα από τα παραπάνω.

2. (4.5.2.2-2) Καθαρό εθνικό προϊόν (ΚΕΠ) είναι ίσο με:

- Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (Α.Ε.Π.) - Αποσβέσεις.
- Α.Ε.Π. + Αποσβέσεις.
- Εθνικό εισόδημα (ΕΕ) - Έμμεσοι φόροι + Κρατικές επιδοτήσεις
- ΕΕ - Μισθοί + Πρόσοδοι περιουσίας + Τόκοι + Κέρδη - Τόκοι δημοσίου χρέους.
- Κανένα από τα παραπάνω.

3. (4.5.2.2-3) Το εθνικό εισόδημα (ΕΕ) είναι ίσο με:

- Μεταβιβαστικές πληρωμές - Τόκοι δημοσίου χρέους + Αδιανέμητα κέρδη - Άμεσοι φόροι.
- Καθαρό εθνικό προϊόν - Έμμεσοι φόροι + Κρατικές επιδοτήσεις.
- Μεταβιβαστικές πληρωμές + Τόκοι δημοσίου χρέους - Αδιανέμητα κέρδη - Άμεσοι φόροι.
- Μισθοί + Πρόσοδοι περιουσίας + Τόκοι + Κέρδη - Τόκοι δημοσίου χρέους.
- Το δεύτερο και το τέταρτο.

4. (4.5.2.3-2) Καθαρό εισόδημα από την αλλοδαπή είναι:

- Το εισόδημα που εισάγεται από το εξωτερικό αφού αφαιρεθούν οι φόροι.
- Η διαφορά της εισροής εισοδημάτων από το εξωτερικό και της εκροής εισοδημάτων προς το εξωτερικό.
- Το αποπληθωρισμένο πραγματικό εισόδημα που εισάγεται από το εξωτερικό.
- Το εισόδημα που εισάγεται από το εξωτερικό αφού αφαιρεθούν οι αποσβέσεις.
- Κανένα από τα παραπάνω.

5. (4.5.2.3-3) Κλειστή οικονομία είναι:

- Η οικονομία που δεν έχει συναλλαγές με άλλες χώρες.
- Η οικονομία που δεν πραγματοποιεί επενδύσεις.
- Η οικονομία που παράγει μόνο κεφαλαιουχικά αγαθά.
- Η οικονομία που στηρίζεται στην παραγωγή του πρωτογενούς τομέα.
- Το πρώτο και το τέταρτο.

6. (4.5.2.3-4) Το διαθέσιμο εισόδημα είναι ίσο με:

- Εθνικό εισόδημα - Μεταβιβαστικές πληρωμές + Τόκοι δημοσίου χρέους - Αδιανέμητα κέρδη - Άμεσοι φόροι.
- Εθνικό εισόδημα + Μεταβιβαστικές πληρωμές + Τόκοι δημοσίου χρέους - Αδιανέμητα κέρδη - Άμεσοι φόροι.
- Εθνικό εισόδημα + Μεταβιβαστικές πληρωμές - Τόκοι δημοσίου χρέους - Αδιανέμητα κέρδη - Άμεσοι φόροι.
- Εθνικό εισόδημα + Μεταβιβαστικές πληρωμές + Τόκοι δημοσίου χρέους + Αδιανέμητα κέρδη - Άμεσοι φόροι.
- Κανένα από τα παραπάνω.

7. (4.5.2.4-1) Επιλέξτε το σωστό:

- Διαθέσιμο εισόδημα = Εθνικό εισόδημα + μεταβιβαστικές πληρωμές + τόκοι δημόσιου χρέους - αδιανέμητα κέρδη - άμεσοι φόροι.
- Διαθέσιμο εισόδημα = Εθνικό εισόδημα + τόκοι δημόσιου χρέους - αδιανέμητα κέρδη.
- Διαθέσιμο εισόδημα = Καθαρό εθνικό προϊόν - τόκοι δημόσιου χρέους + επιδοτήσεις.
- Διαθέσιμο εισόδημα = Ακαθάριστο εθνικό προϊόν + έμμεσοι φόροι + επιδοτήσεις - αδιανέμητα κέρδη.
- Κανένα από τα παραπάνω.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (4.3.10)

Πώς προκύπτουν το καθαρό εθνικό προϊόν, το εθνικό εισόδημα, το διαθέσιμο εισόδημα και η αποταμίευση;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση 1: (4.4.2)

Δίνονται τα ακόλουθα μεγέθη μίας υποθετικής οικονομίας, για το έτος 2001:

Πίνακας (σε δισ. δραχμές)			
Μισθοί - Ημερ/σθια λοιπών κλάδων	3.000	Δημ. Κατανάλωση	1.000
Πρόσοδοι Περιουσίας & Επιχ. Δρ. Ιδιωτών	1.500	Έμμεσοι Φόροι	500
Επιδόματα Ανεργίας	200	Άμεσοι Φόροι	600
Ακαθ. Ιδιωτική Επένδυση	500	Επδοτήσεις	700
Ακαθ. Δημόσια Επένδυση	300	Αγροτικό Εισόδημα	2.000
Εξαγωγές	1.000	Συντάξεις	800
Αδιανέμητα Κέρδη	500	Τόκοι Δημοσίου Χρέους	1.300
Εισαγωγές	1.500	Καθαρό Εισ. από Αλλοδαπή	200
Ιδιωτ. Κατανάλωση	4.500	Αποσβέσεις	300
		Πρόσοδοι Περιουσίας & Επι. Δρ. Δημοσίου	700

1. Να υπολογιστούν το Α.Ε.Π, το ακαθάριστο εθνικό προϊόν και το καθαρό εθνικό προϊόν.
2. Να υπολογιστούν: το εθνικό εισόδημα και με τους δύο τρόπους, και το διαθέσιμο εισόδημα.

Άσκηση 2

Δίνονται τα ακόλουθα υποθετικά δεδομένα μιας οικονομίας (σε εκατ. Ευρώ):

Ακαθάριστη Επένδυση	130
Ιδιωτική Κατανάλωση	530
Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν	910
Καθαρή Επένδυση	115
Μεταβιβαστικές πληρωμές	30
Έμμεσοι Φόροι	150
Αδιανέμητα Κέρδη Α.Ε.	80
Φόροι Κερδών Α.Ε.	30
Άμεσοι Φόροι	100
Τόκοι Δημοσίου Χρέους	40
Εισφορές σε Ασφαλιστικά Ταμεία	10
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	90
Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	150

Να υπολογιστούν:

- α. Το Καθαρό Εθνικό Προϊόν.
- β. Η δαπάνη του Δημοσίου Τομέα.
- γ. Το Εθνικό Εισόδημα.
- δ. Το Προσωπικό Εισόδημα.
- ε. Το Προσωπικό Διαθέσιμο Εισόδημα.
- στ. Η Προσωπική Αποταμίευση.

Διαγράφηκε: Φορ

1.4 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 4

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Το ΑΕΠ ως Μέτρο Οικονομικής Ευημερίας.
- Κατά Κεφαλή Εισόδημα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

A. Διαδικτυακή Αναζήτηση, από τις ομάδες μαθητών, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Οργανισμός Οικ. Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) (OECD): <http://www.oecd.org/>

Ειδικότερα, να αναζητηθούν τα μεγέθη του ΑΕΠ και του Κατά Κεφαλή ΑΕΠ, των γειτονικών με την Ελλάδα χωρών, τα τελευταία 10 χρόνια, να τοποθετηθούν σε πίνακες και να δημιουργηθούν τα αντίστοιχα διαγράμματα στο excel και να γίνουν συγκρίσεις των απόλυτων μεγεθών και των ρυθμών μεταβολής, των υπό συζήτηση μεγεθών.

B. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Per Capita GNP, Per Capita GDP.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. (4.5.2.2-5) Το κατά κεφαλή εισόδημα είναι καλύτερο μέτρο σύγκρισης της επίδοσης της οικονομίας από μία χρονική περίοδο στην άλλη, από το Α.Ε.Π. γιατί:

Διαγράφηκε: μία

- Υπολογίζει τη σύνθεση και κατανομή της παραγωγής.
- Περιλαμβάνει κάθε αξία παραγωγής και αυτήν που δεν είναι αντικείμενο αγοραπωλησίας.
- Δεν επηρεάζεται από τις μεταβολές των τιμών.
- Ο πληθυσμός μίας χώρας δεν παραμένει σταθερός, αλλά μεταβάλλεται.
- Κανένα από τα παραπάνω.

2. (4.5.2.3-1) Για το κατά κεφαλή εισόδημα ισχύουν τα παρακάτω:

- Εμφανίζει το εισόδημα που θα διέθετε κάθε άτομο-μέλος της κοινωνίας, αν η διανομή του εισοδήματος ήταν ίση.
- Αποτελεί καλύτερο μέτρο σύγκρισης της επίδοσης της οικονομίας διαχρονικά, σε σχέση με το Α.Ε.Π.
- Προκύπτει εάν διαιρέσουμε το Α.Ε.Π. με τον πληθυσμό της χώρας.
- Όλα τα παραπάνω.
- Το πρώτο και το τρίτο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (4.3.13)

Τι είναι και τι εκφράζει το κατά κεφαλή εισόδημα;

Ερώτηση 2: (4.3.16)

Πώς ωφελούνται τα άτομα μίας κοινωνίας από την αύξηση του Α.Ε.Π.;

ΣΕΝΑΡΙΟ 2: ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

Διδακτικές Ώρες: 2

2.1 Γνωστικό αντικείμενο και σύνδεση με το πρόγραμμα σπουδών της ΤΕΕ

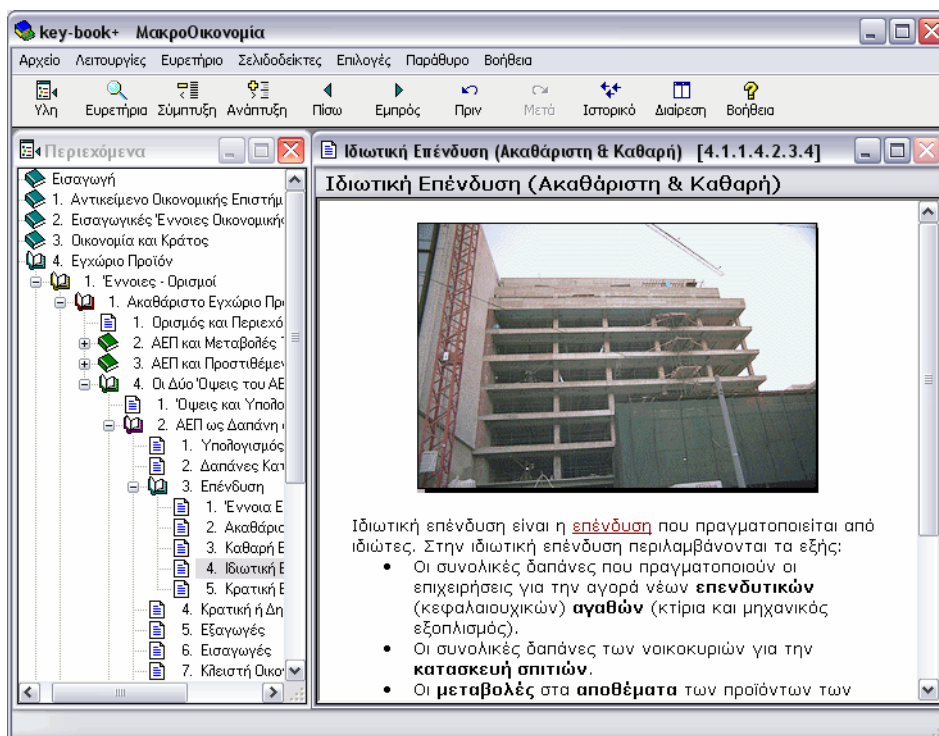
Γνωστικό Αντικείμενο: Μέτρηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 9.2: Μέτρηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

Εκπαιδευτικοί Στόχοι Προγράμματος Σπουδών: Να ορίζουν και να υπολογίζουν το ΑΕΠ από την πλευρά της Δαπάνης την πλευρά του Εισοδήματος, τόσο σε τιμές συντελεστών όσο και σε τιμές αγοράς.

Θεματικές Ενότητες:

- Οι Δύο Όψεις και Υπολογισμός του ΑΕΠ.
- ΑΕΠ ως Δαπάνη σε Τιμές Αγοράς.
- Επένδυση (Ακαθάριστη/Καθαρή, Ιδιωτική/Κρατική Επένδυση).
- Κρατική ή Δημόσια Δαπάνη (στο ΑΕΠ).
- Εξαγωγές / Εισαγωγές.
- Κλειστή / Ανοικτή Οικονομία.
- Απόσβεση.
- Αποθέματα.
- ΑΕΠ ως Δαπάνη σε Τιμές Κόστους.
- Καθαροί Έμμεσοι Φόροι.
- Υπολογισμός ΑΕΠ ως Εισοδήματος.
- Μισθοί / Πρόσοδοι / Κέρδη / Τόκοι (στον Υπολογισμό του ΑΕΠ).
- Κρατικές Επιδοτήσεις.

The screenshot shows a presentation window titled "key-book+ ΜακροΟικονομία". The main content area displays a slide titled "Ιδιωτική Επένδυση (Ακαθάριστη & Καθαρή) [4.1.1.4.2.3.4]". The slide features a photograph of a multi-story building under construction. Below the image, the text defines private investment as investment carried out by private individuals. It lists three types of private investment: 1. Total private investment (including depreciation and savings), 2. Net private investment (excluding depreciation), and 3. Gross private investment (including depreciation). The slide also includes a bulleted list of characteristics of private investment.

Ιδιωτική επένδυση είναι η **επένδυση** που πραγματοποιείται από ιδιώτες. Στην ιδιωτική επένδυση περιλαμβάνονται τα εξής:

- Οι συνολικές δαπάνες που πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις για την αγορά νέων **επενδυτικών** (κεφαλαιουχικών) **αγαθών** (κτίρια και μηχανικός εξοπλισμός).
- Οι συνολικές δαπάνες των νοικοκυριών για την **κατασκευή σπιτιών**.
- Οι **μεταβολές** στα **αποθέματα** των προϊόντων των

Τμήματα Αναφοράς Λογισμικού (Σε παρένθεση οι κωδικοί των αντίστοιχων ενοτήτων στο CD-ROM):

Ενότητα 4: Εγχώριο Προϊόν.

Διαγράφηκε: Κεφάλαιο

Στο γνωστικό αντικείμενο «Μέτρηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος» και τις σχετικές με αυτό έννοιες αναφέρονται οι παρακάτω ενότητες:

- Έννοιες-Ορισμοί (4.1).
- Κλειδιά Κατανόησης (4.2).
- Ερωτήσεις (4.3).
- Ασκήσεις (4.4).
- Ασκήσεις Αντ. Τύπου (4.5).

2.2 Μαθησιακοί και διδακτικοί στόχοι:

Πιθανές Μαθησιακές Δυσκολίες:

Από τη διδακτική πείρα έχουν καταγραφεί μαθησιακές δυσκολίες στην κατανόηση:

- Της έννοιας των διαφορετικών «Όψεων» του ΑΕΠ.
- Του τρόπου υπολογισμού του ΑΕΠ, ως Δαπάνης, σε Τιμές Αγοράς.
- Του τρόπου υπολογισμού του ΑΕΠ, ως Δαπάνης, σε Τιμές Κόστους.
- Του τρόπου υπολογισμού του ΑΕΠ, ως Εισοδήματος.
- Των εννοιών των αποσβέσεων και των αποθεμάτων.

Μαθησιακοί και Διδακτικοί Στόχοι Σεναρίων Ενότητας:

Να κατανοήσουν οι μαθητές:

- Την έννοια και τον τρόπο υπολογισμού του ΑΕΠ, από την πλευρά της Δαπάνης, την πλευρά του Εισοδήματος, τόσο σε τιμές συντελεστών όσο και σε τιμές αγοράς.
- Τη σύνδεση των εννοιών που διδάσκονται με την οικονομική πραγματικότητα και τα δεδομένα της ελληνικής οικονομίας.
- Τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να αξιοποιούν το διαδίκτυο, για την ανεύρεση στοιχείων που αφορούν στις θεματικές ενότητες του σεναρίου.

2.3 Διδακτική προσέγγιση

Διδακτικές Μέθοδοι:

Χρησιμοποιείται κατά βάση η Μέθοδος της Κατευθυνόμενης Διδασκαλίας. Οι μαθητές με τη βοήθεια του καθηγητή βήμα-βήμα προσεγγίζουν το γνωστικό στόχο, σε συνδυασμό με στοιχεία της μεθόδου Εποικοδομητικής Μάθησης, ιδιαίτερα στις δραστηριότητες Ομαδικής Συνεργατικής Μάθησης που προβλέπονται στο σενάριο.

Τρόπος Συνεργασίας Μαθητών:

Εκτός από την ατομική παρακολούθηση και συμμετοχή στο μάθημα, οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες 2-3 μαθητών (ανά υπολογιστή) και εργάζονται **ομαδικά και συνεργατικά**:

- Χρησιμοποιώντας τη λειτουργία των "Σημειώσεων" του λογισμικού, στις ενότητες που θεωρείται σκόπιμο.
- Υλοποιώντας ομαδικές δραστηριότητες, που αναθέτει ο καθηγητής, βασισμένες στο Κεφάλαιο 9.1 του Σχολικού Βιβλίου (Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν) για να κατανοήσουν οι μαθητές την έννοια του ΑΕΠ.
- Παρουσιάζοντας το έργο των ομάδων συζητείται και αξιολογείται
- Συμμετέχοντας στη διερεύνηση και αναζήτηση πραγματικών οικονομικών στοιχείων που αφορούν στις θεματικές ενότητες του σεναρίου.
- Συμμετέχοντας στην αξιολόγηση στην τάξη, συζητώντας και απαντώντας κατά ομάδες

- στις ασκήσεις αντικειμενικού τύπου.
- Υλοποιώντας τις δραστηριότητες των Φύλλων Εργασίας του Μαθητή.

Ρόλος Καθηγητή:

- Αναπτύσσει βήμα-βήμα τις βασικές και τις συναφείς έννοιες του γνωστικού αντικειμένου.
- Μέσα από δραστηριότητες που τους αναθέτει, οι μαθητές φθάνουν στη νέα γνώση.
- Εμπλέκει τους μαθητές σε διάλογο γύρω από τις βασικές έννοιες, συνδέοντάς τες με τον πραγματικό κόσμο, την εμπειρία και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.
- Παρακινεί τους μαθητές ώστε να εργαστούν ομαδικά και συνεργατικά, με άξονα τη διερεύνηση και αναζήτηση πραγματικών οικονομικών στοιχείων, που αφορούν στις θεματικές ενότητες του σεναρίου, μέσω διαδικτύου και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων που προτείνει, χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα excel που είναι διαθέσιμο στο σχολικό εργαστήριο.
- Παρακολουθεί την εργασία των ομάδων, συμβουλεύει και καθοδηγεί, αξιολογεί τους μαθητές,
- Ενισχύει τη μαθησιακή προσπάθεια και παρέχει ανατροφοδότηση.
- Ελέγχει το βαθμό κατανόησης των διδαχθέντων, μέσω των ερωτήσεων αντικειμενικού τύπου.

2.4 Εργαλεία ΤΠΕ που αξιοποιούνται στο πλαίσιο του σεναρίου

Στο πλαίσιο του σεναρίου αξιοποιούνται τα εξής εργαλεία:

☞ Τα **ηχητικά σχόλια** (ηχητικά hyperlinks) που υπάρχουν σε πολλές ενότητες των Εννοιών-Ορισμών της γνωστικής ενότητας.

☞ Οι **Ασκήσεις Αντικειμενικού Τύπου** του λογισμικού:

- Συμπλήρωσης Κενών (4.5.1.7, 4.5.1.8). Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 2.30" για κάθε άσκηση.
- Πολλαπλής Επιλογής (4.5.2.7, 4.5.2.8)). Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 3.30" για κάθε άσκηση.

☞ Επίσης, μπορούν να αξιοποιηθούν από τον καθηγητή οι δυνατότητες που προσφέρουν οι λειτουργίες των σημειώσεων, των σελιδοδεικτών, των εκτυπώσεων και οι υπόλοιπες λειτουργίες που προσφέρει το λογισμικό.

2.5 Βήματα υλοποίησης του σεναρίου

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ 2

ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

2.5.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 1

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι να κατανοήσουν οι μαθητές:

- Την έννοια και τον τρόπο υπολογισμού του ΑΕΠ από την πλευρά της Δαπάνης.
- Τη σύνδεση των εννοιών που διδάσκονται, με την οικονομική πραγματικότητα και τα δεδομένα της ελληνικής οικονομίας.
- Τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να αξιοποιούν το διαδίκτυο, για την ανεύρεση στοιχείων που αφορούν στις θεματικές ενότητες του σεναρίου.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Οι Δύο Όψεις και Υπολογισμός του ΑΕΠ.
- ΑΕΠ ως Δαπάνη σε Τιμές Αγοράς.

2. Σύνομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές έννοιες, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Επένδυση (Ακαθάριστη/Καθαρή, Ιδιωτική/Κρατική Επένδυση).
- Κρατική ή Δημόσια Δαπάνη (στο ΑΕΠ).
- Εξαγωγές / Εισαγωγές.
- Κλειστή / Ανοικτή Οικονομία.
- Απόσβεση.
- Αποθέματα.

3. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Υπολογισμός της αξίας του ΑΕΠ μιας υποθετικής οικονομίας ως Δαπάνης σε Τιμές Αγοράς. Συζήτηση των μεγθών του ελληνικού ΑΕΠ (από την πλευρά της δαπάνης).

B. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν.

Γ. Να εξηγήσουν τις επιδράσεις της μείωσης της συνολικής δαπάνης στο ΑΕΠ στην απασχόληση καταγράφοντας τις απόψεις τους, σε συγκεκριμένη ενότητα, στο χώρο των «Σημειώσεων» του λογισμικού.

Δ. Παρουσίαση του έργου των ομάδων – συζήτηση επάνω σε αυτό και αλληλοσυμπλήρωση, αξιολόγηση του έργου που έχει εκπονηθεί από κάθε ομάδα με άξονα το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα όπως αυτό ορίστηκε στο στάδιο της ανάθεσης της ομαδικής εργασίας.

4. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση των Ασκήσεων Αντικειμενικού Τύπου:

- Συμπλήρωσης Κενών (4.5.1.7, 4.5.1.8). Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 2.30" για κάθε άσκηση.

5. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 2.1 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. [Επίσης, μπορεί να εμφανίζει](#) τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

Διαγράφηκε: Επίσης θα μπορεί να εμφανίζει

2.5.2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 2

Οι **Στόχοι του Φύλλου Εργασίας** είναι να κατανοήσουν οι μαθητές:

- Την έννοια και τον τρόπο υπολογισμού του ΑΕΠ από την πλευρά του Εισοδήματος, τόσο σε τιμές συντελεστών όσο και σε τιμές αγοράς.
- Την έννοια και τον τρόπο υπολογισμού του ΑΕΠ από την πλευρά της Δαπάνης, σε τιμές συντελεστών παραγωγής (κόστους).
- Τη σύνδεση των εννοιών που διδάσκονται με την οικονομική πραγματικότητα και τα δεδομένα της ελληνικής οικονομίας.
- Τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να αξιοποιούν το διαδίκτυο, για την ανεύρεση στοιχείων που αφορούν στις θεματικές ενότητες του σεναρίου.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- ΑΕΠ ως Δαπάνη σε Τιμές Κόστους.
- Υπολογισμός ΑΕΠ ως Εισοδήματος.

2. Σύντομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές έννοιες, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Καθαροί Έμμεσοι Φόροι.
- Μισθοί / Πρόσοδοι / Κέρδη / Τόκοι (στον Υπολογισμό του ΑΕΠ).
- Κρατικές Επιδοτήσεις.

3. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Υπολογισμός της αξίας του ΑΕΠ μιας υποθετικής οικονομίας από την πλευρά του Εισοδήματος, τόσο σε τιμές συντελεστών όσο και σε τιμές αγοράς.

Υπολογισμός της αξίας του ΑΕΠ μιας υποθετικής οικονομίας από την πλευρά της Δαπάνης σε τιμές συντελεστών παραγωγής (κόστους).

Συζήτηση των μεγεθών του ελληνικού ΑΕΠ (από την πλευρά του εισοδήματος και της δαπάνης σε τιμές συντελεστών παραγωγής).

B. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν.

Γ. Παρουσίαση του έργου των ομάδων – συζήτηση επάνω σε αυτό και αλληλοσυμπλήρωση, αξιολόγηση του έργου που έχει εκπονηθεί από κάθε ομάδα, με άξονα το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, όπως αυτό ορίστηκε στο στάδιο της ανάθεσης της ομαδικής εργασίας. Επιπλέον αξιολογείται η ποιότητα της συνεργασίας και συζητούνται τρόποι περαιτέρω βελτίωσής της.

4. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση της Άσκησης Πολλαπλής Επιλογής (4.5.2.5). Επαναληπτική. Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 3.30” για κάθε άσκηση.

5. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 2.2 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΜΑΘΗΤΗ

2. ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

2.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 1

Γνωστικό Αντικείμενο: Μέτρηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 9.2 Μέτρηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

Διαγράφηκε: ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ 2¶

Διαγράφηκε: ¶ 2. ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ¶

key-book+ ΜακροΟικονομία

Αρχείο Λειτουργίες Ευρετήριο Σελιδοδείκτες Επιλογές Παράθυρο Βοήθεια

Υλη Ευρετήρια Σύμπτυξη Ανάπτυξη Πίσω Εμπρός Πριν Μετά Ιστορικό Διάρεση Βοήθεια

Περιεχόμενα

Εισαγωγή

1. Αντικείμενο Οικονομικής Επιστήμης
2. Εισαγωγικές Έννοιες Οικονομικής Επιστήμης
3. Οικονομία και Κράτος
4. Εγχώριο Προϊόν

1. Έννοιες - Ορισμοί

1. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

1. Ορισμός και Περιεχόμενα
2. ΑΕΠ και Μεταβολές
3. ΑΕΠ και Προστιθέμενη Αξία
4. Οι Δύο Όψεις του ΑΕΠ

1. Όψεις και Υπόβαθρο
2. ΑΕΠ ως Δαπάνη
3. ΑΕΠ ως Δαπάνη
4. Η Όψη του ΑΕΠ ως Εισοδήματος

1. Υπολογισμός ΑΕΠ ως Εισοδήματος
2. Μισθοί
3. Πρόσοδοι Πελάτη
4. Τόκοι (στον Υπολογισμό)
5. Τόκοι Δημόσιας Δαπάνης
6. Κέρδη (στον Υπολογισμό)
7. Κρατικές Επενδύσεις

2. Εναλλακτικές Μεθόδους Υπολογισμού
3. ΑΕΠ και Οικονομική Ευμάρεια

2. Κλειδιά Κατανόησης

Υπολογισμός Α.Ε.Π. ως Εισοδήματος

Υπολογισμός Α.Ε.Π. ως Εισοδήματος

Το **Α.Ε.Π.** μπορεί να υπολογιστεί με δύο τρόπους:

1. Από την πλευρά του **εισοδήματος** που δημιουργείται από την παραγωγή του.
2. Από την πλευρά της δαπάνης που πραγματοποιείται για την απόκτησή του σε **τιμές αγοράς** και σε **τιμές κόστους**.

Το Α.Ε.Π. μπορεί να υπολογιστεί ως **άθροισμα των εισοδημάτων** που δημιουργούνται στην οικονομία σε μία

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Οι Δύο Όψεις και Υπολογισμός του ΑΕΠ.
- ΑΕΠ ως Δαπάνη σε Τιμές Αγοράς.

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Επένδυση (Ακαθάριστη/Καθαρή, Ιδιωτική/Κρατική Επένδυση).
- Κρατική ή Δημόσια Δαπάνη (στο ΑΕΠ).
- Εξαγωγές / Εισαγωγές.
- Κλειστή / Ανοικτή Οικονομία.
- Απόσβεση.
- Αποθέματα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

Α. Διαδικτυακή Αναζήτηση, από τις ομάδες των μαθητών, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

Διαγράφηκε: Ακολουθούν 2 φύλλα εργασίας με πρόγραμμα δραστηριοτήτων:¶ 2.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 1 ¶

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Ειδικότερα, με στοιχεία από τον προϋπολογισμό, οι μαθητές να εξηγήσουν την επίδραση των δημοσίων δαπανών στο ΑΕΠ και να παρουσιάσουν τις απόψεις τους στη τάξη. Ακολουθεί συζήτηση.

Β. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Expenditure Side of GNP (GDP), Investment, Government Spending (Expenditure), Consumption Spending, Imports, Exports, Stock, Depreciation.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΤ. ΤΥΠΟΥ

1. (4.5.2.1-4) Το Α.Ε.Π. σε τιμές αγοράς υπολογίζεται ως:

- Δαπάνες κατανάλωσης + Δαπάνες επένδυσης + Κρατικές δαπάνες + Εξαγωγές – Εισαγωγές.
- Δαπάνες κατανάλωσης + Δαπάνες επένδυσης + Κρατικές δαπάνες – Εξαγωγές + Εισαγωγές.
- Δαπάνες κατανάλωσης + Δαπάνες επένδυσης – Κρατικές δαπάνες + Εξαγωγές – Εισαγωγές.
- Δαπάνες κατανάλωσης – Δαπάνες επένδυσης – Κρατικές δαπάνες + Εξαγωγές – Εισαγωγές.
- Κανένα από τα παραπάνω.

2. (4.5.2.4-2) Ο όρος επένδυση, στην οικονομία, σημαίνει:

- Ύπαρξη σύγχρονου μηχανολογικού εξοπλισμού στις επιχειρήσεις παραγωγής κεφαλαιουχικών αγαθών.
- Καλύτερη οργάνωση των επιχειρήσεων παραγωγής καταναλωτικών αγαθών.
- Αύξηση του αριθμού των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα.
- Προσθήκη στο απόθεμα του κεφαλαίου που υπάρχει ή αντικατάσταση αυτού που έχει φθαρεί.
- Κανένα από τα παραπάνω.

3. (4.5.2.2-4) Το Α.Ε.Π. προκύπτει ως άθροισμα των παρακάτω:

- Πολεμικά αγαθά και καταναλωτικά αγαθά.
- Κεφαλαιουχικά αγαθά και επενδυτικά αγαθά.
- Το σύνολο των δαπανών και το σύνολο των οικογενειακών εισοδημάτων.
- Κανένα από τα παραπάνω.
- Το δεύτερο και το τρίτο.

4. (4.5.2.3-3) Κλειστή οικονομία είναι:

- Η οικονομία που δεν έχει συναλλαγές με άλλες χώρες.
- Η οικονομία που δεν πραγματοποιεί επενδύσεις.
- Η οικονομία που παράγει μόνο κεφαλαιουχικά αγαθά.
- Η οικονομία που στηρίζεται στην παραγωγή του πρωτογενούς τομέα.
- Το πρώτο και το τέταρτο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (4.3.4)

Τι είναι ακαθάριστη και τι καθαρή επένδυση;

Ερώτηση 2: (4.3.8)

Τι είναι το ακαθάριστο εθνικό προϊόν και πώς υπολογίζεται;

Ερώτηση 3: (4.3.9)

Να εξηγήσετε τι εννοούμε όταν λέμε ότι το Α.Ε.Π. έχει δύο όψεις.

Ερώτηση 4: (4.3.14)

Τι σημαίνει ο όρος επένδυση στην οικονομική επιστήμη;

Ερώτηση 5: (4.3.17)

Γιατί οι μεταβολές στα αποθέματα περιλαμβάνονται στο Α.Ε.Π.;

Ερώτηση 6: (4.3.20)

Τι είναι ιδιωτική και τι δημόσια επένδυση;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση 1

Δίνονται τα πιο κάτω δεδομένα μιας υποθετικής οικονομίας (σε εκατ. Ευρώ):

Μισθοί και Ημερομίσθια	1000
Δαπάνες Καταναλωτών	120
Ενοίκια	30
Ακαθάριστη Ιδιωτική Επένδυση	105
Τόκοι	25
Έμμεσοι Φόροι μείον Επιδοτήσεις	35
Δημόσια Δαπάνη	100
Αδιανέμητα Κέρδη	40
Μερίσματα	35
Κέρδη άλλων Επιχειρήσεων	60
Μεταβιβαστικές Πληρωμές (συντάξεις)	80
Φόρος Εισοδήματος	40
Εισφορές στο ΙΚΑ	20
Εξαγωγές	35
Εισαγωγές	25
Καθαρό Εισόδημα από το Εξωτερικό	30
Αποσβέσεις	10

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία να υπολογιστούν:

- α. Το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν σε τιμές αγοράς και με τις δύο μεθόδους (ως εισόδημα και ως δαπάνη).
- β. Το Καθαρό Εθνικό Εισόδημα σε τιμές αγοράς.
- γ. Το προσωπικό εισόδημα.
- δ. Το διαθέσιμο εισόδημα.

Διαγράφηκε: Προϊόν

2.2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 2

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- ΑΕΠ ως Δαπάνη σε Τιμές Κόστους.
- Υπολογισμός ΑΕΠ ως Εισοδήματος.

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Καθαροί Έμμεσοι Φόροι.
- Μισθοί / Πρόσοδοι / Κέρδη / Τόκοι (στον Υπολογισμό του ΑΕΠ).
- Κρατικές Επιδοτήσεις.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

Α. Διαδικτυακή Αναζήτηση, από τις ομάδες μαθητών, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Ειδικότερα να βρεθούν και να συζητηθούν στοιχεία για την επίδραση της φορολογίας στο ΑΕΠ.

Β. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Income Side of GNP (GDP), Net Indirect Taxes, Wages, Interest Income, Proprietor's Income, Profits.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. (4.5.2.4-5) Το ύψος του Α.Ε.Π. ως άθροισμα των εισοδημάτων είναι ίσο με το ύψος του Α.Ε.Π. ως άθροισμα των δαπανών όταν πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις εκτός από το ότι:

- Οι αποσβέσεις αποτελούν μέρος του κόστους παραγωγής του προϊόντος.
- Η τιμή πώλησης των προϊόντων και συνεπώς και η δαπάνη για την απόκτησή τους περιλαμβάνει και τους εμμέσους φόρους, οι οποίοι όμως δεν παρουσιάζονται πουθενά ως εισόδημα.
- Οι κρατικές επιδοτήσεις αποτελούν για τους ιδιώτες και τις επιχειρήσεις που τις παίρνουν εισόδημα και αναφέρονται στις δημόσιες δαπάνες.
- Οι τόκοι του δημοσίου χρέους αποτελούν εισόδημα των ιδιωτών και των επιχειρήσεων, αλλά δεν αναφέρονται στις δημόσιες δαπάνες.
- Το τρίτο και το τέταρτο.

2. (4.5.2.2-1) Το Α.Ε.Π. ως δαπάνη σε τιμές κόστους υπολογίζεται ως:

- Α.Ε.Π. σε τιμές αγοράς – Καθαροί έμμεσοι φόροι.
- Α.Ε.Π. σε τιμές αγοράς + Καθαροί έμμεσοι φόροι.
- Α.Ε.Π. σε τιμές αγοράς – Άμεσοι φόροι.
- Α.Ε.Π. σε τιμές αγοράς + Άμεσοι φόροι.
- Κανένα από τα παραπάνω.

3. (4.5.2.3-5) Το Α.Ε.Π. σε τιμές κόστους δεν περιλαμβάνει:

- Τις δαπάνες κατανάλωσης.
- Τις δαπάνες επένδυσης.
- Τους καθαρούς έμμεσους φόρους.
- Την κρατική δαπάνη.
- Κανένα από τα παραπάνω.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (4.3.18)

Με ποιες προϋποθέσεις το Α.Ε.Π. ως δαπάνη είναι ίσο με το Α.Ε.Π. ως εισόδημα;

Ερώτηση 2: (4.3.11)

Τι είναι Α.Ε.Π. σε τιμές αγοράς και Α.Ε.Π. σε τιμές κόστους;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση 1: (4.4.10)

Δίνονται τα ακόλουθα μεγέθη μίας υποθετικής οικονομίας σε δισ. χρηματικές μονάδες για το έτος 2007:

Πίνακας	
Ακαθάριστη Επένδυση	2.500
Επιδότησεις	400
Άμεσοι Φόροι	1.400
Επιδόματα	200
Καθαρή Επένδυση	2.000
Υποτροφίες	200
Έμμεσοι Φόροι	1.500
Αδιανέμητα Κέρδη	800
Ιδιωτική Κατανάλωση	6.000
Συντάξεις	1.200

Αν το ακαθάριστο εθνικό προϊόν αυτής της οικονομίας είναι 10.000 δισ. χρημ. μονάδες να υπολογίσετε το μέγεθος της αποταμίευσης.

Άσκηση 2

Μια υποθετική οικονομία εμφανίζει τα παρακάτω στοιχεία (σε εκατ. Ευρώ):

Ιδιωτική Κατανάλωση	200
Ακαθάριστη Επένδυση	60
Δημόσια Δαπάνη	60
Εξαγωγές	50
Εισαγωγές	70
Στα πιο πάνω ποσά έχουν συμπεριληφθεί:	
Έμμεσοι Φόροι	40
Επί πλέον Υπήρξαν:	
Επιχορηγήσεις	5
Καθαρό Εισόδημα από το Εξωτερικό	5
Αποσβέσεις	20

Να υπολογιστούν:

- Η Ακαθάριστη Εγχώρια Δαπάνη σε τιμές αγοράς.
- Η Ακαθάριστη Εθνική Δαπάνη σε τιμές κόστους.
- Η Καθαρή Εθνική Δαπάνη σε τιμές κόστους.

Διαγράφηκε: ¶

Διαγράφηκε: ¶
¶

ΣΕΝΑΡΙΟ 3: ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

Διδακτικές Ώρες: 4

3.1 Γνωστικό αντικείμενο και σύνδεση με το πρόγραμμα σπουδών της ΤΕΕ

Γνωστικό Αντικείμενο: Το Τραπεζικό Σύστημα.

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 10. Το Τραπεζικό Σύστημα.

Εκπαιδευτικοί Στόχοι Προγράμματος Σπουδών: Να περιγράψουν τη λειτουργία των τραπεζών. Ειδικότερα να γνωρίζουν τη λειτουργία και το ρόλο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Ε.Κ.Τ.).

Θεματικές Ενότητες:

- Το Χρήμα / Λειτουργίες Χρήματος.
- Μέσα που Χρησιμοποιήθηκαν ως Χρήμα.
- Είδη Χρήματος.
- Δραχμή.
- Ευρώ / Ζώνη Ευρώ.
- Τραπεζικό Σύστημα.
- Εμπορικές Τράπεζες.
- Δημιουργία Χρήματος από τις Τράπεζες.
- Καταθέσεις.
- Δανειοδοτήσεις.
- Η Εκδοτική (Κεντρική) Τράπεζα.
- Λειτουργίες Κεντρικής Τράπεζας.
- Νομισματική και Πιστωτική Πολιτική.
- Τόκος.
- Επιτόκιο (Πραγματικό και Ονομαστικό).
- Ανατοκισμός.

The screenshot shows a software application window titled "key-book+ ΜακροΟικονομία". The window has a menu bar with options like "Αρχείο", "Λειτουργίες", "Ευρετήριο", "Σελιδοδείκτες", "Επιλογές", "Παράθυρο", and "Βοήθεια". Below the menu bar is a toolbar with icons for "Υψη", "Ευρετήριο", "Σύμπτυξη", "Ανάπτυξη", "Πίσω", "Εμπρός", "Πριν", "Μετά", "Ιστορικό", "Διαίρεση", and "Βοήθεια".

The main content area is divided into two panes. The left pane, titled "Περιεχόμενα", shows a tree view of the document's structure. The right pane, titled "Ορισμός Εκδοτικής ή Κεντρικής Τράπεζας [5.1.3.1]", displays the following content:

Ορισμός Εκδοτικής ή Κεντρικής Τράπεζας

Εκδοτική τράπεζα ή κεντρική τράπεζα ή εκδοτικό ίδρυμα, ονομάζεται η τράπεζα που έχει το αποκλειστικό προνόμιο να **εκδίδει** τα χαρτονομίσματα και τα κέρματα. Η κεντρική τράπεζα δημιουργείται από το κράτος και αποτελεί ουσιαστικά την τράπεζα του κράτους. Στις σύγχρονες κοινωνίες η κεντρική τράπεζα έχει μία σχετική ανεξαρτησία από την εκτελεστική εξουσία (κυβέρνηση). Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον ρόλο της Κεντρικής Τράπεζας παίζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ενώ οι Κεντρικές Τράπεζες των χωρών.

Τμήματα Αναφοράς Λογισμικού (Σε παρένθεση οι κωδικοί των αντίστοιχων ενοτήτων στο CD-ROM):

Ενότητα 5: Χρήμα και Τραπεζικό σύστημα.

Διαγράφηκε: Κεφάλαιο

Στο γνωστικό αντικείμενο «Το Τραπεζικό σύστημα» και τις σχετικές με αυτό έννοιες αναφέρονται οι παρακάτω ενότητες:

- Έννοιες-Ορισμοί (5.1).
- Κλειδιά Κατανόησης (5.2).
- Ερωτήσεις (5.3).
- Ασκήσεις (5.4).
- Ασκήσεις Αντ. Τύπου (5.5).

3.2 Μαθησιακοί και διδακτικοί στόχοι:

Πιθανές Μαθησιακές Δυσκολίες:

Από τη διδακτική πείρα έχουν καταγραφεί μαθησιακές δυσκολίες στην κατανόηση:

- Του πως «δημιουργείται» χρήμα από το τραπεζικό σύστημα.
- Του ρόλου της Κεντρικής Τράπεζας και του τρόπου άσκησης της Νομισματικής και Πιστωτικής πολιτικής.
- Της έννοιας του τόκου σε σχέση με το επιτόκιο.

Μαθησιακοί και Διδακτικοί Στόχοι Σεναρίων Ενότητας:

Η κατανόηση:

- Του τρόπου λειτουργίας του χρήματος, ιστορικά και στη σύγχρονη οικονομία.
- Του τρόπου δημιουργίας χρήματος από τις εμπορικές τράπεζες.
- Των βασικών λειτουργιών των εμπορικών τραπεζών.
- Της λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος και της περιγραφή της.
- Της λειτουργίας της Κεντρικής Τράπεζας και ειδικότερα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
- Των λειτουργιών της νομισματικής και της πιστωτικής πολιτικής και των εργαλείων τους.
- Των εννοιών του τόκου, του επιτοκίου και του ανατοκισμού.

3.3 Διδακτική προσέγγιση

Διδακτικές Μέθοδοι:

Χρησιμοποιείται κατά βάση η Μέθοδος της Κατευθυνόμενης Διδασκαλίας. Οι μαθητές με τη βοήθεια του καθηγητή βήμα- βήμα προσεγγίζουν το γνωστικό στόχο, σε συνδυασμό με στοιχεία της μεθόδου Εποικοδομητικής Μάθησης, ιδιαίτερα στις δραστηριότητες Ομαδικής Συνεργατικής Μάθησης που προβλέπονται στο σενάριο.

Τρόπος Συνεργασίας Μαθητών:

Εκτός από την ατομική παρακολούθηση και συμμετοχή στο μάθημα, οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες 2-3 μαθητών (ανά υπολογιστή) και εργάζονται **ομαδικά και συνεργατικά**:

- Χρησιμοποιούν τη λειτουργία των "Σημειώσεων" του λογισμικού, στις ενότητες που θεωρούν σκόπιμο.
- Υλοποιούν ομαδικές δραστηριότητες που αναθέτει ο καθηγητής, βασισμένες στις **Ενότητες** που αφορούν στο Χρήμα και το Τραπεζικό Σύστημα.
- Παρουσιάζουν το έργο των ομάδων το οποίο συζητείται και αξιολογείται.
- Συμμετέχουν στη διερεύνηση και αναζήτηση πραγματικών οικονομικών στοιχείων που αφορούν στις θεματικές ενότητες του σεναρίου.

Διαγράφηκε: κεφάλαιο

- Στην αξιολόγηση στην τάξη, συζητούν και απαντούν κατά ομάδες στις ασκήσεις αντικειμενικού τύπου.
- Συνεργάζονται στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων των Φύλλων Εργασίας του Μαθητή.

Ρόλος Καθηγητή:

- Αναπτύσσει βήμα-βήμα τις βασικές και τις συναφείς έννοιες του γνωστικού αντικείμενου.
- Προτείνει δραστηριότητες που βοηθούν τους μαθητές στην κατάκτηση της γνώσης.
- Εμπλέκει τους μαθητές σε διάλογο γύρω από τις βασικές έννοιες, συνδέοντάς τες με τον πραγματικό κόσμο, την εμπειρία και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.
- Παρακινεί τους μαθητές ώστε να εργαστούν ομαδικά και συνεργατικά, με άξονα τη διερεύνηση και αναζήτηση πραγματικών οικονομικών στοιχείων που αφορούν στις θεματικές ενότητες του σεναρίου, μέσω διαδικτύου και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων που προτείνει, χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα excel.
- Παρακολουθεί την εργασία των ομάδων, συμβουλεύει και καθοδηγεί τους μαθητές.
- Ενισχύει τη μαθησιακή προσπάθεια και παρέχει ανατροφοδότηση, αξιολογεί το ομαδικό έργο.
- Ελέγχει το βαθμό κατανόησης των διδαχθέντων μέσω των ερωτήσεων αντικειμενικού τύπου.

3.4 Εργαλεία ΤΠΕ που αξιοποιούνται στο πλαίσιο του σεναρίου

Στο πλαίσιο του σεναρίου αξιοποιούνται τα εξής εργαλεία:

☞ Τα **ηχητικά σχόλια** (ηχητικά hyperlinks) που υπάρχουν σε πολλές ενότητες των Εννοιών-Ορισμών της γνωστικής ενότητας.

☞ Οι **Ασκήσεις Αντικειμενικού Τύπου** του λογισμικού:

- Συμπλήρωσης Κενών (5.5.1.1, 5.5.1.2, 5.5.1.3, 5.5.1.4, 5.5.1.5, 5.5.1.7).
- Πολλαπλής Επιλογής (5.5.2.4, 5.5.2.5).

☞ Επίσης, μπορούν να αξιοποιηθούν από τον καθηγητή, οι δυνατότητες που προσφέρουν οι λειτουργίες των σημειώσεων, των σελιδοδεικτών, των εκτυπώσεων και οι υπόλοιπες λειτουργίες που προσφέρει το λογισμικό.

3.5 Βήματα υλοποίησης του σεναρίου

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ 3

ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

3.5.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 1

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι η κατανόηση:

- Του τρόπου λειτουργίας του χρήματος, ιστορικά και στη σύγχρονη οικονομία.
- Της σύνδεσης των εννοιών που διδάσκονται, με την οικονομική πραγματικότητα και τα δεδομένα της ελληνικής οικονομίας.
- Του τρόπου με τον οποίο μπορούν να αξιοποιηθούν το διαδίκτυο, για την ανεύρεση στοιχείων που αφορούν στις θεματικές ενότητες του σεναρίου.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Το Χρήμα.
- Λειτουργίες Χρήματος (Μέσο Ανταλλαγής, Μονάδα Μέτρησης Αξίας, Μέσο Διατήρησης Αγοραστικής Δύναμης).
- Είδη Χρήματος (Κέρματα, Χαρτονομίσματα, Τραπεζικές Επιταγές).

2. Σύντομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές έννοιες, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Μέσα που Χρησιμοποιήθηκαν ως Χρήμα.
- Δραχμή.
- Ευρώ.
- Η Ζώνη του Ευρώ.

3. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Να προσδιορίσουν άλλες μορφές χρήματος που συναντώνται στην οικονομική πραγματικότητα (π.χ. πλαστικό χρήμα, μεταχρονολογημένες επιταγές κτλ.).

B. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Τράπεζα της Ελλάδος / Σύνδεσμοι προς Νομισματοκοπεία: <http://www.bankofgreece.gr/Links/mints.asp>
- Υπουργείο Πολιτισμού / Νομισματικό Μουσείο: <http://www.culture.gr/>
- Ευρωπαϊκή Ένωση (Δυνατότητα Επιλογής Ελληνικής Γλώσσας): <http://ec.europa.eu/>
- Eurostat (Δυνατότητα Επιλογής Ελληνικής Γλώσσας): <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν.

Γ. Παρουσίαση του έργου των ομάδων – συζήτηση επάνω σε αυτό και αλληλοσυμπλήρωση, αξιολόγηση του έργου που έχει εκπονηθεί.

4. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση των Ασκήσεων Συμπλήρωσης Κενών (5.5.1.1, 5.5.1.2). Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 3.30' για κάθε άσκηση.

5. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 3.1 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

3.5.2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 2

Οι **Στόχοι του Φύλλου Εργασίας** είναι για τους μαθητές:

- Η κατανόηση των βασικών λειτουργιών των εμπορικών τραπεζών.
- Η κατανόηση του τρόπου δημιουργίας χρήματος από τις εμπορικές τράπεζες.
- Η σύνδεση των εννοιών που διδάσκονται, με την οικονομική πραγματικότητα και τα δεδομένα της ελληνικής οικονομίας.
- Η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο μπορούν να αξιοποιούν το διαδίκτυο, για την ανεύρεση στοιχείων που αφορούν στις θεματικές ενότητες του σεναρίου.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Τραπεζικό Σύστημα.
- Εμπορικές Τράπεζες (Λειτουργίες, Επιδιώξεις, Περιορισμοί).
- Δημιουργία Χρήματος από τις Τράπεζες.

2. Σύνομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές έννοιες, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Ποσοστό Ρευστών Διαθεσίμων.
- Καταθέσεις (Όψεως, Καταθέσεις Επί Προθεσμία κτλ.).
- Δανειοδοτήσεις (Κεφάλαια Κινήσεως, καταναλωτικά, στεγαστικά κτλ.).

3. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Οι μαθητές αναζητούν σε δικτυακούς τόπους εμπορικών τραπεζών εφαρμογές που αφορούν στο e-banking, το phone-banking και άλλες σύγχρονες μορφές τραπεζικής πρακτικής. Καταγράφουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

B. Παιγνίδι ανάμεσα στους μαθητές για τον τρόπο "δημιουργίας" χρήματος μέσω καταθέσεων και δανείων από το τραπεζικό σύστημα:

Μια ομάδα μαθητών αναλαμβάνει να παίξει το ρόλο των εμπορικών τραπεζών, μια δεύτερη ομάδα τον ρόλο των καταθετών χρημάτων στις τράπεζες και μια τρίτη ομάδα τον ρόλο των δανειοληπτών (σε πρώτη φάση εξετάζεται μόνο η λειτουργία της δημιουργίας χρήματος και όχι θέματα επιτοκίων, τόκου κτλ.). Υποθέτουμε ότι το ελάχιστο ποσοστό ρευστών διαθεσίμων για τις τράπεζες είναι 20%.

Το παιγνίδι μπορεί να διεξαχθεί ως εξής:

Βήμα 1: Ο καταθέτης 1 καταθέτει στην τράπεζα Α 1.000 ευρώ (τα οποία έχει κρατήσει για μεγάλο χρονικό διάστημα στο σπίτι του). Η τράπεζα Α είναι υποχρεωμένη να κρατήσει το 20% της κατάθεσης του καταθέτη 1 και μπορεί να δανείσει τα υπόλοιπα (800 ευρώ).

Βήμα 2: Έστω ότι η Τράπεζα Α επιλέγει να δανείσει τα 800 ευρώ στον Δανειολήπτη 1. Ο Δανειολήπτης 1 με τα 800 ευρώ αγοράζει π.χ. ένα ψυγείο από ένα κατάστημα ηλεκτρικών ειδών.

Βήμα 3: Ο καταστηματούχος καταθέτει τα 800 ευρώ στην τράπεζα Β, η οποία με τη σειρά της είναι υποχρεωμένη να κρατήσει το 160 ευρώ (ως ρευστά διαθέσιμα) και έχει δικαίωμα να δανείσει τα υπόλοιπα 640.

Βήμα 4: Η Τράπεζα Β δανείζει τα 640 ευρώ στον Δανειολήπτη 2, κ.ο.κ.

Έτσι βλέπουμε ότι στα 4 πρώτα βήματα από τα πρώτα 1.000 ευρώ δημιουργήθηκαν 1.440 επιπλέον ευρώ.

Συνεχίζοντας τα βήματα κατάθεσης – κράτησης ρευστών διαθεσίμων – δανεισμού δημιουργείται νέο χρήμα αλλά με φθίνοντα ρυθμό.

Συμπερασματικά, βλέπουμε ότι η αρχική κατάθεση, λειτουργεί «πολλαπλασιαστικά» ως προς τη δημιουργία νέου χρήματος, μέσω του τραπεζικού συστήματος.

Μπορεί να αποδειχθεί μαθηματικά ότι, εφόσον οι ιδιώτες καταθέτουν (τελικά) όλα τα χρήματά τους σε κάποια τράπεζα και οι τράπεζες δανείζουν όλα τα ποσά που έχουν το δικαίωμα να δανείσουν, το χρήμα σε κυκλοφορία που θα προκύψει από την αρχική κατάθεση, είναι ίσο προς τον λόγο της αρχικής κατάθεσης προς το ελάχιστο ποσοστό ρευστών διαθεσίμων, δηλαδή στη συγκεκριμένη περίπτωση $1.000 / 0,20 = 5.000$ ευρώ. Επομένως το «νέο» χρήμα που θα έχει δημιουργηθεί από το τραπεζικό σύστημα θα είναι ίσο με $5.000 - 1.000$ (η αρχική κατάθεση) = 4.000 ευρώ.

Γ. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Ένωση Ελληνικών Τραπεζών: <http://www.hba.gr/>
- Εθνική Τράπεζα: <http://www.nbg.gr>
- Εμπορική Τράπεζα: <http://www.emporiki.gr>
- Αγροτική Τράπεζα: <http://www.ate.gr>
- Alpha Τράπεζα: <http://www.alpha.gr>
- Τράπεζα Πειραιώς: <http://www.piraeusbank.gr>
- Eurobank: <http://www.eurobank.gr>
- Τράπεζα Αττικής: <http://www.atticabank.gr>
- Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο: <http://www.ttbank.gr>
- Τράπεζα Κύπρου: <http://www.bankofcyprus.gr>
- Ελληνική Τράπεζα: <http://www.hellenicbank.gr>
- Γενική Τράπεζα: <http://www.geniki.gr>
- Probank: <http://www.probank.gr>
- Proton: <http://www.protonbank.gr>

Δ. Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν. Οι μαθητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους, γίνεται σχολιασμός και αξιολογούνται.

4. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση της Άσκησης Συμπλήρωσης Κενών (5.5.1.3). Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 3.30”.

5. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 3.2 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

3.5.3 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 3

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι για τους μαθητές:

- Η κατανόηση και περιγραφή της λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος.
- Η κατανόηση της λειτουργίας της Κεντρικής Τράπεζας και ειδικότερα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
- Η κατανόηση των λειτουργιών της νομισματικής και της πιστωτικής πολιτικής και των εργαλείων τους.
- Η σύνδεση των εννοιών που διδάσκονται, με την οικονομική πραγματικότητα και τα δεδομένα της ελληνικής οικονομίας.
- Η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο μπορούν να αξιοποιούν το διαδίκτυο, για την ανεύρεση στοιχείων που αφορούν στις θεματικές ενότητες του σεναρίου.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Η Εκδοτική (Κεντρική) Τράπεζα.
- Τράπεζα της Ελλάδος.
- Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
- Λειτουργίες Κεντρικής Τράπεζας.
- Νομισματική και Πιστωτική Πολιτική.

2. Σύνομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές έννοιες, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Διεκπεραίωση Κρατικών Συναλλαγών.
- Έλεγχος στις Εμπορικές Τράπεζες.
- Έκδοση Χαρτονομισμάτων – Κυκλοφορία Χρήματος.
- Προεξοφλητικό Επιτόκιο.
- Μεταβολές Ποσοστού Ρευστών Διαθεσίμων.
- Πολιτική Ανοικτής Αγοράς.

3. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Συνέχεια του Παιχνιδιού ανάμεσα στους μαθητές για τον τρόπο "δημιουργίας" χρήματος μέσω καταθέσεων και δανείων από το τραπεζικό σύστημα:

Στις τρεις ομάδες μαθητών που υπήρχαν στο Παιχνίδι του Φύλλου Καθηγητή 2 (εμπ. τράπεζες, καταθέτες και δανειολήπτες) προσθέτουμε μια ακόμη ομάδα αυτήν της Κεντρικής Τράπεζας.

Θεωρούμε ότι η Κεντρική Τράπεζα θέλει να ασκήσει νομισματική πολιτική χρησιμοποιώντας το εργαλείο του (ελάχιστου υποχρεωτικού) ποσοστού ρευστών διαθεσίμων:

Δείχνουμε αρχικά την περίπτωση της πρόθεσης να αυξηθεί η κυκλοφορία χρήματος για την οποία απαιτείται μείωση του ποσοστού των υποχρεωτικών ρευστών διαθεσίμων (π.χ. από το 20% στο 18%). Δείχνουμε και πάλι τα βήματα κατάθεσης – κράτησης ρευστών διαθεσίμων – δανεισμού και υπολογίζουμε το τελικό αποτέλεσμα σε $(1.000 / 0,18) = 5.555,6$ ευρώ. Επομένως, η παρέμβαση της Κεντρικής Τράπεζας έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της νομισματικής κυκλοφορίας (σε σχέση με τις 5.000 ευρώ που υπολογίσαμε με ποσοστό ρευστών διαθεσίμων 20%).

Στη συνέχεια, μπορεί να δειχθεί η περίπτωση της πρόθεσης να μειωθεί η κυκλοφορία χρήματος για την οποία απαιτείται αύξηση του ποσοστού των υποχρεωτικών ρευστών διαθεσίμων (π.χ. από το 20% στο 21%). Δείχνουμε και πάλι τα βήματα κατάθεσης – κράτησης ρευστών διαθεσίμων – δανεισμού και υπολογίζουμε το τελικό αποτέλεσμα σε $(1.000 / 0,21) = 4.761,9$ ευρώ. Επομένως έχουμε μείωση της νομισματικής κυκλοφορίας.

Ακόμη μπορούμε να δείξουμε και την περίπτωση όπου η Κεντρική Τράπεζα μπορεί να αυξήσει

(μειώσει) την κυκλοφορία χρήματος χρησιμοποιώντας ως εργαλείο την πολιτική ανοικτής αγοράς. Για παράδειγμα, αγοράζοντας ομόλογα, η Κεντρική Τράπεζα διοχετεύει νέο χρήμα στην οικονομία το οποίο, μέσω της «πολλαπλασιαστικής» λειτουργίας που είδαμε στα βήματα κατάθεσης – κράτησης ρευστών διαθεσίμων – δανεισμού οδηγεί στη δημιουργία νέου χρήματος. Αντιστοίχως για να μειώσει την κυκλοφορία χρήματος, η Κεντρική Τράπεζα πουλάει ομόλογα, οπότε «αποσύρει» χρήμα από την οικονομία, με αποτέλεσμα οι τράπεζες να μειώνουν τα δάνεια τους ώστε να κρατήσουν το απαιτούμενο ποσοστό ρευστών διαθεσίμων.

Αντιστοίχως, μπορεί να δειχθεί και η χρήση του εργαλείου του Προεξοφλητικού Επιτοκίου από την Κεντρική Τράπεζα:

- Αύξηση του Προεξοφλητικού Επιτοκίου οδηγεί σε μείωση της κυκλοφορίας χρήματος.
- Μείωση του Προεξοφλητικού Επιτοκίου οδηγεί σε αύξηση της κυκλοφορίας χρήματος.

Β. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Τράπεζα της Ελλάδος: <http://www.bankofgreece.gr/>
- Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (Ε.Κ.Τ.) (Δυνατότητα Επιλογής Ελληνικής Γλώσσας): <http://www.ecb.int/>
- Κεντρική Τράπεζα Κύπρου: <http://www.centralbank.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat (Δυνατότητα Επιλογής Ελληνικής Γλώσσας): <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν.

Γ. Παρουσίαση του έργου των ομάδων, συζήτηση επάνω σε αυτό και αλληλοσυμπλήρωση, αξιολόγηση του έργου που έχει εκπονηθεί από κάθε ομάδα με άξονα το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, όπως αυτό ορίστηκε στο στάδιο της ανάθεσης της ομαδικής εργασίας.

4. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση των Ασκήσεων Αντικειμενικού Τύπου:

- Συμπλήρωσης Κενών (5.5.1.4, 5.5.1.5, 5.5.1.7). Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 2.30" για κάθε άσκηση.
- Πολλαπλής Επιλογής (5.5.2.4) (Επαναληπτική). Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 3.30".

5. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 3.3 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

3.5.4 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 4

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι:

- Η κατανόηση των εννοιών του τόκου, του επιτοκίου και του ανατοκισμού.
- Η ανακεφαλαίωση των βασικών εννοιών και λειτουργιών του χρήματος και του τραπεζικού συστήματος.
- Η σύνδεση των εννοιών που διδάσκονται με την οικονομική πραγματικότητα και τα δεδομένα της ελληνικής οικονομίας.
- Η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο μπορούν να αξιοποιηθούν το διαδίκτυο, για την ανεύρεση στοιχείων που αφορούν στις θεματικές ενότητες του σεναρίου.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Τόκος.
- Επιτόκιο (Κατάθεσης, Χορήγησης κτλ.).

2. Σύντομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές έννοιες, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Ανατοκισμός.
- Πραγματικό και Ονομαστικό Επιτόκιο.

3. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Παιγνίδι ανάμεσα στους μαθητές με δανειστές, καταθέτες και τραπεζίτες:

Οι μαθητές μπορούν και πάλι να χωριστούν σε ομάδες και να αναλάβουν ρόλους, καταθέτοντας χρήματα στις τράπεζες (με διάφορες μορφές καταθέσεων) και δανειζόμενοι χρήματα από τις τράπεζες (με διάφορες μορφές δανείων). Οι μαθητές θα πρέπει να υπολογίσουν τον τόκο και τον ανατοκισμό σε διάφορες περιπτώσεις.

Στη διαδικασία μπορεί να παρεμβαίνει ο καθηγητής εξηγώντας θέματα όπως:

- Τα διαφορετικά επιτόκια που δίνονται σε διαφορετικές μορφές καταθέσεων (ταμειευτηρίου, προθεσμιακές, όψεως, άυλοι τίτλοι δημοσίου κτλ.).
- Τα διαφορετικά επιτόκια που χρεώνονται σε διαφορετικές μορφές δανείων (στεγαστικά, καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες, κεφάλαια κινήσεως κτλ.).
- Τη διαφορά που προκύπτει ανάμεσα στα επιτόκια καταθέσεων και τα επιτόκια των δανείων από τα οποία προκύπτουν, σε μεγάλο βαθμό, τα κέρδη των τραπεζών.

Επίσης, θα μπορούσε να γίνει μια πρώτη συζήτηση (δεδομένου ότι δεν έχει συζητηθεί ακόμη το θέμα του πληθωρισμού) για τα «πραγματικά» σε σχέση με το ονομαστικά επιτόκια.

B. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων από τον οικονομικό τύπο για τις ενότητες των τεσσάρων Φύλλων Εργασίας στους δικτυακούς τόπους ελληνικών οικονομικών εφημερίδων:

- Εφημερίδα Ναυτεμπορική: <http://www.naftemporiki.gr/>
- Εφημερίδα Κέρδος: <http://www.kerdos.gr/>
- Εφημερίδα Ημερησία: <http://www.imerisia.gr/>
- Εφημερίδα Ο Κόσμος του Επενδυτή: <http://www.kte.gr/>
- Εφημερίδα Εξπρές: <http://www.express.gr/>
- Εφημερίδα Χρηματιστήριο: <http://www.xrimatistirio.gr/>

Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν.

4. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση της Άσκησης Πολλαπλής Επιλογής (5.5.2.5) (Επαναληπτική). Προτεινόμενος Χρόνος Απάντησης: 3.30”.

5. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 3.4 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΜΑΘΗΤΗ

3. ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

3.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 1

Γνωστικό Αντικείμενο: Το Τραπεζικό σύστημα.

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 10. Το Τραπεζικό σύστημα.

Διαγράφηκε: ¶
ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ
ΣΕΝΑΡΙΟΥ 3¶
¶
3. ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ¶
¶

key-book+ ΜακροΟικονομία

Αρχείο Λειτουργίες Ευρετήριο Σελιδοδείκτες Επιλογές Παράθυρο Βοήθεια

Υψη Ευρετήρια Σύμπτυξη Ανάπτυξη Πίσω Εμπρός Πριν Μετά Ιστορικό Διάρθρωση Βοήθεια

Περιεχόμενα

Καλάθι Νοικοκυριού [5.1.4.3]

Καλάθι Νοικοκυριού

Το καλάθι του νοικοκυριού είναι ένα υποθετικό καλάθι (σύνολο) το οποίο περιλαμβάνει τα αγαθά εκείνα που είναι απαραίτητα για τη μέση οικογένεια. Το καλάθι του νοικοκυριού σήμερα περιλαμβάνει περισσότερα και διαφορετικά αγαθά απ' όσα 25 χρόνια πριν, όπως είναι φυσικά.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Το Χρήμα.
- Λειτουργίες Χρήματος (Μέσο Ανταλλαγής, Μονάδα Μέτρησης Αξίας, Μέσο Διατήρησης Αγοραστικής Δύναμης) .
- Είδη Χρήματος (Κέρματα, Χαρτονομίσματα, Τραπεζικές Επιταγές) .

Διαγράφηκε: Ακολουθούν 4 φύλλα εργασίας με πρόγραμμα δραστηριοτήτων:¶
¶
3.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 1 ¶
¶

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Μέσα που Χρησιμοποιήθηκαν ως Χρήμα.
- Δραχμή - Νομισματική Ιστορία.
- Ευρώ.
- Η Ζώνη του Ευρώ.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

A. Διαδικτυακή Αναζήτηση, στοιχείων για τη νομισματική ιστορία της Ελλάδας και την Ευρωζώνη από τους δικτυακούς τόπους:

- Τράπεζα της Ελλάδος / Σύνδεσμοι προς Νομισματοκοπεία: <http://www.bankofgreece.gr/Links/mints.asp>
- Υπουργείο Πολιτισμού / Νομισματικό Μουσείο: <http://www.culture.gr/>
- Ευρωπαϊκή Ένωση (Δυνατότητα Επιλογής Ελληνικής Γλώσσας): <http://ec.europa.eu/>
- Eurostat (Δυνατότητα Επιλογής Ελληνικής Γλώσσας): <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

B. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων για τις θεματικές ενότητες του γνωστικού αντικείμενου στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: money, types of money, functions of money, Eurozone.

Ειδικότερα να γίνει αναζήτηση και παρουσίαση στοιχείων για τις επιδράσεις της μετάβασης από τη δραχμή στο ευρώ στην ελληνική οικονομία.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. (5.5.2.1-2) Τα διάφορα προϊόντα που χρησιμοποιήθηκαν σαν χρήμα παρουσίασαν τα εξής μειονεκτήματα:

- Δεν ήταν διαιρετά, μεταβάλλονταν σε ποσότητες ή καταστρέφονταν. Ήταν δύσκολο να μεταφερθούν.
- Ήταν δύσκολη η παραγωγή τους και δεν ήταν αποδεκτά από όλους τους ανθρώπους.
- Δεν ήταν ικανά να συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη των κοινωνιών.
- Το πρώτο και το δεύτερο.

2. (5.5.2.2-1) Το χρήμα χρησιμοποιείται ως:

- Μέσο λειτουργίας αντιπραγματισμού.
- Μονάδα μέτρησης αξίας και μέσο διατήρησης αγοραστικής δύναμης.
- Μέσο κάλυψης των αναγκών των νοικοκυριών και μονάδα μέτρησης του ατομικού πλούτου.
- Μονάδα μέτρησης του πλούτου της κοινωνίας και μέσο για την οικονομική ανάπτυξη.
- Το δεύτερο και το τέταρτο.

3. (5.5.2.3-5) Η χρησιμοποίηση του χρήματος διέσπασε την ανταλλαγή των προϊόντων σε:

- Παραγωγή και κατανάλωση.
- Επεξεργασία και τυποποίηση.
- Εισαγωγή και εξαγωγή.
- Αγορά και πώληση.
- Κανένα από τα παραπάνω.

4. (5.5.2.2-3) Η αξία του χρήματος προσδιορίζεται:

- Από την αξία των υλικών κατασκευής του.
- Από την ποσότητα χρυσού και αργύρου που διαθέτει η κεντρική τράπεζα.
- Από την ποσότητα των προϊόντων, που μπορεί κανείς να αγοράσει.
- Από το ύψος των επιτοκίων που καθορίζει η κεντρική τράπεζα.
- Από την προσφορά και ζήτηση των προϊόντων.

5. (5.5.2.2-5) Η εισαγωγή του Ευρώ ως νομίσματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι:

- Υποχρεωτική για όλες τις χώρες-μέλη και τις προς ένταξη χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Ταχεία, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι τάσεις κερδοσκοπίας.
- Προαιρετική, έτσι ώστε να μην διαταραχθεί η νομισματική σταθερότητα των χωρών-μελών.
- Σταδιακή, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν τα προβλήματα που θα προκύψουν από τη λειτουργία του.
- Ισχύουν όλα τα παραπάνω.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (5.3.1)

Ποιες είναι οι λειτουργίες του χρήματος;

Ερώτηση 2: (5.3.2)

Ποια είναι τα είδη χρήματος στις σύγχρονες οικονομίες;

3.2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 2

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Τραπεζικό Σύστημα.
- Εμπορικές Τράπεζες (Λειτουργίες, Επιδιώξεις, Περιορισμοί) .
- Δημιουργία Χρήματος από τις Τράπεζες.

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Ποσοστό Ρευστών Διαθεσίμων.
- Καταθέσεις (Όψεως, Καταθέσεις Επί Προθεσμία κτλ.).
- Δανειοδοτήσεις (Κεφάλαια Κινήσεως, καταναλωτικά, στεγαστικά κτλ.) .

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

Α. Υπολογισμός του «νέου χρήματος» που δημιουργείται στην οικονομία εάν το ελάχιστο ποσοστό ρευστών διαθεσίμων για τις τράπεζες είναι 15%.

Θεωρούμε ότι υπάρχει μια «αρχική» κατάθεση 2.000 ευρώ.

Χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα excel, δείξτε τα 6 πρώτα βήματα "δημιουργίας" νέου χρήματος μέσω καταθέσεων και δανείων από το τραπεζικό σύστημα. Υπολογίστε το συνολικό ποσό νέου χρήματος που θα δημιουργηθεί, εφόσον οι ιδιώτες καταθέτουν όλα τα χρήματά τους σε κάποια τράπεζα και οι τράπεζες δανείζουν όλα τα ποσά που έχουν το δικαίωμα να δανείσουν.

Β. Διαδικτυακή Αναζήτηση, των επιτοκίων καταθέσεων (ταμειευτηρίου, προθεσμίας) και δανείων (στεγαστικών, πιστωτικών καρτών) στους δικτυακούς τόπους των εμπορικών τραπεζών:

- Εθνική Τράπεζα: <http://www.nbg.gr>
- Εμπορική Τράπεζα: <http://www.emporiki.gr>
- Αγροτική Τράπεζα: <http://www.ate.gr>
- Alpha Τράπεζα: <http://www.alpha.gr>
- Τράπεζα Πειραιώς: <http://www.piraeusbank.gr>
- Eurobank: <http://www.eurobank.gr>
- Τράπεζα Αττικής: <http://www.atticabank.gr>
- Ταχυδρομικό Ταμειευτήριο: <http://www.ttbank.gr>
- Τράπεζα Κύπρου: <http://www.bankofcyprus.gr>
- Ελληνική Τράπεζα: <http://www.hellenicbank.gr>
- Γενική Τράπεζα: <http://www.geniki.gr>
- Probank: <http://www.probank.gr>
- Proton: <http://www.protonbank.gr>

Γ. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Commercial Banks, Required Reserve Ratio, Deposit Multiplier, Money Creation, Deposits, Loans.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. (5.5.2.2-4) Όλα τα παρακάτω αληθεύουν για το ποσοστό ρευστών διαθεσίμων εκτός από το ότι:

- Είναι το ποσοστό εκείνο των καταθέσεων που οι εμπορικές τράπεζες κρατούν στο ταμείο τους προκειμένου να καλύπτουν τα τρέχοντα έξοδά τους.
- Η αυξομείωσή του συντελεί στην αυξομείωση της ποσότητας κυκλοφορίας του χρήματος.
- Αναφέρεται στις καταθέσεις όψεως των τραπεζών.
- Καθορίζεται από την κεντρική τράπεζα.
- Διαφέρει από χώρα σε χώρα.

2. (5.5.2.3-1) Οι εμπορικές τράπεζες:

- Αποφασίζουν για το ποσοστό ρευστών διαθεσίμων που θα διατηρούν.
- Δημιουργούν χρήμα.
- Εκδίδουν νέο χρήμα.
- Καθορίζουν το προεξοφλητικό επιτόκιο.
- Το πρώτο και το τέταρτο.

3. (5.5.2.1-3) Το επιτόκιο το οποίο η τράπεζα πληρώνει στους καταθέτες της σε σχέση με αυτό που χρεώνει τους δανειζόμενους, είναι:

- Μικρότερο.
- Μεγαλύτερο.
- Ίσο σε κάθε περίπτωση.
- Διαπραγματεύσιμο.
- Κανένα από τα παραπάνω.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (5.3.3)

Τι είναι οι καταθέσεις όψεως και προθεσμίας;

Ερώτηση 2: (5.3.4)

Ποιοι παράγοντες προσδιορίζουν τη συμπεριφορά μίας εμπορικής τράπεζας;

Ερώτηση 3: (5.3.5)

Να εξηγήσετε τον τρόπο με τον οποίο οι εμπορικές τράπεζες δημιουργούν χρήμα.

Ερώτηση 4: (5.3.6)

Ποιες είναι οι λειτουργίες της εκδοτικής τράπεζας;

Ερώτηση 5: (5.3.13)

Ποιο είδος καταθέσεων συμφέρει περισσότερο τις εμπορικές τράπεζες;

Ερώτηση 6: (5.3.15)

Τι είναι η ακάλυπτη επιταγή;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση 1: (5.4.1)

Ένας πελάτης της Εθνικής Τράπεζας καταθέτει στο λογαριασμό όψεως του 1000 ευρώ. Εάν το ποσοστό ρευστών διαθεσίμων είναι 20%, να εξηγήσετε πώς το τραπεζικό σύστημα δημιουργεί νέο χρήμα. Συγκεκριμένα θα πρέπει:

1. Να περιγράψετε τα τέσσερα πρώτα στάδια δημιουργίας νέου χρήματος.
2. Να υπολογίσετε την ποσότητα νέου χρήματος, που θα δημιουργηθεί από την αρχική κατάθεση των 1000 ευρώ, μετά τα τέσσερα στάδια.

Σημείωση: Υποθέτουμε ότι:

1. Οι τράπεζες δανείζουν όλα τα χρήματα, που έχουν δικαίωμα να δανείσουν.
2. Όλα τα ποσά που δανείζονται οι πελάτες των τραπεζών, πηγαίνουν τελικά πάλι στο τραπεζικό σύστημα με τη μορφή καταθέσεων.

Άσκηση 2

Μια εμπορική τράπεζα "Τ" δέχεται από κάποιο πελάτη της "Α" κατάθεση όψεως ύψους 400.000 χρηματικών μονάδων. Από το χρήμα αυτό η τράπεζα δίνει δάνειο στο άτομο "Β", το οποίο επίσης ανοίγει λογαριασμό όψεως στην ίδια τράπεζα. Από την κατάθεση όψεως του "Β", η τράπεζα δανειοδοτεί τον πελάτη της "Γ", ο οποίος καταθέτει αυτό το ποσό σε λογαριασμό ταμιευτηρίου. Από την κατάθεση του "Γ", η τράπεζα δανειοδοτεί τον πελάτη της "Δ".

Να υπολογιστεί:

- α. Η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η εμπορική τράπεζα "Τ", αν το ποσοστό ρευστών διαθεσίμων είναι 20%.
- β. Η αύξηση της ποσότητας του χρήματος που θα προέλθει αν η Κεντρική Τράπεζα μειώσει το ποσοστό ρευστών διαθεσίμων στο 10%.

Διαγράφηκε: .

3.3 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 3

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Η Εκδοτική (Κεντρική) Τράπεζα.
- Λειτουργίες Κεντρικής Τράπεζας.
- Νομισματική και Πιστωτική Πολιτική.

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Διεκπεραίωση Κρατικών Συναλλαγών.
- Έλεγχος στις Εμπορικές Τράπεζες.
- Έκδοση Χαρτονομισμάτων – Κυκλοφορία Χρήματος.
- Προεξοφλητικό Επιτόκιο.
- Μεταβολές Ποσοστού Ρευστών Διαθεσίμων.
- Πολιτική Ανοικτής Αγοράς.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

A. Συνέχεια της Δραστηριότητας, του προηγούμενου Φύλλου Εργασίας, για τον τρόπο "δημιουργίας" χρήματος μέσω καταθέσεων και δανείων από το τραπεζικό σύστημα:

Θεωρούμε και πάλι ότι υπάρχει μια «αρχική» κατάθεση 2.000 ευρώ.

Έστω ότι η τράπεζα μειώνει το ποσοστό (υποχρεωτικών) ρευστών διαθεσίμων από 15% σε 14%.

Χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα excel, δείξτε τα 6 πρώτα βήματα "δημιουργίας" ή «απόσυρσης» χρήματος μέσω της διαδικασίας καταθέσεων και δανείων από το τραπεζικό σύστημα.

Ποιος είναι ο στόχος της Κεντρικής Τράπεζας; Σε τι ποσοστό αυξάνεται ή μειώνεται η κυκλοφορία χρήματος;

B. Διαδικτυακή Αναζήτηση, στοιχείων νομισματικής και πιστωτικής πολιτικής της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας ή της Ελληνικής Κεντρικής Τράπεζας, από τους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- Τράπεζα της Ελλάδος: <http://www.bankofgreece.gr/>
- Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (Ε.Κ.Τ.) (Δυνατότητα Επιλογής Ελληνικής Γλώσσας): <http://www.ecb.int/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat (Δυνατότητα Επιλογής Ελληνικής Γλώσσας): <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Γ. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Central Bank, Money Supply, Monetary Policy, Credit Policy, Discount Rate, Open Market Operations, Euribor.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. (5.5.2.1-1) Οι εμπορικές τράπεζες έχουν τον παρακάτω περιορισμό στις δανειοδοτήσεις που πραγματοποιούν:

- Να επιδιώκουν ο κύριος όγκος των δανείων να κατευθύνεται σε παραγωγικές επενδύσεις.
- Να συμμορφώνονται με την εισοδηματική πολιτική της κυβέρνησης.
- Να διατηρούν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ρευστών διαθεσίμων για το οποίο αποφασίζει η κεντρική τράπεζα.
- Να επιδιώκουν, με το μη υπέρμετρο δανεισμό, τη συγκράτηση του πληθωρισμού.
- Το τρίτο και το τέταρτο.

2. (5.5.2.1-5) Η ποσότητα των χαρτονομισμάτων που εκδίδει η εκδοτική τράπεζα, προσδιορίζεται:

- Από τη νομισματική πολιτική που ασκεί η κυβέρνηση.
- Από την ποσότητα χρυσού που διαθέτει η εκδοτική τράπεζα.
- Από το ύψος του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος.
- Από το ύψος των αυξήσεων που χορηγεί η κυβέρνηση στους δημόσιους υπαλλήλους.
- Από το ύψος των εξαγωγών που πραγματοποιούνται στη συγκεκριμένη οικονομία.

3. (5.5.2.2-2) Η μείωση του προεξοφλητικού επιτοκίου, οδηγεί:

- Σε μείωση της ποσότητας του χρήματος που κυκλοφορεί.
- Σε αύξηση της αξίας του χρήματος.
- Σε μείωση της ζήτησης προϊόντων.
- Σε μείωση του δανεισμού από τις τράπεζες.
- Σε αύξηση της ποσότητας του χρήματος που κυκλοφορεί.

4. (5.5.2.3-2) Η εκδοτική τράπεζα:

- Ρυθμίζει την ποσότητα του κυκλοφορούντος χρήματος με βασικό μέσο τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος.
- Ασκεί συναλλαγματική πολιτική ανεξάρτητα από την κυβέρνηση.
- Αποφασίζει για το ύψος των αυξήσεων μισθών και ημερομισθίων.
- Είναι η τράπεζα μέσω της οποίας η κυβέρνηση διεκπεραιώνει ορισμένες σημαντικές συναλλαγές της.
- Το πρώτο και το τέταρτο.

5. (5.5.2.3-4) Οι μετοχές και οι ομολογίες, διαφέρουν σε σχέση με το χρήμα ως προς το ότι:

- Προσφέρουν τόκο.
- Έχουν μεγαλύτερο βαθμό ρευστότητας.
- Έχουν μικρότερο βαθμό ρευστότητας.
- Έχουν τον ίδιο βαθμό ρευστότητας.
- Το πρώτο και το δεύτερο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (5.3.7)

Τι είναι η νομισματική και πιστωτική πολιτική και από ποιον ασκείται;

Ερώτηση 2: (5.3.8)

Να εξηγήσετε με ποιους μηχανισμούς μπορεί η εκδοτική τράπεζα να αυξήσει ή να μειώσει την ποσότητα του χρήματος;

Ερώτηση 3: (5.3.11)

Πώς ασκείται ο έλεγχος της κεντρικής πάνω στις εμπορικές τράπεζες;

Ερώτηση 4: (5.3.12)

Ποιες συνέπειες έχει για την οικονομία η υπέρμετρη έκδοση χαρτονομισμάτων από το κράτος, μέσω της κεντρικής τράπεζας;

Ερώτηση 5: (5.3.14)

Γιατί τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα, μεγάλο μέρος των αποταμιεύσεων των πολιτών κατευθύνεται όχι σε τραπεζικές καταθέσεις, αλλά σε έντοκα γραμμάτια και ομόλογα του ελληνικού δημοσίου;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση 1: (5.4.3)

Η εκδοτική τράπεζα αυξάνει το απαιτούμενο ποσοστό ρευστών διαθεσίμων των εμπορικών τραπεζών από 20% σε 25%.

1. Να εξηγήσετε ποιος είναι ο στόχος της κεντρικής τράπεζας.
2. Να δείξετε πώς η μεταβολή του ποσοστού ρευστών διαθεσίμων, μεταβάλλει την ποσότητα χρήματος, που δημιουργείται από μία αρχική κατάθεση 800 ευρώ. Ποια είναι η διαφορά στη δημιουργούμενη ποσότητα νέου χρήματος, μετά από τρία στάδια ανάμεσα στα δύο ποσοστά ρευστών διαθεσίμων;

Διαγράφηκε: μία

Σημείωση: Να υποθέσετε ότι:

1. Οι τράπεζες δανείζουν όλο το ποσό που έχουν δικαίωμα να δανείσουν.
2. Όλα τα ποσά που δανείζονται οι πελάτες των τραπεζών, πηγαίνουν τελικά πάλι στο τραπεζικό σύστημα με τη μορφή καταθέσεων.

Άσκηση 2: (5.4.5)

Ένας πελάτης της Τράπεζας Κύπρου προβαίνει σε ανάληψη 1.600 ευρώ, από τις καταθέσεις του στην τράπεζα. Να απαντηθούν τα εξής:

1. Εάν το απαιτούμενο ποσοστό ρευστών διαθεσίμων είναι 20%, να περιγραφούν τα τρία πρώτα στάδια μεταβολής της ποσότητας χρήματος στην οικονομία.
2. Να εξηγηθεί, πώς μία μείωση του απαιτούμενου ποσοστού ρευστών διαθεσίμων από την κεντρική τράπεζα σε 15%, θα επηρεάσει την ποσότητα χρήματος στην οικονομία συνολικά.
3. Να περιγραφεί ποια θα είναι η διαφορά της επίπτωσης της ανάληψης του πελάτη της Τράπεζας Κύπρου στην ποσότητα χρήματος που κυκλοφορεί στην οικονομία, μετά από τρία στάδια μεταβολής της ποσότητας αυτής, μεταξύ των δύο ποσοστών ρευστών διαθεσίμων (15% και 20%).

Διαγράφηκε: μία

Σημείωση: Στην παραπάνω διαδικασία υποθέτουμε ότι:

1. Οι τράπεζες δανείζουν όλο το ποσό που έχουν δικαίωμα να δανείσουν.
2. Όλα τα ποσά που δανείζονται οι πελάτες των τραπεζών πηγαίνουν τελικά πάλι στο τραπεζικό σύστημα με τη μορφή καταθέσεων.

3.4 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 4

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Τόκος.
- Επιτόκιο (Κατάθεσης, Χορήγησης κτλ.) .

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Ανατοκισμός.
- Πραγματικό και Ονομαστικό Επιτόκιο.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

Α. Διαδικτυακή Αναζήτηση, από τον οικονομικό τύπο για θέματα επιτοκίων στεγαστικών δανείων (μεταβλητών και σταθερών) από τους δικτυακούς τόπους ελληνικών οικονομικών εφημερίδων:

- Εφημερίδα Ναυτεμπορική: <http://www.naftemporiki.gr/>
- Εφημερίδα Κέρδος: <http://www.kerdos.gr/>
- Εφημερίδα Ημερησία: <http://www.imerisia.gr/>
- Εφημερίδα Ο Κόσμος του Επενδυτή: <http://www.kte.gr/>
- Εφημερίδα Εξπρές: <http://www.express.gr/>
- Εφημερίδα Χρηματιστήριο: <http://www.xrimatistirio.gr/>

Β. Υπολογισμός τοκοχρεωλυτικών δόσεων δανείων για διάφορα είδη δανείων διαφορετικής ή ίδιας χρονικής διάρκειας.

Γ. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Interest, Interest Rate, Real Interest Rate, Nominal Interest Rate.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση 1

Ένας πελάτης μιας τράπεζας, κατέθεσε στην τράπεζα ένα χρηματικό ποσό, για 2 έτη, με επιτόκιο 15%. Στο τέλος του δεύτερου έτους, μπορεί να εισπράξει συνολικά 1.586.400 χρηματικές μονάδες. Να υπολογίσετε το ποσό που κατέθεσε αρχικά ο πελάτης.

Διαγράφηκε: Κάποιος

Διαγράφηκε: ε μια

Διαγράφηκε: ,

Διαγράφηκε: άττει

Διαγράφηκε: αυτός

ΣΕΝΑΡΙΟ 4: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΙΣ

ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

Διδακτικές Ώρες: 1

4.1 Γνωστικό αντικείμενο και σύνδεση με το πρόγραμμα σπουδών της ΤΕΕ

Γνωστικό Αντικείμενο: Οικονομικές διακυμάνσεις.

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 11.1 Οικονομικές διακυμάνσεις.

Εκπαιδευτικοί Στόχοι Προγράμματος Σπουδών: Να αναφέρουν και να περιγράψουν τις φάσεις του οικονομικού κύκλου και να τις παρουσιάζουν διαγραμματικά.

Θεματικές Ενότητες:

- Επιχειρηματικός (Οικονομικός) Κύκλος.
- Η Τάση του Κύκλου.
- Οι Φάσεις του Κύκλου.
- Τα Αίτια των Οικονομικών Κύκλων.
- Η Φάση της Ύφεσης.
- Η Φάση της Ανόδου.
- Η Φάση της Κρίσης.
- Η Φάση της Καθόδου.

key-book - ΜακροΟικονομία

Αρχείο Λειτουργίες Ευρετήριο Σελιδοδείκτες Επιλογές Παράθυρο Βοήθεια

Υλη Ευρετήρια Σύμπτυξη Ανάπτυξη Πίσω Εμπρός Πριν Μετά Ιστορικό Διάρεση Βοήθεια

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 6: Ερώτηση 1 [6.2.1]

Κεφάλαιο 6: Ερώτηση 1

Ποιες είναι οι φάσεις ενός οικονομικού κύκλου;

Η οικονομία περνά κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού κύκλου, από δύο βασικές φάσεις: τη φάση της **ανόδου** και τη φάση της **καθόδου**. Η μετάβαση από τη μία φάση στην άλλη δε γίνεται αμέσως ή αυτόματα, αλλά με την πάροδο χρόνου.

Κατά τη μετάβαση από την άνοδο στην κάθοδο, μεσολαβεί η φάση της **κρίσης**, η οποία βρίσκεται διαγραμματικά στο υψηλότερο σημείο του κύκλου, ενώ κατά τη μετάβαση από την κάθοδο στην άνοδο μεσολαβεί η φάση της **ύφεσης**, η οποία βρίσκεται διαγραμματικά στο χαμηλότερο σημείο του κύκλου. Μια απλή παρουσίαση των φάσεων του επιχειρηματικού κύκλου δίνεται στο παρακάτω διάγραμμα.

Τμήματα Αναφοράς Λογισμικού (Σε παρένθεση οι κωδικοί των αντίστοιχων ενοτήτων στο CD-ROM):

[Ενότητα 6: Οικονομικές Διακυμάνσεις, Πληθωρισμός & Ανεργία.](#)

Διαγράφηκε: Κεφάλαιο

Στο γνωστικό αντικείμενο «Οικονομικές διακυμάνσεις» και τις σχετικές με αυτό έννοιες αναφέρονται οι παρακάτω ενότητες:

- Έννοιες-Ορισμοί (6.1).
- Ερωτήσεις (6.2).
- Ασκήσεις Αντ. Τύπου (6.3).

4.2 Μαθησιακοί και διδακτικοί στόχοι:

Πιθανές Μαθησιακές Δυσκολίες:

Από τη διδακτική πείρα έχουν καταγραφεί μαθησιακές δυσκολίες στην κατανόηση:

- Της έννοιας του οικονομικού κύκλου.
- Των αιτίων της ύπαρξης οικονομικών κύκλων.

Μαθησιακοί και Διδακτικοί Στόχοι Σεναρίων Ενότητας:

- Η κατανόηση της έννοιας του οικονομικού κύκλου.
- Η κατανόηση της έννοιας της τάσης του οικονομικού κύκλου.
- Μια πρώτη συζήτηση για τις διάφορες θεωρίες ερμηνείας των οικονομικών κύκλων.
- Η περιγραφή και διαγραμματική παρουσίαση των φάσεων του οικονομικού κύκλου.
- Μια πρώτη συζήτηση, για το τι θα μπορούσε να κάνει μια κυβέρνηση, σε σχέση με τη φάση του οικονομικού κύκλου στην οποία βρίσκεται η οικονομία.

4.3 Διδακτική προσέγγιση

Διδακτικές Μέθοδοι:

Χρησιμοποιείται κατά βάση η Μέθοδος της Κατευθυνόμενης Διδασκαλίας σε συνδυασμό με στοιχεία της μεθόδου Εποικοδομητικής Μάθησης, ιδιαίτερα στις δραστηριότητες Συνεργατικής - Ομαδικής Μάθησης που προβλέπονται στο σενάριο.

Τρόπος Συνεργασίας Μαθητών:

Εκτός από την ατομική παρακολούθηση και συμμετοχή στο μάθημα, οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες 2-3 μαθητών (ανά υπολογιστή) και εργάζονται **ομαδικά και συνεργατικά**:

- Συζητούν τις διαδοχικές φάσεις των animations.
- Υλοποιούν ομαδικές δραστηριότητες, βασισμένες στην ενότητα «Οικονομικές Διακυμάνσεις», που αναθέτει ο καθηγητής, για να οικοδομήσουν τη γνώση της μεταβολής της οικονομικής δραστηριότητας και τον κυκλικό χαρακτήρα της.
- Χρησιμοποιούν τη λειτουργία των "Σημειώσεων" του λογισμικού, στις ενότητες που θεωρούν σκόπιμο.
- Στην αξιολόγηση στην τάξη, συζητούν και απαντούν κατά ομάδες στις ασκήσεις αντικειμενικού τύπου και παρουσιάζουν τις εργασίες που τους έχουν ανατεθεί.
- Συνεργάζονται στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων των Φύλλων Εργασίας του Μαθητή.

Ρόλος Καθηγητή:

- Αναπτύσσει βήμα-βήμα τις βασικές και τις συναφείς έννοιες του γνωστικού αντικείμενου.
- Εμπλέκει τους μαθητές σε διάλογο γύρω από τις βασικές έννοιες συνδέοντας τις έννοιες της ενότητας με τον πραγματικό κόσμο, την εμπειρία και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.
- Παρουσιάζει τις βασικές έννοιες μέσω των animations του λογισμικού. Σε κάθε animation θα γίνεται σχολιασμός της κάθε φάσης με χρήση της λειτουργίας "Stop/Play" που διαθέτει το λογισμικό.
- Παρακινεί τους μαθητές ώστε να εργαστούν ομαδικά και συνεργατικά με άξονα τα animations και συμπληρωματικές δραστηριότητες που προτείνει.
- Παρακολουθεί την εργασία των ομάδων, συμβουλεύει και καθοδηγεί τους μαθητές, παρέχει βοήθεια σε μαθητές που δυσκολεύονται.
- Ενισχύει τη μαθησιακή προσπάθεια και παρέχει ανατροφοδότηση.
- Ελέγχει το βαθμό κατανόησης των διδαχθέντων, μέσω των ερωτήσεων αντικειμενικού τύπου.

4.4 Εργαλεία ΤΠΕ που αξιοποιούνται στο πλαίσιο του σεναρίου

Στο πλαίσιο του σεναρίου αξιοποιούνται τα εξής εργαλεία:

☞ Τα **Animations** του Λογισμικού:

- Επιχειρηματικοί (Οικονομικοί) Κύκλοι (6.1.1.1).
- Η Τάση του Κύκλου (6.1.1.2).
- Φάσεις του Κύκλου (6.1.1.3.1).
- Η Φάση της Ύφεσης (6.1.1.3.2.1).
- Η Φάση της Ανόδου (6.1.1.3.2.2).
- Η Φάση της Κρίσης (6.1.1.3.2.3).
- Η Φάση της Καθόδου (6.1.1.3.2.4).

☞ Τα **ηχητικά σχόλια** (ηχητικά hyperlinks) που υπάρχουν σε πολλές ενότητες των Εννοιών-Ορισμών της γνωστικής ενότητας.

☞ Οι **Ασκήσεις Αντικειμενικού Τύπου** του λογισμικού:

- Συμπλήρωσης Κενών (6.3.1.1, 6.3.1.2, 6.3.1.3, 6.3.1.4, 6.3.1.5, 6.3.1.7, 6.3.1.11).

☞ Επίσης, μπορούν να αξιοποιηθούν από τον καθηγητή οι δυνατότητες που προσφέρουν οι λειτουργίες των σημειώσεων, των σελιδοδεικτών, των εκτυπώσεων και οι υπόλοιπες λειτουργίες που προσφέρει το λογισμικό.

4.5 Βήματα υλοποίησης του σεναρίου

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ 4

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΙΣ

4.5.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 1

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι:

- Η κατανόηση της έννοιας του οικονομικού κύκλου.
- Η κατανόηση της έννοιας της τάσης του οικονομικού κύκλου.
- Μια πρώτη συζήτηση για τις διάφορες θεωρίες ερμηνείας των οικονομικών κύκλων.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Οικονομικός (Επιχειρηματικός) Κύκλος.
- Τα Αίτια των Οικονομικών Κύκλων.

2. Σύνομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές έννοιες, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Η Τάση του Κύκλου.
- Οι Φάσεις του Κύκλου.

3. Ανάπτυξη από τον καθηγητή και εμπάθυνση της βασικής έννοιας και των σχετικών εννοιών, μέσω των animations της ενότητας, με σχολιασμό της κάθε φάσης των animations και χρήση της λειτουργίας Stop/Play:

- Επιχειρηματικοί (Οικονομικοί) Κύκλοι (6.1.1.1).
- Η Τάση του Κύκλου (6.1.1.2).
- Φάσεις του Κύκλου (6.1.1.3.1).

4. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Συζήτηση και σχολιασμός των animations.

B. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικά με το μακροχρόνιο επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας και τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας, στους δικτυακούς τόπους:

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Οργανισμός Οικ. Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) (OECD): <http://www.oecd.org/>
- Πανεπιστήμιο UC Berkeley-Οικονομικό Τμήμα:
<http://econ161.berkeley.edu/multimedia/USLR.html>

Γ. Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν. Οι μαθητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους γίνεται σχολιασμός και αξιολογούνται.

5. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση των Ασκήσεων Αντικειμενικού Τύπου:

- Συμπλήρωσης Κενών (6.3.1.1, 6.3.1.2, 6.3.1.7, 6.3.1.11). Χρόνος Επίλυσης: 2'30" για την κάθε άσκηση.

6. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 4.1 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης μπορεί

να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

4.5.2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 2

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι:

- Η περιγραφή και διαγραμματική παρουσίαση των φάσεων του οικονομικού κύκλου.
- Μια πρώτη συζήτηση για το τι θα μπορούσε να κάνει μια κυβέρνηση, σε σχέση με τη φάση του οικονομικού κύκλου στην οποία βρίσκεται η οικονομία.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Η Φάση της Ύφεσης.
- Η Φάση της Ανόδου.
- Η Φάση της Κρίσης.
- Η Φάση της Καθόδου.

2. Ανάπτυξη από τον καθηγητή και εμπάθунση των βασικών εννοιών, μέσω των animations της ενότητας, με σχολιασμό της κάθε φάσης των animations και χρήση της λειτουργίας Stop/Play:

- Η Φάση της Ύφεσης (6.1.1.3.2.1).
- Η Φάση της Ανόδου (6.1.1.3.2.2).
- Η Φάση της Κρίσης (6.1.1.3.2.3).
- Η Φάση της Καθόδου (6.1.1.3.2.4).

3. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Συζήτηση και σχολιασμός των animations.

B. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικά με τις φάσεις του οικονομικού κύκλου στους δικτυακούς τόπους:

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Οργανισμός Οικ. Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) (OECD): <http://www.oecd.org/>
- Πανεπιστήμιο UC Berkeley-Οικονομικό Τμήμα: <http://econ161.berkeley.edu/multimedia/USLR.html>

Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν.

Γ. Παρουσίαση του έργου των ομάδων – συζήτηση επάνω σε αυτό και αλληλοσυμπλήρωση, αξιολόγηση του έργου που έχει εκπονηθεί από κάθε ομάδα, με άξονα το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, όπως αυτό ορίστηκε στο στάδιο της ανάθεσης της ομαδικής εργασίας. Επιπλέον, αξιολογείται η ποιότητα της συνεργασίας και συζητούνται τρόποι περαιτέρω βελτίωσής της.

5. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση των Ασκήσεων Αντικειμενικού Τύπου:

- Συμπλήρωσης Κενών (6.3.1.3, 6.3.1.4, 6.3.1.5). Χρόνος Επίλυσης: 2'30" για την κάθε άσκηση.

6. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 4.2 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΜΑΘΗΤΗ

4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΙΣ

4.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 1

Γνωστικό Αντικείμενο: Οικονομικές διακυμάνσεις.

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 11.1 Οικονομικές διακυμάνσεις.

Διαγράφηκε: ¶
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ
ΣΕΝΑΡΙΟΥ 4¶

Διαγράφηκε: 4.
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ
ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΙΣ¶

key-book+ Μακροοικονομία

Αρχείο Λειτουργίες Ευρετήριο Σελιδοδείκτες Επιλογές Παράθυρο Βοήθεια

Υψηλή Ευρετήρια Σύμπτυξη Ανάπτυξη Πίσω Εμπρός Πριν Μετά Ιστορικό Διάφραξη Βοήθεια

Περιεχόμενα

- 1. Έννοιες - Ορισμοί
- 2. Ερωτήσεις
- 1. Φάσεις Οικονομικού Κύκλου
 - 2. Τιμές και Απασχόληση στην
 - 3. Ορασιές και Ρυθμούς Πληθωρ
 - 4. Συνέπειες Πληθωρισμού
 - 5. Αύξηση Τιμολογιακή Αναπ
 - 6. Πληθωρισμός Κόστους και 2
 - 7. Διαρθρωτική & Κυκλική Ανεμ
 - 8. Αίτια Οικονομικών Κύκλων
 - 9. Υψηλές Τιμές και Πληθωρ
 - 10. Πραγματικό Εισόδημα Εργ
 - 11. Επιχειρηματικός Κύκλος και
 - 12. Επιχειρηματικός Κύκλος και
 - 13. Αλληλεπίδραση Πληθωρ
 - 14. Σταθεροποιητικά Προγράμ
 - 15. Πληθωρισμός και Εργασζομ
 - 16. Φυσιολογικό Ποσοστό Ανέ
 - 17. Πληθωρισμός και Επενδύσ
 - 18. Πληθωρισμός και Δημόσι
 - 19. Απασχόληση & Ανεργία
- 3. Ασκήσεις Αντικειμενικού Τύπου
- 7. Δημόσιος Τομέας
- Τυπολόγιο

Κεφάλαιο 6: Ερώτηση 1 [6.2.1]

Κεφάλαιο 6: Ερώτηση 1

Ποιες είναι οι φάσεις ενός οικονομικού κύκλου;

Η οικονομία περνά κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού κύκλου, από δύο βασικές φάσεις: τη φάση της ανάδοου και τη φάση της κάθοδο. Η μετάβαση από τη μία φάση στην άλλη δε γίνεται αμέσως ή αυτόματα, αλλά με την πάροδο χρόνου.

Κατά τη μετάβαση από την άνοδο στην κάθοδο, μεσολαβεί η φάση της κρίσης, η οποία βρίσκεται διαγραμματικά στο υψηλότερο σημείο του κύκλου, ενώ κατά τη μετάβαση από την κάθοδο στην άνοδο μεσολαβεί η φάση της ύφεσης, η οποία βρίσκεται διαγραμματικά στο χαμηλότερο σημείο του κύκλου. Μια απλή παρουσίαση των φάσεων του επιχειρηματικού κύκλου δίνεται στο παρακάτω διάγραμμα.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Επιχειρηματικός (Οικονομικός) Κύκλος.
- Τα Αίτια των Οικονομικών Κύκλων.

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Η Τάση του Κύκλου.
- Οι Φάσεις του Κύκλου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

Α. Διαδικτυακή Αναζήτηση, από τις ομάδες μαθητών, στοιχείων για τη μακροχρόνια τάση του οικονομικού κύκλου στην Ελλάδα, την Ευρώπη και τις Η.Π.Α. στους δικτυακούς τόπους:

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Οργανισμός Οικ. Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) (OECD): <http://www.oecd.org/>
- Πανεπιστήμιο UC Berkeley-Οικονομικό Τμήμα: <http://econ161.berkeley.edu/multimedia/USLR.html>

Καταγραφή και συζήτηση των στοιχείων που βρέθηκαν.

Διαγράφηκε: ¶
4.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΜΑΘΗΤΗ 1¶
¶

Β. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Economic Fluctuations, Business Cycles, Economic Growth, Business Cycle Trend.

Καταγραφή και συζήτηση των στοιχείων που βρέθηκαν.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (6.2.1)

Ποιες είναι οι φάσεις ενός οικονομικού κύκλου;

Ερώτηση 2: (6.2.8)

Ποιες είναι οι επικρατούσες απόψεις σχετικά με τα αίτια των οικονομικών κύκλων;

Ερώτηση 3:

Πως ορίζεται η τάση του οικονομικού κύκλου. Εξηγήστε γιατί η τάση του οικονομικού κύκλου είναι ανοδική.

4.2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 2

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Η Φάση της Ύφεσης.
- Η Φάση της Ανόδου.
- Η Φάση της Κρίσης.
- Η Φάση της Καθόδου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

A. Διαδικτυακή Αναζήτηση, στοιχείων σχετικά με τις φάσεις του οικονομικού κύκλου, στους δικτυακούς τόπους:

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Οργανισμός Οικ. Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) (OECD): <http://www.oecd.org/>
- Πανεπιστήμιο UC Berkeley-Οικονομικό Τμήμα: <http://econ161.berkeley.edu/multimedia/USLR.html>

Καταγραφή και συζήτηση των στοιχείων που βρέθηκαν.

B. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Economic Fluctuations, Recession, Trough, The Great Depression, Depression, Expansion.

Καταγραφή και συζήτηση των στοιχείων που βρέθηκαν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. (6.3.2.1-1) Επιχειρηματικοί κύκλοι είναι:

- Η διακύμανση των κερδών των μεγάλων επιχειρήσεων.
- Η οικονομική δραστηριότητα των επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα που παρατηρείται για μια περίοδο ετών.
- Το φαινόμενο των επαναλαμβανόμενων διακυμάνσεων της γενικής οικονομικής δραστηριότητας που παρατηρούνται για μια περίοδο ετών.
- Κανένα από τα παραπάνω.
- Το πρώτο και το τρίτο.

2. (6.3.2.2-4) Στη φάση της κρίσης παρατηρούμε ότι:

- Οι τιμές έχουν πτωτικές τάσεις.
- Η οικονομία οδεύει προς το επίπεδο της πλήρους απασχόλησης.
- Η παραγωγή έχει πτωτικές τάσεις.
- Κανένα από τα παραπάνω.
- Το δεύτερο και το τρίτο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (6.2.2)

Να περιγράψετε τη συμπεριφορά των τιμών και της απασχόλησης στη διάρκεια του κύκλου.

Ερώτηση 2: (6.2.11)

Σε ποια φάση του κύκλου επενδύουν συνήθως οι επιχειρηματίες και γιατί;

Ερώτηση 3: (6.2.12)

Πώς συνδέονται οι διάφορες φάσεις του κύκλου με τον προϋπολογισμό του κράτους;

ΣΕΝΑΡΙΟ 5: Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ

ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

Διδακτικές Ώρες: 3

5.1 Γνωστικό αντικείμενο και σύνδεση με το πρόγραμμα σπουδών της ΤΕΕ

Γνωστικό Αντικείμενο: Η έννοια και τα είδη του Πληθωρισμού.

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 11.2 Η έννοια και τα είδη του Πληθωρισμού.

Εκπαιδευτικοί Στόχοι Προγράμματος Σπουδών:

- Να μπορούν να ορίζουν την έννοια του πληθωρισμού.
- Να υπολογίζουν το ρυθμό του πληθωρισμού, ως ποσοστιαία μεταβολή του κόστους του καλαθιού του νοικοκυριού.

Θεματικές Ενότητες:

- Πληθωρισμός.
- Ρυθμός Πληθωρισμού.
- Αξία Χρήματος και Τιμές.
- Δείκτης Τιμών.
- Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (Τιμάριθμος).
- Επίπεδο-Μεταβολές Τιμών.
- Συνέπειες Πληθωρισμού.
- Συνέπειες Πληθωρισμού (στην Οικονομία Γενικά).
- Συνέπειες Πληθωρισμού στις Κοινωνικές Ομάδες.
- Πληθωρισμός & Διανομή Εισοδήματος.
- Συνέπειες στα Σταθερά Εισοδήματα.
- Συνέπειες στους Αποταμιευτές.
- Συνέπειες στους Δανειστές-Χρεώστες.
- Τα Αίτια του Πληθωρισμού.
- Πληθωρισμός Ζήτησης.
- Πληθωρισμός Κόστους.
- Τρόποι Αντιμετώπισης του Πληθωρισμού.
- Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή (ΑΤΑ).

key-book+ ΜακροΟικονομία

Αρχείο Λειτουργίες Ευρετήριο Σελιδοδείκτες Επιλογές Παρόθυμο Βοήθεια

Υλη Ευρετήρια Σύμπτυξη Ανάπτυξη Πίσω Εμπρός Πριν Μετά Ιστορικό Διάρθρωση Βοήθεια

Πληθωρισμός Ζήτησης [6.1.2.4.1]

Πληθωρισμός Ζήτησης

Σύμφωνα με την εκδοχή του πληθωρισμού ζήτησης, η αύξηση του επιπέδου τιμών είναι αποτέλεσμα της **υπερβάλλουσας** ζήτησης, η οποία δημιουργείται όταν η **συνολική ζήτηση** για αγαθά και υπηρεσίες αυξάνεται με **ταχύτερους** ρυθμούς από τη **συνολική προσφορά** αγαθών και υπηρεσιών στην οικονομία.

Ο πληθωρισμός ζήτησης εμφανίζεται, όταν η οικονομία οδεύει προς

Τμήματα Αναφοράς Λογισμικού (Σε παρένθεση οι κωδικοί των αντίστοιχων ενοτήτων στο CD-ROM):

Ενότητα 6: Οικονομικές Διακυμάνσεις, Πληθωρισμός & Ανεργία και
Ενότητα 5: Χρήμα και Τραπεζικό Σύστημα.

Διαγράφηκε: Κεφάλαιο

Διαγράφηκε: Κεφάλαιο

Στο γνωστικό αντικείμενο «Η έννοια και τα είδη του Πληθωρισμού» και τις σχετικές με αυτό έννοιες αναφέρονται οι παρακάτω ενότητες:

- Έννοιες-Ορισμοί (6.1 & 5.1).
- Κλειδιά Κατανόησης (5.2).
- Ερωτήσεις (6.2 & 5.3).
- Ασκήσεις (5.4).
- Ασκήσεις Αντ. Τύπου (6.3 & 5.5).

5.2 Μαθησιακοί και διδακτικοί στόχοι:

Πιθανές Μαθησιακές Δυσκολίες:

Από τη διδακτική πείρα έχουν καταγραφεί μαθησιακές δυσκολίες στην κατανόηση:

- Της έννοιας του πληθωρισμού, σε σχέση με τον ρυθμό πληθωρισμού.
- Της έννοιας του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.
- Της έννοιας της «αξίας» του χρήματος, διαχρονικά.
- Των αιτίων του πληθωρισμού.
- Των τρόπων αντιμετώπισης του πληθωρισμού.

Μαθησιακοί και Διδακτικοί Στόχοι Σεναρίων Ενότητας:

- Να μπορούν να ορίζουν την έννοια του πληθωρισμού.
- Να κατανοήσουν την έννοια του Δείκτη Τιμών και του Τιμαρίθμου. Σύνδεση με τα διδαχθέντα και τη συζήτηση για τα ονομαστικά και πραγματικά μεγέθη και την έννοια και τον τρόπο δημιουργίας ενός Δείκτη Τιμών, που έγινε στο Σενάριο 1 (Φύλλο Εργασίας 2).
- Να ενημερωθούν για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται στον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή και τον τρόπο υπολογισμού των μεταβολών του Δείκτη.
- Να υπολογίζουν το ρυθμό του πληθωρισμού, ως ποσοστιαία μεταβολή του κόστους του καλαθιού του νοικοκυριού.
- Να κατανοήσουν τις συνέπειες του πληθωρισμού στην οικονομία γενικά και στις διάφορες κοινωνικές ομάδες ειδικότερα.
- Να κατανοήσουν τις συνέπειες του πληθωρισμού στο επίπεδο της οικογένειάς τους αλλά και του μικρού ατομικού τους προϋπολογισμού.
- Να κατανοήσουν τις αιτίες του πληθωρισμού και να ενημερωθούν για τις διάφορες θεωρίες για τα αίτια του πληθωρισμού.
- Να κατανοήσουν τους τρόπους αντιμετώπισης του πληθωρισμού.

5.3 Διδακτική προσέγγιση

Διδακτικές Μέθοδοι:

Χρησιμοποιείται κατά βάση η Μέθοδος της Κατευθυνόμενης Διδασκαλίας σε συνδυασμό με στοιχεία της μεθόδου Εποικοδομητικής Μάθησης, ιδιαίτερα στις δραστηριότητες Ομαδικής Συνεργατικής Μάθησης που προβλέπονται στο σενάριο.

Τρόπος Συνεργασίας Μαθητών:

Εκτός από την ατομική παρακολούθηση και συμμετοχή στο μάθημα, οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες 2-3 μαθητών (ανά υπολογιστή) και εργάζονται **ομαδικά και συνεργατικά**:

- Χρησιμοποιούν τη λειτουργία των "Σημειώσεων" του λογισμικού, στις ενότητες που θεωρούν σκόπιμο.

- Υλοποιούν ομαδικές δραστηριότητες βασισμένες στην ενότητα «Οικονομικές Διακυμάνσεις», που αναθέτει ο καθηγητής, για να οικοδομήσουν τη γνώση της μεταβολής της οικονομικής δραστηριότητας και τον κυκλικό χαρακτήρα της.
- Στην αξιολόγηση στην τάξη, συζητούν και απαντούν κατά ομάδες στις ασκήσεις αντικειμενικού τύπου.
- Συνεργάζονται στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων των Φύλλων Εργασίας του Μαθητή.

Ρόλος Καθηγητή:

- Αναπτύσσει βήμα-βήμα τις βασικές και τις συναφείς έννοιες του γνωστικού αντικειμένου.
- Εμπλέκει τους μαθητές σε διάλογο γύρω από τις βασικές έννοιες συνδέοντας τις έννοιες της ενότητας με τον πραγματικό κόσμο, την εμπειρία και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.
- Παρακινεί τους μαθητές ώστε να εργαστούν ομαδικά και συνεργατικά με άξονα τις δραστηριότητες που προτείνει, χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα excel.
- Παρακολουθεί την εργασία των ομάδων, συμβουλεύει και καθοδηγεί τους μαθητές, παρέχει βοήθεια σε μαθητές που δυσκολεύονται.
- Ενισχύει τη μαθησιακή προσπάθεια και παρέχει ανατροφοδότηση.
- Ελέγχει το βαθμό κατανόησης των διδαχθέντων μέσω των ερωτήσεων αντικειμενικού τύπου.

5.4 Εργαλεία ΤΠΕ που αξιοποιούνται στο πλαίσιο του σεναρίου

Στο πλαίσιο του σεναρίου αξιοποιούνται τα εξής εργαλεία:

☞ Το **Animation** του Λογισμικού:

- Φάσεις του Κύκλου (6.1.1.3.1).

☞ Τα **ηχητικά σχόλια** (ηχητικά hyperlinks) που υπάρχουν σε πολλές ενότητες των Εννοιών-Ορισμών της γνωστικής ενότητας.

☞ Οι **Ασκήσεις Αντικειμενικού Τύπου** του λογισμικού:

- Συμπλήρωσης Κενών (5.5.1.6, 6.3.1.8, 6.3.1.9, 6.3.1.10, 6.3.1.12).
- Συμπλήρωσης Πινάκων (5.5.3.1, 5.5.3.2, 5.5.3.3).

☞ Επίσης μπορούν να αξιοποιηθούν από τον καθηγητή οι δυνατότητες που προσφέρουν οι λειτουργίες των σημειώσεων, των σελιδοδεικτών, των εκτυπώσεων και οι υπόλοιπες λειτουργίες που προσφέρει το λογισμικό.

5.5 Βήματα υλοποίησης του σεναρίου

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ 5

Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ

5.5.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 1

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι:

- Να μπορούν να ορίσουν την έννοια του πληθωρισμού.
- Να κατανοήσουν την έννοια του Δείκτη Τιμών και του Τιμαρίθμου. Σύνδεση με τα διδαχθέντα και τη συζήτηση για τα ονομαστικά και πραγματικά μεγέθη και την έννοια και τον τρόπο δημιουργίας ενός Δείκτη Τιμών που έγινε στο Σενάριο 1 (Φύλλο Εργασίας 2).
- Να ενημερωθούν για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται στον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή και τον τρόπο υπολογισμού των μεταβολών του Δείκτη.
- Να υπολογίζουν το ρυθμό του πληθωρισμού, ως ποσοστιαία μεταβολή του κόστους του καλαθιού του νοικοκυριού.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Πληθωρισμός.
- Ρυθμός Πληθωρισμού.

2. Σύντομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές έννοιες, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Αξία Χρήματος και Τιμές.
- Δείκτης Τιμών.
- Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (Τιμαρίθμος).
- Επίπεδο-Μεταβολές Τιμών.

3. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Διαδικτυακή αναζήτηση του καταλόγου των προϊόντων και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται στον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή στην Ελλάδα και των συντελεστών βαρύτητάς τους, στους δικτυακούς τόπους:

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Συζήτηση για το ποια από τα προϊόντα και υπηρεσίες υπάρχουν και με ποιους συντελεστές βαρύτητας στο «καλάθι» του Δ.Τ.Κ. και ποια προϊόντα και υπηρεσίες δεν υπάρχουν. Επιλογή 15 προϊόντων και υπηρεσιών, από τον κατάλογο, που ενδιαφέρουν τους μαθητές.

B. Υπολογισμός με το πρόγραμμα excel, της μεταβολής του δείκτη τιμών, ανάμεσα σε δύο χρόνια, των 15 προϊόντων που επέλεξαν οι μαθητές και υπολογισμός του «πληθωρισμού» των 15 αυτών προϊόντων και υπηρεσιών. Σύγκριση με τον πληθωρισμό επί του συνόλου των προϊόντων και υπηρεσιών του Δ.Τ.Κ. Σχολιασμός.

Γ. Παρουσίαση του έργου των ομάδων – συζήτηση επάνω σε αυτό και αλληλοσυμπλήρωση, αξιολόγηση του έργου που έχει εκπονηθεί από κάθε ομάδα με άξονα το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα όπως αυτό ορίστηκε στο στάδιο της ανάθεσης της ομαδικής εργασίας. Επιπλέον αξιολογείται η ποιότητα της συνεργασίας και συζητούνται τρόποι περαιτέρω βελτίωσής της.

4. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση των Ασκήσεων Αντικειμενικού Τύπου:

- Συμπλήρωσης Κενών (5.5.1.6, 6.3.1.8). Χρόνος Επίλυσης: 2'30" για την κάθε άσκηση.

- Συμπλήρωσης Πινάκων (5.5.3.1, 5.5.3.2). Χρόνος Επίλυσης: 1'30" για την πρώτη και 6' για τη δεύτερη άσκηση.

5. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 5.1 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

5.5.2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 2

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι:

- Να κατανοήσουν τις συνέπειες του πληθωρισμού στην οικονομία γενικά και στις διάφορες κοινωνικές ομάδες ειδικότερα.
- Να κατανοήσουν τις συνέπειες του πληθωρισμού στο επίπεδο της οικογένειάς τους αλλά και του μικρού ατομικού τους προϋπολογισμού.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Συνέπειες Πληθωρισμού.
- Συνέπειες Πληθωρισμού (στην Οικονομία Γενικά).
- Συνέπειες Πληθωρισμού (στις Κοινωνικές Ομάδες).

2. Σύνομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές έννοιες, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Πληθωρισμός & Διανομή Εισοδήματος.
- Συνέπειες στα Σταθερά Εισοδήματα.
- Συνέπειες στους Αποταμιευτές.
- Συνέπειες στους Δανειστής-Χρεώστες.

3. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Εισαγωγή στο πρόγραμμα excel, του ύψους του υποθετικού (ονομαστικού) οικογενειακού εισοδήματος των μαθητών της κάθε ομάδας για τα 4 τελευταία χρόνια, για τα οποία θα πρέπει να βρεθούν επίσης στοιχεία για το Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (από τον δικτυακό τόπο της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας). Υπολογισμός του πραγματικού εισοδήματος της κάθε ομάδας. Συζήτηση για την επίδραση του πληθωρισμού στα πραγματικά εισοδήματα και την αναδιανομή εισοδήματος, ανάμεσα στις διάφορες κοινωνικές ομάδες.

B. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Οργανισμός Οικ. Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) (OECD): <http://www.oecd.org/>
- Τράπεζα της Ελλάδος: <http://www.bankofgreece.gr/>

Γ. Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν. Οι μαθητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους γίνεται σχολιασμός και αξιολογούνται.

4. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση των Ασκήσεων Αντικειμενικού Τύπου:

- Συμπλήρωσης Κενών (6.3.1.10). Χρόνος Επίλυσης: 2'30".
- Συμπλήρωσης Πινάκων (5.5.3.3). Χρόνος Επίλυσης: 6'.

5. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 5.2 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

5.5.3 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 3

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι:

- Να κατανοήσουν τις αιτίες του πληθωρισμού και να ενημερωθούν για τις διάφορες θεωρίες για τα αίτια του πληθωρισμού.
- Να κατανοήσουν τους τρόπους αντιμετώπισης του πληθωρισμού.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Τα Αίτια του Πληθωρισμού.
- Τρόποι Αντιμετώπισης του Πληθωρισμού.

2. Σύνομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Πληθωρισμός Ζήτησης.
- Πληθωρισμός Κόστους.
- Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή (ΑΤΑ).

3. Ανάπτυξη από τον καθηγητή και εμβάθυνση της έννοιας του Πληθωρισμού Ζήτησης με τη βοήθεια του animation των Φάσεων του Οικονομικού Κύκλου (η φάση της ανόδου του Οικονομικού Κύκλου συνδέεται με την εμφάνιση πληθωρισμού ζήτησης):

- Φάσεις του Κύκλου (6.1.1.3.1).

4. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Συζήτηση του animation των Φάσεων του Οικονομικού Κύκλου.

B. Χρησιμοποιώντας καρμπύλες προσφοράς και ζήτησης ενός προϊόντος και τις μετακινήσεις τους, να συζητήσουν την περίπτωση του Πληθωρισμού Ζήτησης και του Πληθωρισμού Κόστους.

Σημείωση: Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι καρμπύλες ζήτησης και προσφοράς που έχουν μάθει οι μαθητές από τα αντίστοιχα κεφάλαια της Μικροοικονομίας είναι χρήσιμα εργαλεία για την κατανόηση των δύο τύπων πληθωρισμού που αναφέρονται παραπάνω, αλλά η χρήση τους γίνεται εδώ καταχρηστικά, δεδομένου ότι η θεμελίωση των αντίστοιχων καρμπυλών της Μακροοικονομίας, είναι διαφορετική (από αυτήν των καρμπυλών της Μικροοικονομίας) και είναι πέραν των ορίων του συγκεκριμένου μαθήματος.

Γ. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Οργανισμός Οικ. Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) (OECD): <http://www.oecd.org/>
- Τράπεζα της Ελλάδος: <http://www.bankofgreece.gr/>

Δ. Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν. Παρουσίαση, σχολιασμός, αξιολόγηση ομαδικών εργασιών.

5. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση των Ασκήσεων Αντικειμενικού Τύπου:

- Συμπλήρωσης Κενών (6.3.1.9, 6.3.1.12). Χρόνος Επίλυσης: 2'30" για την κάθε άσκηση.

6. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 5.3 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΜΑΘΗΤΗ

5. Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ

Διαγράφηκε: ΦΥΛΛΟ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ
ΣΕΝΑΡΙΟΥ 5¶

5.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 1

Γνωστικό Αντικείμενο: Η έννοια και τα είδη του Πληθωρισμού.

Διαγράφηκε: ¶

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 11.2 Η έννοια και τα είδη του Πληθωρισμού.

key-book+ ΜακροΟικονομία

Αρχείο Λειτουργίες Ευρετήρια Σελιδοδείκτες Επιλογές Παράθυρο Βοήθεια

Υψη Ευρετήρια Σύμπτυξη Ανάπτυξη Πίσω Εμπρός Πριν Μετά Ιστορικό Διάρεση Βοήθεια

Περιεχόμενα

Πληθωρισμός Ζήτησης [6.1.2.4.1]

Πληθωρισμός Ζήτησης

Σύμφωνα με την εκδοχή του πληθωρισμού ζήτησης, η αύξηση του επιπέδου τιμών είναι αποτέλεσμα της **υπερβάλλουσας** ζήτησης, η οποία δημιουργείται όταν η **συνολική ζήτηση** για αγαθά και υπηρεσίες αυξάνεται με **ταχύτερους** ρυθμούς από τη **συνολική προσφορά** αγαθών και υπηρεσιών στην οικονομία.

Ο πληθωρισμός ζήτησης εμφανίζεται, όταν η οικονομία οδεύει προς

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Πληθωρισμός.
- Ρυθμός Πληθωρισμού.

Διαγράφηκε: ¶
5.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΜΑΘΗΤΗ 1 ¶

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Αξία Χρήματος και Τιμές.
- Δείκτης Τιμών.
- Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (Τιμάριθμος).
- Επίπεδο-Μεταβολές Τιμών.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

Α. Εισαγωγή, στο πρόγραμμα excel, στοιχείων ενός υποθετικού Δείκτη Τιμών με 10 προϊόντα και υπηρεσίες, για 4 συνεχή χρόνια. Το κάθε προϊόν και υπηρεσία έχει ένα συγκεκριμένο «βάρος». Το άθροισμα των «βαρών» θα πρέπει να είναι ίσο με 100. Υπολογισμός του Δείκτη Τιμών για τα 4 χρόνια. Υπολογισμός του Ρυθμού του Πληθωρισμού (των 10 προϊόντων και υπηρεσιών) για το 2^ο, τον 3^ο και τον 4^ο χρόνο.

Β. Διαδικτυακή Αναζήτηση, από τις ομάδες μαθητών, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Καταγραφή και συζήτηση των στοιχείων που βρέθηκαν.

Γ. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Price Index, Inflation, Rate of Inflation, Consumer Price Index.

Καταγραφή και συζήτηση των στοιχείων που βρέθηκαν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. (5.5.2.2-3) Η αξία του χρήματος προσδιορίζεται:

- Από την αξία των υλικών κατασκευής του.
- Από την ποσότητα χρυσού και αργύρου που διαθέτει η κεντρική τράπεζα.
- Από την ποσότητα των προϊόντων, που μπορεί κανείς να αγοράσει.
- Από το ύψος των επιτοκίων που καθορίζει η κεντρική τράπεζα.
- Από την προσφορά και ζήτηση των προϊόντων.

2. (6.3.2.2-1) Πληθωρισμό έχουμε όταν:

- Υπάρχει υψηλό επίπεδο τιμών.
- Υπάρχει χαμηλό επίπεδο τιμών.
- Υπάρχει σταθερό επίπεδο τιμών με ταυτόχρονη ύπαρξη ανεργίας.
- Το επίπεδο τιμών ανέρχεται συνεχώς.
- Κανένα από τα παραπάνω.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (5.3.9)

Τι είναι ο δείκτης τιμών και πώς σχετίζεται με την αξία του χρήματος;

Ερώτηση 2: (6.2.3)

Τι σημαίνει ρυθμός πληθωρισμού;

Ερώτηση 3: (6.2.9)

Πώς οι υψηλές τιμές σε ορισμένα προϊόντα του καλάθι του νοικοκυριού, που είναι όμως για σειρά ετών σταθερές, επηρεάζουν τον πληθωρισμό;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση 1: (5.4.2)

Έστω ένα υποθετικό καλάθι του νοικοκυριού, το οποίο κοστίζει το 2005, 1.600 ευρώ. Στη συνέχεια, με την αυξομείωση των τιμών των διαφόρων προϊόντων, το κόστος του καλάθιού γίνεται:

1. Το 2006: 1.760 ευρώ.
2. Το 2007: 1.672 ευρώ.
3. Το 2008: 1.872,60 ευρώ.

Ζητείται να κατασκευαστεί ένας δείκτης τιμών με βάση το 2007.

Άσκηση 2: (5.4.4)

Δίνονται τα δεδομένα του παρακάτω πίνακα:

Να βρεθούν: Το έτος βάσης, το κόστος του καλαθιού του νοικοκυριού για τα έτη 2005 και 2007, ο δείκτης τιμών για τα έτη 2004 και 2005 και ο πληθωρισμός για τα έτη 2004, 2006 και 2007 και με αυτά να συμπληρωθούν τα κενά του πίνακα.

Πίνακας			
Έτος	Κόστος Καλαθιού	Δείκτης Τιμών	% Πληθωρισμού
2004	5.000	...	-
2005	8%
2006	5.400	100	...
2007	...	112	...

Άσκηση 3

Δίνονται τα παρακάτω στοιχεία μιας υποθετικής οικονομίας:

Έτος	ΑΕΠ τρέχουσες τιμές	Δείκτης τιμών
2000	300	100
2001	350	120
2002	380	150
2003	400	160
2004	475	175

Ζητείται:

- α. Ποιος είναι ο ρυθμός πληθωρισμού κατά το έτος 2004 με έτος βάσης το 2003;
- β. Πόσο τοις εκατό (%) μεταβλήθηκε το ΑΕΠ κατά την ίδια περίοδο, σε σταθερές τιμές;

5.2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 2

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Συνέπειες Πληθωρισμού.
- Συνέπειες Πληθωρισμού στην Οικονομία Γενικά.
- Συνέπειες Πληθωρισμού στις Κοινωνικές Ομάδες.

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Πληθωρισμός & Διανομή Εισοδήματος.
- Συνέπειες στα Σταθερά Εισοδήματα.
- Συνέπειες στους Αποταμιευτές.
- Συνέπειες στους Δανειστές-Χρεώστες.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

A. Σε συνέχεια της αντίστοιχης δραστηριότητας που έγινε στην τάξη, εισαγωγή στο πρόγραμμα excel, του ύψους των ονομαστικών επιτοκίων (χορηγήσεων, καταθέσεων και στεγαστικών), των αυξήσεων των μισθών (από την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας) των τεσσάρων τελευταίων χρόνων. Τα παραπάνω στοιχεία μπορούν να βρεθούν από τους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Ένωση Ελληνικών Τραπεζών: <http://www.hba.gr/>
- Τράπεζα της Ελλάδος: <http://www.bankofgreece.gr/>

Στη συνέχεια να υπολογιστούν τα πραγματικά επιτόκια και οι πραγματικές αυξήσεις, στους μισθούς και τις συντάξεις των τεσσάρων τελευταίων χρόνων.

B. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Types of Inflation, Consequences of Inflation, Real / Nominal Interest Rates, Real / Nominal Wages.

Καταγραφή και συζήτηση των στοιχείων που βρέθηκαν.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (6.2.4)

Να εξηγήσετε ποιοι ευνοούνται και ποιοι πλήττονται από τον πληθωρισμό.

Ερώτηση 2: (6.2.10)

Από τι εξαρτάται το πραγματικό εισόδημα των εργαζομένων;

Ερώτηση 3: (6.2.15)

Τι είναι προτιμότερο για έναν εργαζόμενο; να μην υπάρχει πληθωρισμός στην οικονομία και να μην παίρνει αυξήσεις ή να υπάρχει πληθωρισμός 20% και να παίρνει αυξήσεις σε ίσο ποσοστό;

Ερώτηση 4: (6.2.17)

Γιατί σε περιόδους μεγάλου πληθωρισμού, δεν πραγματοποιούνται επενδύσεις από άτομα που διαθέτουν μεγάλα χρηματικά ποσά;

Ερώτηση 5: (6.2.18)

Ο πληθωρισμός διογκώνει το δημόσιο χρέος. Σχολιάστε την παραπάνω πρόταση.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση 1

Ένας πολίτης δανείζεται 400.000 χρηματικές μονάδες για 3 χρόνια με επιτόκιο 10%. Αν ο δείκτης τιμών αυξηθεί στα τρία αυτά χρόνια συνολικά κατά 25%, να υπολογιστεί η μεταβίβαση αγοραστικής δύναμης. Σε ποιον γίνεται αυτή η μεταβίβαση; στο δανειστή ή στο χρεώστη;.

5.3 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 3

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Τα Αίτια του Πληθωρισμού.
- Τρόποι Αντιμετώπισης του Πληθωρισμού.

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Πληθωρισμός Ζήτησης.
- Πληθωρισμός Κόστους.
- Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή (ΑΤΑ).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

Α. Διαδικτυακή Αναζήτηση, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας, στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Οργανισμός Οικ. Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) (OECD): <http://www.oecd.org/>
- Τράπεζα της Ελλάδος: <http://www.bankofgreece.gr/>

Καταγραφή και συζήτηση των στοιχείων που βρέθηκαν.

Γ. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Cost Push Inflation, Demand Pull Inflation, Galloping Inflation, Stagflation.

Καταγραφή και συζήτηση των στοιχείων που βρέθηκαν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. (6.3.2.1-2) Ο πληθωρισμός πλήττει περισσότερο:

- Τα εισοδήματα από μισθούς και συντάξεις.
- Τα εισοδήματα από κέρδη επιχειρήσεων.
- Τα εισοδήματα από ενοίκια.
- Τα εισοδήματα από ομολογίες.
- Τα εισοδήματα από οικονομική δραστηριότητα.

2. (6.3.2.1-3) Ποιος από τους παρακάτω παράγοντες οδηγεί σε δημιουργία πληθωρισμού κόστους:

- Αύξηση της ζήτησης προϊόντων.
- Αύξηση των μισθών και ημερομισθίων.
- Αύξηση των επιτοκίων καταθέσεων.
- Αύξηση του δημοσίου χρέους.
- Το δεύτερο και το τρίτο.

3. (6.3.2.2-3) Για να αντιμετωπίσει τον πληθωρισμό ζήτησης η κυβέρνηση μπορεί να πάρει τα εξής μέτρα:

- Να μειώσει τους συντελεστές του φόρου εισοδήματος.
- Να αυξήσει τα επιδόματα ανεργίας.
- Να μειώσει το προεξοφλητικό επιτόκιο.
- Να μειώσει τους δασμούς των εισαγομένων προϊόντων.
- Κανένα από τα παραπάνω.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (6.2.5)

Τι είναι αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή;

Ερώτηση 2: (6.2.6)

Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στον πληθωρισμό κόστους και στον πληθωρισμό ζήτησης;

Ερώτηση 3: (6.2.13)

Είναι δυνατό, ο πληθωρισμός κόστους να δημιουργήσει πληθωρισμό ζήτησης και το αντίστροφο;

Ερώτηση 4: (6.2.14)

Γιατί στα σταθεροποιητικά προγράμματα της οικονομίας, που εφάρμοσαν διάφορες ελληνικές κυβερνήσεις, βασικό στοιχείο ήταν οι χαμηλές αυξήσεις στα εισοδήματα των εργαζομένων;

ΣΕΝΑΡΙΟ 6: Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

Διδακτικές Ώρες: 2

6.1 Γνωστικό αντικείμενο και σύνδεση με το πρόγραμμα σπουδών της ΤΕΕ

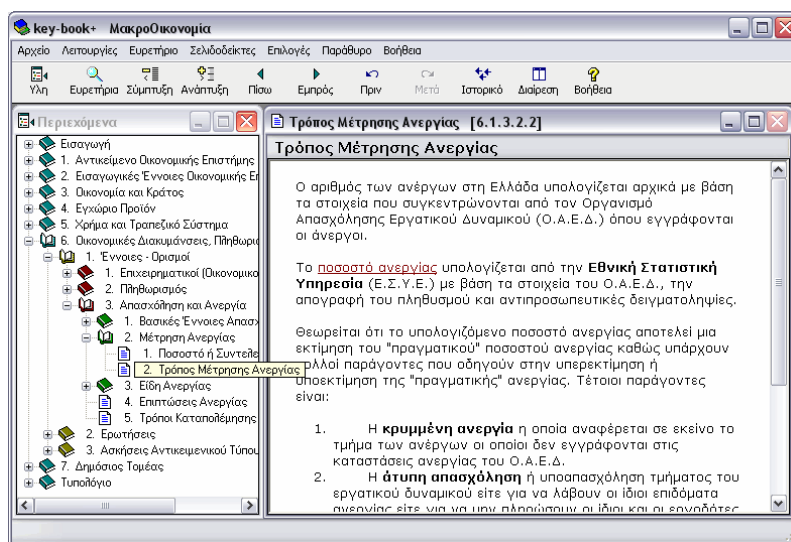
Γνωστικό Αντικείμενο: Η έννοια και τα είδη της Ανεργίας.

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 11.3 Η έννοια και τα είδη της Ανεργίας.

Εκπαιδευτικοί Στόχοι Προγράμματος Σπουδών: Να μπορούν να ορίζουν την έννοια της ανεργίας, να αναφέρουν τα είδη της ανεργίας και να εξηγούν τα αίτια που δημιουργούν την ανεργία.

Θεματικές Ενότητες:

- Απασχόληση και Ανεργία.
- Ανεργία – Ανεργος.
- Απασχολούμενος.
- Υποαπασχολούμενος-Υποαπασχόληση.
- Ετεροαπασχολούμενος – Ετεροαπασχόληση.
- Φυσιολογικό Ποσοστό Ανεργίας.
- Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός.
- Μη Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός.
- Άεργος.
- Αποθαρρημένος Εργαζόμενος.
- Ποσοστό Ανεργίας.
- Τρόπος Μέτρησης Ανεργίας.
- Είδη Ανεργίας.
- Ανεργία Τριβής.
- Εποχική Ανεργία.
- Διαρθρωτική Ανεργία.
- Κυκλική Ανεργία.
- Επιπτώσεις Ανεργίας.
- Τρόποι Καταπολέμησης της Ανεργίας.

Τμήματα Αναφοράς Λογισμικού (Σε παρένθεση οι κωδικοί των αντίστοιχων ενοτήτων στο CD-ROM):

Ενότητα 6: Οικονομικές Διακυμάνσεις, Πληθωρισμός & Ανεργία.

Διαγράφηκε: Κεφάλαιο

Στο γνωστικό αντικείμενο «Η έννοια και τα είδη της Ανεργίας» και τις σχετικές με αυτό έννοιες αναφέρονται οι παρακάτω ενότητες:

- Έννοιες-Ορισμοί (6.1).
- Ερωτήσεις (6.2).
- Ασκήσεις Αντ. Τύπου (6.3).

6.2 Μαθησιακοί και διδακτικοί στόχοι:

Πιθανές Μαθησιακές Δυσκολίες:

Από τη διδακτική πείρα έχουν καταγραφεί μαθησιακές δυσκολίες στην κατανόηση:

- Του τρόπου υπολογισμού της ανεργίας.
- Του τρόπου υπολογισμού του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.
- Του «φυσιολογικού» ποσοστού ανεργίας.
- Της διαφοράς ανάμεσα στην ανεργία και την αεργία.
- Των διάφορων τύπων ανεργίας.

Μαθησιακοί και Διδακτικοί Στόχοι Σεναρίων Ενότητας:

- Να μπορούν να ορίσουν την έννοια της ανεργίας.
- Να κατανοήσουν την έννοια του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.
- Να κατανοήσουν τον τρόπο μέτρησης της ανεργίας.
- Να αναφέρουν και να κατανοήσουν τα είδη της ανεργίας.
- Να συνδέουν την κυκλική ανεργία με τους οικονομικούς κύκλους που συζητήθηκαν στο Σενάριο 4.
- Να εξηγούν τα αίτια που δημιουργούν την ανεργία.
- Να γνωρίζουν τους τρόπους καταπολέμησης της ανεργίας.

6.3 Διδακτική προσέγγιση

Διδακτικές Μέθοδοι:

Χρησιμοποιείται κατά βάση η Μέθοδος της Κατευθυνόμενης Διδασκαλίας σε συνδυασμό με στοιχεία της μεθόδου Επικοδομητικής Μάθησης, ιδιαίτερα στις δραστηριότητες Ομαδικής – Συνεργατικής Μάθησης που προβλέπονται στο σενάριο.

Τρόπος Συνεργασίας Μαθητών:

Εκτός από την ατομική παρακολούθηση και συμμετοχή στο μάθημα, οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες 2-3 μαθητών (ανά υπολογιστή) και εργάζονται **ομαδικά και συνεργατικά**:

- Χρησιμοποιούν τη λειτουργία των "Σημειώσεων" του λογισμικού, στις ενότητες που θεωρούν σκόπιμο.
- Υλοποιούν ομαδικές δραστηριότητες βασισμένες στο Κεφάλαιο του Σχολικού Βιβλίου 11.3 (Η έννοια και τα είδη της Ανεργίας), που αναθέτει ο καθηγητής.
- Παρουσιάζουν το έργο των ομάδων το οποίο συζητείται και αξιολογείται .
- Στην αξιολόγηση στην τάξη, συζητούν και απαντούν κατά ομάδες στις ασκήσεις αντικειμενικού τύπου.
- Συνεργάζονται στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων των Φύλλων Εργασίας του Μαθητή.

Ρόλος Καθηγητή:

- Αναπτύσσει βήμα-βήμα τις βασικές και τις συναφείς έννοιες του γνωστικού αντικειμένου.

- Εμπλέκει τους μαθητές σε διάλογο γύρω από τις βασικές έννοιες, συνδέοντας τις έννοιες της ενότητας με τον πραγματικό κόσμο, την εμπειρία και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.
- Παρακινεί τους μαθητές ώστε να εργαστούν ομαδικά και συνεργατικά με άξονα τις δραστηριότητες που προτείνει, χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα excel.
- Παρακολουθεί την εργασία των ομάδων, συμβουλεύει και καθοδηγεί τους μαθητές.
- Ενισχύει τη μαθησιακή προσπάθεια και παρέχει ανατροφοδότηση.
- Ελέγχει το βαθμό κατανόησης των διδαχθέντων μέσω των ερωτήσεων αντικειμενικού τύπου.

6.4 Εργαλεία ΤΠΕ που αξιοποιούνται στο πλαίσιο του σεναρίου

Στο πλαίσιο του σεναρίου αξιοποιούνται τα εξής εργαλεία:

☞ Το **Animation** του Λογισμικού:

- Φάσεις του Κύκλου (6.1.1.3.1).

☞ Τα **ηχητικά σχόλια** (ηχητικά hyperlinks) που υπάρχουν σε πολλές ενότητες των Εννοιών-Ορισμών της γνωστικής ενότητας.

☞ Οι **Ασκήσεις Αντικειμενικού Τύπου** του λογισμικού:

- Συμπλήρωσης Κενών (6.3.1.6). Χρόνος Επίλυσης: 2'30".
- Πολλαπλής Επιλογής (6.3.2.3). Χρόνος Επίλυσης: 3'30".

☞ Επίσης, μπορούν να αξιοποιηθούν από τον καθηγητή οι δυνατότητες που προσφέρουν οι λειτουργίες των σημειώσεων, των σελιδοδεικτών, των εκτυπώσεων και οι υπόλοιπες λειτουργίες που προσφέρει το λογισμικό.

6.5 Βήματα υλοποίησης του σεναρίου

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ 6

Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

6.5.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 1

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι:

- Να μπορούν να ορίζουν την έννοια της ανεργίας.
- Να κατανοήσουν την έννοια του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.
- Να κατανοήσουν τον τρόπο μέτρησης της ανεργίας.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Απασχόληση και Ανεργία.
- Ανεργος.
- Απασχολούμενος.
- Ποσοστό Ανεργίας.

2. Σύνομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές έννοιες, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Υποαπασχολούμενος-Υποαπασχόληση.
- Ετεροαπασχολούμενος – Ετεροαπασχόληση.
- Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός.
- Μη Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός.
- Άεργος.
- Αποθαρρημένος Εργαζόμενος.
- Τρόπος Μέτρησης Ανεργίας.
- Φυσιολογικό Ποσοστό Ανεργίας.

3. Δραστηριότητα:

Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Πανεπιστήμιο UC Berkeley-Οικονομικό Τμήμα:
<http://econ161.berkeley.edu/multimedia/PCurve2.html>
<http://econ161.berkeley.edu/multimedia/Unempl.html>

Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν. Στη συζήτηση να συμπεριληφθεί και η υπόθεση της Καμπύλης Phillips, για την αντίστροφη σχέση ανάμεσα στο ρυθμό πληθωρισμού και το ποσοστό της ανεργίας και την προϋπόθεση κάτω από την οποία ισχύει (Πληθωρισμός Ζήτησης). Η καμπύλη Phillips να συζητηθεί στην απλή της μορφή (Πληθωρισμός στον κάθετο και Ανεργία στον οριζόντιο άξονα, παρά στην πιο σύνθετη μορφή της που φαίνεται στο animation στο δικτυακό τόπο του Πανεπιστημίου Berkeley).

4. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση της Άσκησης Αντικειμενικού Τύπου:

- Συμπλήρωσης Κενών (6.3.1.6). Χρόνος Επίλυσης: 2'30" για την κάθε άσκηση.

5. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 6.1 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

6.5.2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 2

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι:

- Να αναφέρουν και να κατανοήσουν τα είδη της ανεργίας.
- Να συνδέουν την κυκλική ανεργία με τους οικονομικούς κύκλους που συζητήθηκαν στο Σενάριο 4.
- Να εξηγούν τα αίτια που δημιουργούν την ανεργία.
- Να γνωρίζουν τους τρόπους καταπολέμησης της ανεργίας.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Είδη Ανεργίας.
- Επιπτώσεις Ανεργίας.
- Τρόποι Καταπολέμησης της Ανεργίας.

2. Σύνομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Ανεργία Τριβής.
- Εποχική Ανεργία.
- Διαρθρωτική Ανεργία.
- Κυκλική Ανεργία.

3. Ανάπτυξη από τον καθηγητή και εμπάθυνση της έννοιας της Κυκλικής Ανεργίας, με τη βοήθεια του animation των Φάσεων του Οικονομικού Κύκλου (η φάση της καθόδου και της άψευσης του Οικονομικού Κύκλου συνδέονται με την εμφάνιση κυκλικής ανεργίας).

- Φάσεις του Κύκλου (6.1.1.3.1).

4. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Συζήτηση και σχολιασμός του animation των φάσεων του Οικονομικού Κύκλου σε σχέση με την Κυκλική Ανεργία.

B. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας: <http://www.mof.gov.cy/>
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας: <http://www.ypergka.gr/>
- Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ): <http://www.oaed.gr>

Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν. Στη συζήτηση να συμπεριληφθεί και η σχέση του Φυσιολογικού Ποσοστού Ανεργίας, με τα τέσσερα είδη ανεργίας.

Γ. Παρουσίαση ομαδικών εργασιών, συζήτηση, αξιολόγηση.

5. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση της Άσκησης Αντικειμενικού Τύπου:

- Πολλαπλής Επιλογής (6.3.2.3). Χρόνος Επίλυσης: 3'30".

6. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 6.2 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΜΑΘΗΤΗ

6. Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Διαγράφηκε: ΦΥΛΛΟ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ
ΣΕΝΑΡΙΟΥ 6¶

6.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 1

Γνωστικό Αντικείμενο: Η έννοια και τα είδη της Ανεργίας.

Διαγράφηκε: ¶

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 11.3 Η έννοια και τα είδη της Ανεργίας.

\frac{525.000}{5.000.000} \times 100 = 10,5\%

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Απασχόληση και Ανεργία.
- Άνεργος.
- Απασχολούμενος.
- Ποσοστό ή Συντελεστής Ανεργίας.

Διαγράφηκε: ¶
6.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΜΑΘΗΤΗ 1 ¶
¶

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Υποαπασχολούμενος - Υποαπασχόληση.
- Ετεροαπασχολούμενος – Ετεροαπασχόληση.
- Φυσιολογικό Ποσοστό Ανεργίας.
- Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός.
- Μη Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός.
- Άεργος.
- Αποθαρρημένος Εργαζόμενος.
- Τρόπος Μέτρησης Ανεργίας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

A. Διαδικτυακή αναζήτηση, στοιχείων για την ανεργία και τον πληθωρισμό την τελευταία 20ετία στην Ελλάδα στους δικτυακούς τόπους:

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Χρησιμοποιώντας το excel να εισαχθούν τα στοιχεία σε πίνακα και να δημιουργηθεί μια καμπύλη Phillips για την Ελληνική οικονομία την τελευταία 20ετία. Να συζητηθεί το εάν ισχύει ή όχι η βασική υπόθεση της καμπύλης Phillips για την Ελλάδα κατά τη συγκεκριμένη περίοδο και γιατί.

B. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Unemployment, Measuring Unemployment, Natural Rate of Unemployment, Full Employment.

Καταγραφή και συζήτηση των στοιχείων που βρέθηκαν. Επίσης να συζητηθούν τα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση της ανεργίας στην Ελλάδα από το Υπουργείο Απασχόλησης και τον ΟΑΕΔ.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. (6.3.2.1-5) Ετεροαπασχολούμενος είναι εκείνος ο οποίος:

- Ανήκει στον οικονομικά μη ενεργό πληθυσμό.
- Απασχολείται σε εργασία άσχετη από το αντικείμενο της ειδίκευσής του.
- Απασχολείται με σύμβαση μερικής απασχόλησης (part - time).
- Εργάζεται χωρίς να έχει κοινωνική ασφάλιση.
- Κανένα από τα παραπάνω.

2. (6.3.2.2-5) Το ποσοστό ανεργίας:

- Είναι ίσο με το λόγο του αριθμού των ανέργων διά του συντελεστή ανεργίας.
- Συμπεριλαμβάνει τους υποαπασχολούμενους, τους ετεροαπασχολούμενους και τους αέργους.
- Είναι ίσο με το λόγο του συντελεστή ανεργίας προς το σύνολο του εργατικού δυναμικού.
- Είναι ίσο με το λόγο του οικονομικά μη ενεργού προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό.
- Είναι ίσο με το λόγο του αριθμού των ανέργων προς το σύνολο του εργατικού δυναμικού.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Διαγράφηκε: ¶

Ερώτηση 1: (6.2.19)

Σε ποιες κατηγορίες διακρίνεται ο πληθυσμός από άποψη απασχόλησης και ανεργίας;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Διαγράφηκε: ¶

Άσκηση 1

Δίνονται τα ακόλουθα υποθετικά στοιχεία μιας οικονομίας:

Σύνολο πληθυσμού	200
μικρά παιδιά	20
ηλικιωμένοι	15
άρρωστοι, φυλακισμένοι κλ.π.	5
άνεργοι	16
άτομα που μπορούν αλλά δεν έχουν ανάγκη να εργαστούν	6
οικονομικοί μετανάστες	10

Να υπολογιστούν:

- α. Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός.
- β. Ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός.
- γ. Το ποσοστό της ανεργίας.
- δ. Το ποσοστό του εργατικού δυναμικού που απασχολείται.

6.2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 2

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Είδη Ανεργίας.
- Επιπτώσεις Ανεργίας.
- Τρόποι Καταπολέμησης της Ανεργίας.

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Ανεργία Τριβής.
- Εποχική Ανεργία.
- Διαρθρωτική Ανεργία.
- Κυκλική Ανεργία.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

A. Διαδικτυακή αναζήτηση, στοιχείων για την ανεργία και το ΑΕΠ την τελευταία 20ετία στην Ελλάδα στους δικτυακούς τόπους:

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Χρησιμοποιώντας το excel, να εισαχθούν τα στοιχεία σε πίνακα και να δημιουργηθούν καμπύλες με το ύψος της ανεργίας και το ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ της Ελληνικής οικονομίας την τελευταία 20ετία (στον κάθετο άξονα να τοποθετηθούν το ΑΕΠ και το ποσοστό ανεργίας και στον οριζόντιο άξονα τα έτη). Να συζητηθεί η σχέση των δύο μεγεθών και ειδικότερα το είδος της ανεργίας που σχετίζεται με τις διακυμάνσεις του ΑΕΠ.

B. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Types of Unemployment, Frictional Unemployment, Structural Unemployment, Cyclical Unemployment, Seasonal Unemployment, Unemployment Compensation.

Καταγραφή και συζήτηση των στοιχείων που βρέθηκαν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. (6.3.2.1-4) Εάν αυξηθεί η συνολική ζήτηση όταν υπάρχει μεγάλο ποσοστό ανεργίας:

- Θα αυξηθεί η ανεργία.
- Θα υπάρξει μεγάλη αύξηση του πληθωρισμού.
- Θα αυξηθεί η παραγωγή και το εισόδημα και θα υπάρξει μικρή μείωση τιμών.
- Θα αυξηθεί η παραγωγή και το εισόδημα και θα υπάρξει μικρή αύξηση τιμών.
- Το δεύτερο και το τρίτο.

2. (6.3.2.2-2) Το φυσιολογικό ποσοστό ανεργίας:

- Συμπεριλαμβάνει την ανεργία τριβής καθώς και την εποχική και ένα τμήμα της διαρθρωτικής ανεργίας.
- Δεν αποτελεί σοβαρό πρόβλημα για τη λειτουργία της οικονομίας.
- Συμπεριλαμβάνει την ανεργία τριβής καθώς και την εποχική και ένα τμήμα της κυκλικής ανεργίας.
- Αποτελεί σοβαρό πρόβλημα για τη λειτουργία της οικονομίας.
- Το πρώτο και το τέταρτο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (6.2.7)

Ποιες είναι οι διαφορές ανάμεσα στην διαρθρωτική και την κυκλική ανεργία:

Ερώτηση 2: (6.2.16)

Τι είναι φυσιολογικό ποσοστό ανεργίας, σε ποιες μορφές ανεργίας αναφέρεται και ποιοι είναι οι τρόποι μείωσής του;

ΣΕΝΑΡΙΟ 7: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

Διδακτικές Ώρες: 1

7.1 Γνωστικό αντικείμενο και σύνδεση με το πρόγραμμα σπουδών της ΤΕΕ

Γνωστικό Αντικείμενο: Ο ρόλος του κράτους στη λειτουργία της οικονομίας.

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 12.1 Ο ρόλος του κράτους στη λειτουργία της οικονομίας.

Εκπαιδευτικοί Στόχοι Προγράμματος Σπουδών:

- Να αναφέρουν τους σκοπούς και τους τρόπους με τους οποίους εκδηλώνεται η κρατική παρέμβαση στην Οικονομία.
- Να αιτιολογούν την κρατική παρέμβαση.
- Να παραθέτουν τις απόψεις τους για την έκταση της κρατικής παρέμβασης.

Θεματικές Ενότητες:

Δημόσιος Τομέας

- Έννοια.
- Σημασία Δημόσιου Τομέα.

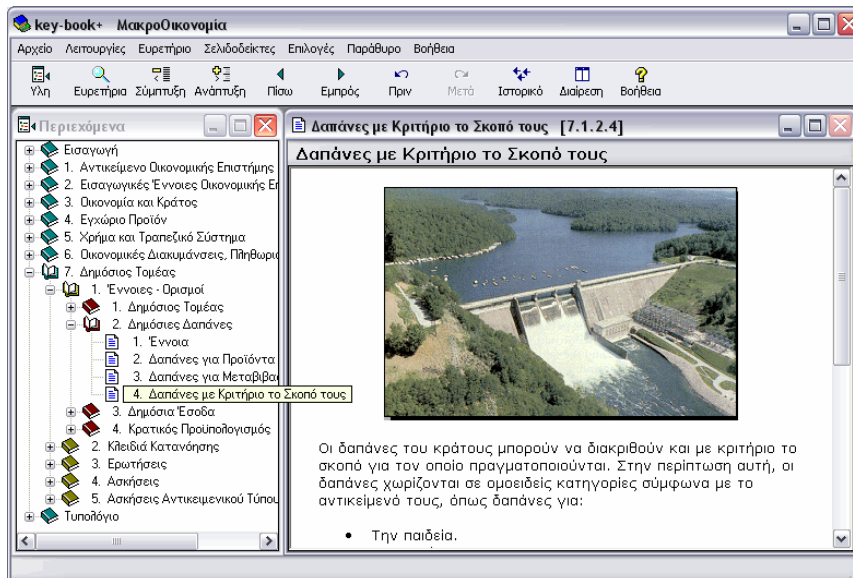
Οικονομικές Λειτουργίες του Κράτους

- Κράτος & Θεσμικό Πλαίσιο Οικονομίας.
- Εξασφάλιση Οικονομικής Σταθερότητας και Ανάπτυξης.
- Αναδιανομή του Εισοδήματος.
- Δημόσια Αγαθά / Αποκλεισμός από Δημόσια Αγαθά.

Δημόσια Οικονομικά

Δημόσιες Δαπάνες

- Έννοια.
- Δαπάνες για Προϊόντα και Υπηρεσίες.
- Δαπάνες για Μεταβιαστικές Πληρωμές.
- Δαπάνες με Κριτήριο το Σκοπό τους.

Τμήματα Αναφοράς Λογισμικού (Σε παρένθεση οι κωδικοί των αντίστοιχων ενοτήτων στο CD-ROM):

Ενότητα 7: Δημόσιος Τομέας.

Διαγράφηκε: Κεφάλαιο

Στο γνωστικό αντικείμενο «Ο ρόλος του κράτους στη λειτουργία της οικονομίας» και τις σχετικές με αυτό έννοιες αναφέρονται οι παρακάτω ενότητες:

- Έννοιες-Ορισμοί (7.1).
- Ερωτήσεις (7.3).
- Ασκήσεις Αντ. Τύπου (7.5).

7.2 Μαθησιακοί και διδακτικοί στόχοι:

Πιθανές Μαθησιακές Δυσκολίες:

Από τη διδακτική πείρα έχουν καταγραφεί μαθησιακές δυσκολίες στην κατανόηση:

- Του τρόπου με τον οποίο το κράτος, μέσω της οικονομικής συμπεριφοράς του, οδηγεί σε αναδιανομή του εισοδήματος.
- Του τρόπου με τον οποίο το κράτος, μέσω της οικονομικής συμπεριφοράς του, μπορεί να εξασφαλίσει την οικονομική σταθερότητα και ανάπτυξη.

Μαθησιακοί και Διδακτικοί Στόχοι Σεναρίου Ενότητας:

- Να αναφέρουν τους σκοπούς και τους τρόπους με τους οποίους εκδηλώνεται η κρατική παρέμβαση στην Οικονομία.
- Να αιτιολογούν την κρατική παρέμβαση.
- Να παραθέτουν τις απόψεις τους για την έκταση της κρατικής παρέμβασης.
- Να κατανοήσουν τη σημασία του δημόσιου τομέα στην οικονομία.
- Να κατανοήσουν την έννοια των δημόσιων αγαθών και του «αποκλεισμού» από κάποια από αυτά.

7.3 Διδακτική προσέγγιση

Διδακτικές Μέθοδοι:

Χρησιμοποιείται κατά βάση η Μέθοδος της Κατευθυνόμενης Διδασκαλίας σε συνδυασμό με

στοιχεία της μεθόδου Επικοινωνιακής Μάθησης, ιδιαίτερα στις δραστηριότητες Συνεργατικής Ομαδικής Μάθησης που προβλέπονται στο σενάριο.

Τρόπος Συνεργασίας Μαθητών:

Εκτός από την ατομική παρακολούθηση και συμμετοχή στο μάθημα, οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες 2-3 μαθητών (ανά υπολογιστή) και εργάζονται **ομαδικά και συνεργατικά**:

- Χρησιμοποιούν τη λειτουργία των "Σημειώσεων" του λογισμικού, στις ενότητες που θεωρούν σκόπιμο.
- Υλοποιούν ομαδικές δραστηριότητες βασισμένες στο Κεφάλαιο του σχολικού βιβλίου 12.1 (Ο ρόλος του κράτους στη λειτουργία της οικονομίας), που αναθέτει ο καθηγητής.
- Παρουσιάζεται το έργο των ομάδων συζητείται και αξιολογείται.
- Στην αξιολόγηση στην τάξη, συζητούν και απαντούν κατά ομάδες στις ασκήσεις αντικειμενικού τύπου.
- Συνεργάζονται στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων των Φύλλων Εργασίας του Μαθητή.

Διαγράφηκε: κεφάλαιο

Ρόλος Καθηγητή:

- Αναπτύσσει βήμα-βήμα τις βασικές και τις συναφείς έννοιες του γνωστικού αντικειμένου.
- Εμπλέκει τους μαθητές σε διάλογο γύρω από τις βασικές έννοιες, συνδέοντας τις έννοιες της ενότητας με τον πραγματικό κόσμο, την εμπειρία και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.
- Παρακινεί τους μαθητές, ώστε να εργαστούν ομαδικά και συνεργατικά, με άξονα τις δραστηριότητες που προτείνει χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα excel.
- Παρακολουθεί την εργασία των ομάδων, συμβουλεύει και καθοδηγεί τους μαθητές.
- Ενισχύει τη μαθησιακή προσπάθεια και παρέχει ανατροφοδότηση, αξιολογεί τις εργασίες.
- Ελέγχει το βαθμό κατανόησης των διδαχθέντων μέσω των ερωτήσεων αντικειμενικού τύπου.

7.4 Εργαλεία ΤΠΕ που αξιοποιούνται στο πλαίσιο του σεναρίου

Στο πλαίσιο του σεναρίου αξιοποιούνται τα εξής εργαλεία:

☞ Τα **ηχητικά σχόλια** (ηχητικά hyperlinks) που υπάρχουν σε πολλές ενότητες των Εννοιών-Ορισμών της γνωστικής ενότητας.

☞ Οι **Ασκήσεις Αντικειμενικού Τύπου** του λογισμικού:

- Συμπλήρωσης Κενών (7.5.1.1).

☞ Επίσης, μπορούν να αξιοποιηθούν από τον καθηγητή οι δυνατότητες που προσφέρουν οι λειτουργίες των σημειώσεων, των σελιδοδεικτών, των εκτυπώσεων και οι υπόλοιπες λειτουργίες που προσφέρει το λογισμικό.

7.5 Βήματα υλοποίησης του σεναρίου

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ 7

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι:

- Να αναφέρουν τους σκοπούς και τους τρόπους με τους οποίους εκδηλώνεται η κρατική παρέμβαση στην Οικονομία.
- Να αιτιολογούν την κρατική παρέμβαση.
- Να παραθέτουν τις απόψεις τους για την έκταση της κρατικής παρέμβασης.
- Να κατανοήσουν τη σημασία του δημόσιου τομέα στην οικονομία.
- Να κατανοήσουν την έννοια των δημόσιων αγαθών και του «αποκλεισμού» από κάποια από αυτά.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Δημόσιος Τομέας.
- Σημασία Δημόσιου Τομέα.
- Οικονομικές Λειτουργίες του Κράτους.
- Δημόσια Οικονομικά.
- Δημόσιες Δαπάνες.

2. Σύνομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Κράτος & Θεσμικό Πλαίσιο Οικονομίας.
- Εξασφάλιση Οικονομικής Σταθερότητας και Ανάπτυξης.
- Αναδιανομή του Εισοδήματος.
- Δημόσια Αγαθά / Αποκλεισμός από Δημόσια Αγαθά.
- Δαπάνες για Προϊόντα και Υπηρεσίες.
- Δαπάνες για Μεταβιβαστικές Πληρωμές.
- Δαπάνες με Κριτήριο το Σκοπό τους.

3. Ανάπτυξη από τον καθηγητή και εμπάθυνση της βασικής έννοιας και των σχετικών εννοιών μέσω του animation με σχολιασμό της κάθε φάσης του με χρήση της λειτουργίας Stop/Play.

4. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

Διαδίκτυα Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Οργανισμός Οικ. Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) (OECD): <http://www.oecd.org/>
- Γενικό Λογιστήριο του Κράτους: <http://www.mof-olk.gr/>
- Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών: <http://www.mnec.gr/el/>

Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν. Παρουσίαση ομαδικών εργασιών, συζήτηση, αξιολόγηση.

5. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση των Ασκήσεων Αντικειμενικού Τύπου:

- Συμπλήρωσης Κενών (7.5.1.1). Χρόνος Επίλυσης: 2'30".

6. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 7 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΜΑΘΗΤΗ

7. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Διαγράφηκε: ΦΥΛΛΟ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ
ΣΕΝΑΡΙΟΥ 7¶
¶

Γνωστικό Αντικείμενο: Ο ρόλος του κράτους στη λειτουργία της οικονομίας.

Διαγράφηκε: ¶

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 12.1 Ο ρόλος του κράτους στη λειτουργία της οικονομίας.

7.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ

key-book+ ΜακροΟικονομία

Αρχείο Λειτουργίες Ευρετήριο Σελιδοδείκτες Επιλογές Παράθυρο Βοήθεια

Υψη Ευρετήρια Σύμπτυξη Ανάπτυξη Πίσω Εμπρός Πριν Μετά Ιστορικό Διάρεση Βοήθεια

Περιεχόμενα

- Εισαγωγή
- 1. Αντικείμενο Οικονομικής Επιστήμης
- 2. Εισαγωγικές Έννοιες Οικονομικής Επιστήμης
- 3. Οικονομία και Κράτος
- 4. Εγχώριο Προϊόν
- 5. Χρήμα και Τραπεζικό Σύστημα
- 6. Οικονομικές Διακυμάνσεις, Πληθωρισμός
- 7. Δημόσιος Τομέας
 - 1. Έννοιες - Ορισμοί
 - 1. Δημόσιος Τομέας
 - 2. Δημόσιες Δαπάνες
 - 1. Έννοια
 - 2. Δαπάνες για Προϊόντα
 - 3. Δαπάνες για Μεταβιβαζόμενα Προϊόντα
 - 4. Δαπάνες με Κριτήριο το Σκοπό τους
 - 3. Δημόσια Έσοδα
 - 4. Κρατικός Προϋπολογισμός
 - 2. Κλειδιά Κατανόησης
 - 3. Ερωτήσεις
 - 4. Ασκήσεις
 - 5. Ασκήσεις Αντικειμενικού Τύπου
- Τυπολόγιο

Έννοια Δημοσίων Δαπανών [7.1.2.1]

Έννοια Δημοσίων Δαπανών

Στις δημόσιες δαπάνες περιλαμβάνονται πολλές και διαφορετικές επί μέρους κατηγορίες δαπανών, όπως μισθοί και συντάξεις δημοσίων υπαλλήλων, δαπάνες για αγορά εξοπλισμού στη δημόσια διοίκηση, δαπάνες για κατασκευή διαφόρων έργων, όπως σχολεία, νοσοκομεία, δρόμοι κτλ., δαπάνες για επιδόματα ανεργίας, δαπάνες για αγορά στρατιωτικού υλικού κτλ.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Δημόσιος Τομέας.
- Σημασία Δημόσιου Τομέα.
- Οικονομικές Λειτουργίες του Κράτους.
- Δημόσια Οικονομικά.
- Δημόσιες Δαπάνες.

Διαγράφηκε: ¶
7. ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΜΑΘΗΤΗ¶
¶

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Κράτος & Θεσμικό Πλαίσιο Οικονομίας.
- Εξασφάλιση Οικονομικής Σταθερότητας και Ανάπτυξης.
- Αναδιανομή του Εισοδήματος.
- Δημόσια Αγαθά / Αποκλεισμός από Δημόσια Αγαθά.
- Δαπάνες για Προϊόντα και Υπηρεσίες.
- Δαπάνες για Μεταβιβαστικές Πληρωμές.
- Δαπάνες με Κριτήριο το Σκοπό τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

A. Διαδικτυακή Αναζήτηση, στοιχείων σχετικών για τις δημόσιες δαπάνες των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους δικτυακούς τόπους:

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Εισαγωγή στο πρόγραμμα excel, στοιχείων για το σύνολο και για τις ευρείες κατηγορίες δαπανών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δημόσιες Επενδύσεις, Δαπάνες για την Άμυνα, Δαπάνες για την Παιδεία, Δαπάνες για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους). Επίσης, εισαγωγή στοιχείων για το μέγεθος του ΑΕΠ και τον πληθυσμό της κάθε χώρας (για μια συγκεκριμένη χρονιά).

Υπολογισμός των «Κατά Κεφαλή» Κρατικών Δαπανών συνολικά και κατά κατηγορία δαπανών για κάθε χώρα και υπολογισμός της κάθε κατηγορίας δαπανών, ως ποσοστού του ΑΕΠ της κάθε χώρας. Συζήτηση για τις αποκλίσεις.

B. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Government Role in the Economy, Government Intervention, Fiscal Policy, Economic Policy, Government Spending, Social Benefits.

Καταγραφή και συζήτηση των στοιχείων που βρέθηκαν.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (7.3.1)

Ποιες είναι οι κύριες επιδράσεις του δημόσιου τομέα στη λειτουργία της οικονομίας; Να δώσετε μερικά παραδείγματα.

Ερώτηση 2: (7.3.2)

Να αναφέρετε μερικές κατηγορίες δημοσίων δαπανών και να εξηγήσετε το κριτήριο με το οποίο γίνεται η κατάταξη.

ΣΕΝΑΡΙΟ 8: ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ. ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

Διδακτικές Ώρες: 2

8.1 Γνωστικό αντικείμενο και σύνδεση με το πρόγραμμα σπουδών της ΤΕΕ

Γνωστικό Αντικείμενο: Ο Κρατικός Προϋπολογισμός. Το περιεχόμενο, η σημασία και οι μορφές του.

Σημείωση: Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι Δημόσιες Δαπάνες, παρότι αποτελούν το ένα από τα δύο σκέλη του Προϋπολογισμού, για λόγους καλύτερης κατανομής του χρόνου που αφιερώνεται στις θεματικές ενότητες του γνωστικού αντικείμενου, διδάχθηκαν στο Σενάριο 7.

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 12.2 Ο Κρατικός Προϋπολογισμός. Το περιεχόμενο, η σημασία και οι μορφές του.

Εκπαιδευτικοί Στόχοι Προγράμματος Σπουδών:

- Να εξηγούν τι είναι ο κρατικός προϋπολογισμός και να ερμηνεύουν τη σημασία του.
- Να διακρίνουν και να εξηγούν τις μορφές του κρατικού προϋπολογισμού.
- Να διακρίνουν το δημόσιο έλλειμμα από το δημόσιο χρέος.

Θεματικές Ενότητες:

Δημόσια Έσοδα

Φόροι

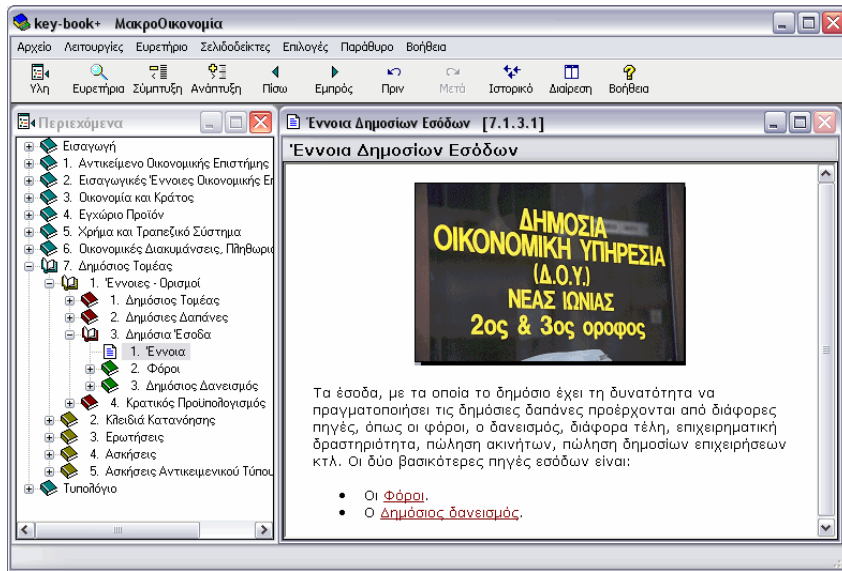
- Έννοια.
- Φορολογική Βάση.
- Φορολογικός Συντελεστής.
- Φόρος Εισοδήματος.
- Φόρος Περιουσίας.
- Φόρος Δαπάνης.
- Αναλογικός Φόρος.
- Προοδευτικός Φόρος.
- Αντίστροφα Προοδευτικός Φόρος.
- Έμμεσος Φόρος.
- Άμεσος Φόρος.

Δημόσιος Δανεισμός

- Έννοια.
- Εξωτερικό Δάνειο.
- Εσωτερικό Δάνειο.
- Δημόσιο Χρέος.

Κρατικός Προϋπολογισμός

- Έννοια.
- Περιεχόμενο Προϋπολογισμού.
- Ισοσκελισμένος Προϋπολογισμός.

Τμήματα Αναφοράς Λογισμικού (Σε παρένθεση οι κωδικοί των αντίστοιχων ενοτήτων στο CD-ROM):

Ενότητα 7: Δημόσιος Τομέας.

Διαγράφηκε: Κεφάλαιο

Στο γνωστικό αντικείμενο «Ο Κρατικός Προϋπολογισμός. Το περιεχόμενο, η σημασία και οι μορφές του» και τις σχετικές με αυτό έννοιες αναφέρονται οι παρακάτω ενότητες:

- Έννοιες-Ορισμοί (7.1).
- Κλειδιά Κατανόησης (7.2).
- Ερωτήσεις (7.3).
- Ασκήσεις (7.4).
- Ασκήσεις Αντ. Τύπου (7.5).

8.2 Μαθησιακοί και διδακτικοί στόχοι:

Πιθανές Μαθησιακές Δυσκολίες:

Από τη διδακτική πείρα έχουν καταγραφεί μαθησιακές δυσκολίες στην κατανόηση:

- Του τρόπου διαμόρφωσης του προϋπολογισμού.
- Του εάν ο προϋπολογισμός απαιτείται να είναι ισοσκελισμένος ή όχι.
- Των εννοιών του ελλείμματος του προϋπολογισμού και του δημόσιου χρέους.
- Των έμμεσων και άμεσων φόρων.
- Της διάκρισης των φόρων σε αναλογικούς, προοδευτικούς και αντίστροφα προοδευτικούς.

Μαθησιακοί και Διδακτικοί Στόχοι Σεναρίων Ενότητας:

- Να διακρίνουν τις διάφορες κατηγορίες των φόρων και των άλλων εσόδων του δημοσίου.
- Να κατανοήσουν το πως οι επιλογές ανάμεσα σε έμμεσους και άμεσους φόρους οδηγούν στην ανακατανομή του εισοδήματος.
- Να κατανοήσουν το πως οι επιλογές ανάμεσα σε προοδευτικούς, αναλογικούς και αντίστροφα προοδευτικούς φόρους οδηγούν στην ανακατανομή του εισοδήματος.
- Να εξηγούν τι είναι ο κρατικός προϋπολογισμός και να ερμηνεύουν τη σημασία του.
- Να διακρίνουν και να εξηγούν τις μορφές του κρατικού προϋπολογισμού.
- Να διακρίνουν το δημόσιο έλλειμμα από το δημόσιο χρέος καθώς και τη σημασία του δημόσιου δανεισμού και του δημόσιου χρέους για τις επόμενες γενιές.
- Να κατανοήσουν το πως μέσω ελλειμμάτων και πλεονασμάτων του προϋπολογισμού θα μπορούσε να ασκηθεί μια πολιτική εξισορρόπησης ως προς τις φάσεις του οικονομικού

κύκλου.

8.3 Διδακτική προσέγγιση

Διδακτικές Μέθοδοι:

Χρησιμοποιείται κατά βάση η Μέθοδος της Κατευθυνόμενης Διδασκαλίας σε συνδυασμό με στοιχεία της μεθόδου Εποικοδομητικής Μάθησης, ιδιαίτερα στις δραστηριότητες Ομαδικής Συνεργατικής Μάθησης που προβλέπονται στο σενάριο.

Τρόπος Συνεργασίας Μαθητών:

Εκτός από την ατομική παρακολούθηση και συμμετοχή στο μάθημα, οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες 2-3 μαθητών (ανά υπολογιστή) και εργάζονται **ομαδικά και συνεργατικά**:

- Συζητούν τις διαδοχικές φάσεις των animations.
- Υλοποιούν ομαδικές δραστηριότητες βασισμένες στο κεφάλαιο του σχολικού βιβλίου, 12.2 (Ο Κρατικός Προϋπολογισμός. Το περιεχόμενο, η σημασία και οι μορφές του), που αναθέτει ο καθηγητής.
- Παρουσιάζουν την εργασία της ομάδας τους, συζητούν, αξιολογούν, συμπληρώνουν.
- Χρησιμοποιούν τη λειτουργία των "Σημειώσεων" του λογισμικού, στις ενότητες που θεωρούν σκόπιμο.
- Στην αξιολόγηση στην τάξη, συζητούν και απαντούν κατά ομάδες στις ασκήσεις αντικειμενικού τύπου.
- Συνεργάζονται στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων των Φύλλων Εργασίας του Μαθητή.

Διαγράφηκε: κεφάλαιο

Ρόλος Καθηγητή:

- Αναπτύσσει βήμα-βήμα τις βασικές και τις συναφείς έννοιες του γνωστικού αντικείμενου.
- Εμπλέκει τους μαθητές σε διάλογο γύρω από τις βασικές έννοιες συνδέοντας τις έννοιες της ενότητας με τον πραγματικό κόσμο, την εμπειρία και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.
- Παρουσιάζει τις βασικές έννοιες, μέσω του animation που χρησιμοποιείται στην ενότητα. Γίνεται σχολιασμός της κάθε φάσης, με χρήση της λειτουργίας "Stop/Play" που διαθέτει το λογισμικό.
- Παρακινεί τους μαθητές ώστε να εργαστούν ομαδικά και συνεργατικά, με άξονα τις άλλες δραστηριότητες που προτείνει, χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα excel.
- Παρακολουθεί την εργασία των ομάδων, συμβουλεύει και καθοδηγεί τους μαθητές.
- Ενισχύει τη μαθησιακή προσπάθεια και παρέχει ανατροφοδότηση.
- Ελέγχει το βαθμό κατανόησης των διδαχθέντων μέσω των ερωτήσεων αντικειμενικού τύπου.

8.4 Εργαλεία ΤΠΕ που αξιοποιούνται στο πλαίσιο του σεναρίου

Στο πλαίσιο του σεναρίου αξιοποιούνται τα εξής εργαλεία:

☞ Το **Animation**: Ορισμός Φάσης (Οικονομικού Κύκλου) (6.1.1.3.1). Χρησιμοποιείται, σε επανάληψη, το συγκεκριμένο animation ώστε να συζητηθεί η οικονομική πολιτική του κράτους, σε σχέση με τη φάση στην οποία βρίσκεται η οικονομία.

☞ Τα **ηχητικά σχόλια** (ηχητικά hyperlinks) που υπάρχουν σε πολλές ενότητες των Εννοιών-Ορισμών της γνωστικής ενότητας.

☞ Οι **Ασκήσεις Αντικειμενικού Τύπου** του λογισμικού:

- Συμπλήρωσης Κενών (7.5.1.2, 7.5.1.3, 7.5.1.4, 7.5.1.5, 7.5.1.6, 7.5.1.7).
- Πολλαπλής Επιλογής (7.5.2.1, 7.5.2.2, 7.5.2.3, 7.5.2.4).
- Συμπλήρωσης Πινάκων (7.5.3.1, 7.5.3.2, 7.5.3.3, 7.5.3.4).

☞ Επίσης μπορούν να αξιοποιηθούν από τον καθηγητή οι δυνατότητες που προσφέρουν οι λειτουργίες των σημειώσεων, των σελιδοδεικτών, των εκτυπώσεων και οι υπόλοιπες λειτουργίες που προσφέρει το λογισμικό.

8.5 Βήματα υλοποίησης του σεναρίου

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ 8

ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ. ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ

8.5.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 1

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι:

- Να διακρίνουν τις διάφορες κατηγορίες των φόρων και των άλλων εσόδων του δημοσίου.
- Να κατανοήσουν το πως οι επιλογές ανάμεσα σε έμμεσους και άμεσους φόρους, οδηγούν στην ανακατανομή του εισοδήματος.
- Να κατανοήσουν το πως οι επιλογές ανάμεσα σε προοδευτικούς, αναλογικούς και αντίστροφα προοδευτικούς φόρους, οδηγούν στην ανακατανομή του εισοδήματος.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Δημόσια Έσοδα.
- Φόροι.
- Φόρος Εισοδήματος.
- Φόρος Περιουσίας.
- Φόρος Δαπάνης.

2. Σύνομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές έννοιες, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Φορολογική Βάση.
- Φορολογικός Συντελεστής.
- Αναλογικός Φόρος.
- Προοδευτικός Φόρος.
- Αντίστροφα Προοδευτικός Φόρος.
- Έμμεσος Φόρος.
- Άμεσος Φόρος.

3. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Οργανισμός Οικ. Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) (OECD): <http://www.oecd.org/>
- Γενικό Λογιστήριο του Κράτους: <http://www.mof-glk.gr/>
- Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών: <http://www.mnec.gr/el/>
- Γεν. Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων - Taxis Net: <http://www.gsis.gr/>
- Διεθνές Νομισματικό Ταμείο: <http://www.imf.org/>

Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν.

B. Παρουσίαση του έργου των ομάδων – συζήτηση επάνω σε αυτό και αλληλοσυμπλήρωση, αξιολόγηση του έργου που έχει εκπονηθεί από κάθε ομάδα, με άξονα το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα όπως αυτό ορίστηκε στο στάδιο της ανάθεσης της ομαδικής εργασίας.

4. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση των Ασκήσεων Αντικειμενικού Τύπου:

- Συμπλήρωσης Κενών (7.5.1.2, 7.5.1.3, 7.5.1.4). Χρόνος Επίλυσης: 2'30" για την κάθε άσκηση.

- Συμπλήρωσης Πινάκων (7.5.3.1, 7.5.3.2, 7.5.3.4). Χρόνος Επίλυσης: 10', 4' και 12' για την 1^η, 2^η και 3^η άσκηση αντιστοίχως.

5. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 8.1 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

8.5.2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ 2

Οι Στόχοι του Φύλλου Εργασίας είναι:

- Να εξηγούν τι είναι ο κρατικός προϋπολογισμός και να ερμηνεύουν τη σημασία του.
- Να διακρίνουν και να εξηγούν τις μορφές του κρατικού προϋπολογισμού.
- Να κατανοήσουν το πως μέσω ελλειμμάτων και πλεονασμάτων του προϋπολογισμού, θα μπορούσε να ασκηθεί μια πολιτική εξισορρόπησης ως προς τις φάσεις του οικονομικού κύκλου.
- Να διακρίνουν το δημόσιο έλλειμμα από το δημόσιο χρέος καθώς και τη σημασία του δημόσιου δανεισμού και του δημόσιου χρέους για τις επόμενες γενιές.

Διαδικασία Υλοποίησης Φύλλου Εργασίας:

1. Ανάπτυξη από τον καθηγητή των βασικών εννοιών του Γνωστικού Αντικειμένου:

- Δημόσιος Δανεισμός.
- Δημόσιο Χρέος.
- Κρατικός Προϋπολογισμός.
- Περιεχόμενο Προϋπολογισμού.

2. Σύντομη ανάπτυξη από τον καθηγητή των άλλων, σχετικών με τις βασικές έννοιες, εννοιών και σύνδεσή τους με τις Βασικές Έννοιες:

- Εξωτερικό Δάνειο.
- Εσωτερικό Δάνειο.
- Ισοσκελισμένος Προϋπολογισμός.

3. Ανάπτυξη από τον καθηγητή και εμπάθυνση των βασικών εννοιών μέσω του animation των φάσεων του οικονομικού κύκλου, με σχολιασμό της κάθε φάσης του animation με χρήση της λειτουργίας Stop/Play: Χρησιμοποιείται, και πάλι, το συγκεκριμένο animation ώστε να συζητηθεί η οικονομική πολιτική του κράτους, σε σχέση με τη φάση στην οποία βρίσκεται η οικονομία.

- Ορισμός Φάσης (Οικονομικού Κύκλου) (6.1.1.3.1).

4. Δραστηριότητες για τις ομάδες:

A. Συζήτηση του animation.

B. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, στοιχείων σχετικών με τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Εργασίας στους δικτυακούς τόπους:

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Οργανισμός Οικ. Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) (OECD): <http://www.oecd.org/>
- Γενικό Λογιστήριο του Κράτους: <http://www.mof-olk.gr/>
- Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών: <http://www.mnec.gr/el/>
- Διεθνές Νομισματικό Ταμείο: <http://www.imf.org/>

Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν. Παρουσίαση ομαδικών εργασιών, συζήτηση, αξιολόγηση.

Γ. Διαδικτυακή Αναζήτηση, επιλεγμένων από τον καθηγητή, κειμένων, από τον οικονομικό τύπο, για τον ρόλο του κράτους στην οικονομία, στους δικτυακούς τόπους ελληνικών οικονομικών εφημερίδων:

- Εφημερίδα Ναυτεμπορική: <http://www.naftemporiki.gr/>
- Εφημερίδα Κέρδος: <http://www.kerdos.gr/>
- Εφημερίδα Ημερησία: <http://www.imerisia.gr/>
- Εφημερίδα Ο Κόσμος του Επενδυτή: <http://www.kte.gr/>
- Εφημερίδα Εξπρές: <http://www.express.gr/>

- Εφημερίδα Χρηματιστήριο: <http://www.xrimatistirio.gr/>

Συζήτηση επί των στοιχείων που βρέθηκαν.

4. Έλεγχος Κατανόησης-συζήτηση στην τάξη με τη χρήση των Ασκήσεων Αντικειμενικού Τύπου:

- Συμπλήρωσης Κενών (7.5.1.5, 7.5.1.6, 7.5.1.7). Χρόνος Επίλυσης: 2'30" για την κάθε άσκηση.
- Πολλαπλής Επιλογής (7.5.2.3, 7.5.2.4). Χρόνος Επίλυσης: 3'30" για την κάθε άσκηση.

5. Υπόδειξη του Φύλλου Εργασίας 8.2 για τους μαθητές (από το Τετράδιο Μαθητή).

Σημείωση: Στα τμήματα 1 και 2, ο καθηγητής μπορεί να κάνει χρήση των ηχητικών σχολίων και των συνδέσμων μετάβασης που υπάρχουν στα τμήματα αυτά του λογισμικού. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει τις τυχόν σημειώσεις ή πολυμέσα που έχει επιλέξει να αποθηκεύσει στο παράθυρο σημειώσεων των τμημάτων αυτών.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΜΑΘΗΤΗ

8. ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ. ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ

Διαγράφηκε: ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ 8¶

8.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 1

Γνωστικό Αντικείμενο: Ο Κρατικός Προϋπολογισμός. Το περιεχόμενο, η σημασία και οι μορφές του.

Διαγράφηκε: ¶

Ενότητα Προγράμματος Σπουδών Μαθήματος: "Αρχές Οικ. Θεωρίας": 12.2 Ο Κρατικός Προϋπολογισμός. Το περιεχόμενο, η σημασία και οι μορφές του.

Διαγράφηκε: Ακολουθούν 2 φύλλα εργασίας με πρόγραμμα δραστηριοτήτων:¶

Φόρος Εισοδήματος [7.1.3.2.4]

Ο φόρος εισοδήματος υπολογίζεται πάνω στο εισόδημα του φορολογούμενου προσώπου (φυσικού ή νομικού). Για τον προσδιορισμό του τελικού ποσού φόρου που οφείλεται υπολογίζονται διάφορες εκπτώσεις, απαλλαγές κτλ.

Παράδειγμα: Εάν ένα άτομο έχει ετήσιο εισόδημα από μισθούς 40.000 ευρώ και ταυτόχρονα εισπράττει από ενοίκια 10.000 ευρώ, τότε θα φορολογηθεί για συνολικό εισόδημα 50.000 ευρώ, εφόσον δεν έχει εκπτώσεις, απαλλαγές κτλ. Εάν έχει εκπτώσεις, απαλλαγές κτλ., τότε αυτές θα αφαιρεθούν από τα 50.000 ευρώ και το φορολογητέο εισόδημά του θα μειωθεί.

Σημείωση: Ο κάθε φορολογούμενος είναι υποχρεωμένος να δηλώσει στην εφορία τα αυτοκίνητα, σκάφη αναψυχής και άλλα είδη πολυτελείας που κατέχει, καθώς και τις αγορές ακινήτων που πραγματοποίησε στη διάρκεια του χρόνου της φορολογικής δήλωσης. Εάν το εισόδημα που δηλώνει είναι προδήλως ανεπαρκές για τη συντήρηση πολυτελών και αγορές νέων περιουσιακών στοιχείων, τότε φορολογείται με βάση τα περιουσιακά του στοιχεία και όχι το δηλούμενο εισόδημα (είναι η φορολόγηση με τα λεγόμενα **τεκμήρια** διαβίωσης).

▶ Βλέπε και Κλειδί: [Παράδειγμα Υπολογισμού Φόρου Εισοδήματος](#)

Παράρτημα: κλίμακα φορολογίας μισθωτών - συνταξιούχων 2008

Πίνακας 1: ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ 2008				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολ. Συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος	Φόροι

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Φόροι.
- Φόρος Εισοδήματος.
- Φόρος Περιουσίας.
- Φόρος Δαπάνης.

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Φορολογική Βάση.
- Φορολογικός Συντελεστής.
- Αναλογικός Φόρος.
- Προοδευτικός Φόρος.
- Αντίστροφα Προοδευτικός Φόρος.
- Έμμεσος Φόρος.
- Άμεσος Φόρος.

Διαγράφηκε: ¶
8.1 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 1¶

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

A. Σε συνέχεια της δραστηριότητας του Φύλλου Εργασίας Μαθητή 7, Διαδικτυακή Αναζήτηση, στοιχείων σχετικών για τους φόρους και τα άλλα έσοδα του δημοσίου των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους δικτυακούς τόπους:

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Γενικό Λογιστήριο του Κράτους: <http://www.mof-olk.gr/>
- Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών: <http://www.mnec.gr/el/>
- Γεν. Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων - Taxis Net: <http://www.gsis.gr/>

Εισαγωγή στο πρόγραμμα excel, στοιχείων για το σύνολο και για τις ευρείες κατηγορίες φόρων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Άμεσοι Φόροι, Έμμεσοι Φόροι).

Υπολογισμός των «Κατά Κεφαλή» Κρατικών Εσόδων, συνολικά και κατά ευρεία κατηγορία φόρων, για κάθε χώρα και υπολογισμός της κάθε κατηγορίας φόρων, ως ποσοστού του ΑΕΠ της κάθε χώρας, για μια χρονιά. Συζήτηση για τις αποκλίσεις.

B. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: Government Revenues, Taxes, Taxation, Income Taxes, Value Added Tax, Customs Duties, Progressive Tax, Proportional Tax.

Καταγραφή και συζήτηση των στοιχείων που βρέθηκαν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. (7.5.2.1-1) Ο φόρος προστιθέμενης αξίας είναι:

- Φόρος δαπάνης.
- Πάντα 19%.
- Έμμεσος φόρος.
- Όλα τα παραπάνω.
- Το πρώτο και το τρίτο.

2. (7.5.2.1-2) Εάν το εισόδημα είναι 50.000 ευρώ, και ο συνολικός φόρος 800 ευρώ τότε ο φόρος εισοδήματος είναι:

- Αναλογικός.
- Προοδευτικός.
- Αντίστροφα προοδευτικός.
- Φόρος δαπάνης.
- Δεν μπορούμε να συμπεράνουμε από τα παραπάνω.

3. (7.5.2.1-5) Όλα τα παρακάτω είναι σωστά για τη φορολογική βάση εκτός από το ότι:

- Είναι ένα ποσό, επί του οποίου επιβάλλεται φόρος με βάση κάποιο φορολογικό συντελεστή.
- Την αποτελούν το εισόδημα, η περιουσία και η δαπάνη του φορολογούμενου, αφού αφαιρεθούν διάφορες απαλλαγές, εκπτώσεις κτλ.
- Αναφέρεται στο φορολογητέο εισόδημα του κάθε πολίτη ξεχωριστά αλλά όχι στο φορολογητέο εισόδημα της οικονομίας συνολικά.
- Μεγαλώνει όταν μεγαλώνει το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν.
- Χωρίζεται σε τμήματα τα οποία ονομάζονται κλιμάκια.

4. (7.5.2.2-3) Ο φορολογικός συντελεστής στους αναλογικούς φόρους:

- Αυξάνεται όταν αυξάνεται η φορολογική βάση.
- Αυξάνεται αναλογικά με τη φορολογική βάση.
- Είναι σταθερός ανεξάρτητα από το μέγεθος της φορολογικής βάσης.
- Μειώνεται όταν καθώς αυξάνεται το εισόδημα.
- Το δεύτερο και το τρίτο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (7.3.3)

Ποιες είναι οι κύριες πηγές εσόδων του δημοσίου;

Ερώτηση 2: (7.3.4)

Τι είδους φόρους έχουμε, αν λάβουμε ως κριτήριο τη φορολογική βάση;

Ερώτηση 3: (7.3.5)

Τι είδους φόρους έχουμε, αν λάβουμε ως κριτήριο την αναλογικότητα του φόρου;

Ερώτηση 4: (7.3.6)

Να εξηγήσετε γιατί ο φόρος δαπάνης μπορεί να είναι ουσιαστικά αντίστροφα προοδευτικός.

Ερώτηση 5: (7.3.10)

Ποιος φόρος, κατά τη γνώμη σας, είναι ο πιο δίκαιος κοινωνικά;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση 1: (7.4.1)

Υποθέτουμε ότι ισχύει η παρακάτω φορολογική κλίμακα:

Πίνακας: Φορολογική Κλίμακα	
Κλιμάκιο Εισοδήματος	Φορολογικός Συντελεστής
13.000	0
12.000	5
15.000	15
30.000	30
80.000	40
Υπερβάλλον	45

Να υπολογιστούν:

1. Πόσο φόρο θα πληρώσουν δύο άτομα, των οποίων το εισόδημα είναι 43.000 ευρώ και 157.000 ευρώ, αντίστοιχα.
2. Το ποσοστό του φόρου επί του εισοδήματός τους.
3. Να χαρακτηριστεί ο φόρος με βάση την αναλογικότητά του.

Άσκηση 2: (7.4.2)

Έστω τα δεδομένα της προηγούμενης άσκησης, δηλαδή η φορολογική κλίμακα του πίνακα και τα άτομα Α και Β με εισόδημα 43.000 ευρώ και 157.000 ευρώ αντίστοιχα.

Πίνακας: Φορολογική Κλίμακα	
Κλιμάκιο Εισοδήματος	Φορολογικός Συντελεστής
13.000	0
12.000	5
15.000	15
30.000	30
80.000	40
Υπερβάλλον	45

Υποθέτουμε ότι το επόμενο έτος, ο πληθωρισμός θα είναι 10% και ότι τα δύο άτομα θα πάρουν αυξήσεις σε ίσο ποσοστό. Ποιος θα είναι ο φόρος για τα δύο άτομα αν ισχύει η ίδια φορολογική κλίμακα. Τι παρατηρείτε;

Άσκηση 3: (7.4.3)

Έστω τα δεδομένα της προηγούμενης άσκησης, δηλαδή η φορολογική κλίμακα του πίνακα και τα δύο άτομα Α και Β με εισόδημα 43.000 ευρώ και 157.000 ευρώ, το οποίο αυξάνεται κατά 10% (με πληθωρισμό 10%).

Πίνακας: Φορολογική Κλίμακα	
Κλιμάκιο Εισοδήματος	Φορολογικός Συντελεστής
13.000	0
12.000	5
15.000	15
30.000	30
80.000	40
Υπερβάλλον	45

Να βρεθεί ο φόρος που θα πληρώσουν τα δύο άτομα, αν ταυτόχρονα με την αύξηση 10%, υπάρξει και "τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας" σε ίσο ποσοστό, δηλαδή αν αναπροσαρμολογούν (αυξηθούν) τα φορολογικά κλιμάκια κατά 10%. Τι παρατηρείτε;

Άσκηση 4: (7.4.4)

Ο φόρος επί της προστιθέμενης αξίας των τροφίμων (ΦΠΑ) είναι ίσος με 9%. Ο ΦΠΑ είναι ένας φόρος δαπάνης, ο οποίος υπολογίζεται επί της αξίας που δημιουργείται σε κάθε στάδιο της παραγωγής ενός προϊόντος. Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται τα στάδια της παραγωγής μίας κομπόστας ροδάκινου ενός κιλού και η τιμή πώλησης σε κάθε στάδιο παραγωγής και διανομής (σε ευρώ).

Πίνακας: Προστιθέμενη Αξία Κομπόστας Ροδάκινου		
Στάδια Παραγωγής	Αγοραστής	Τιμή Πώλησης
Παραγωγή Ροδάκινων	Εργοστάσιο Παραγωγής	1,00
Παραγωγή Κομπόστας	Χονδρέμπορος	2,00
Χονδρική Πώληση	Πωλητής Λιανικής	2,30
Λιανική Πώληση	Τελικός Καταναλωτής	2,90

Να βρεθούν:

1. Η προστιθέμενη αξία του κάθε σταδίου.
2. Ο φόρος προστιθέμενης αξίας κάθε σταδίου και ο ΦΠΑ που αντιστοιχεί στην τιμή πώλησης κάθε σταδίου. Πόσα ευρώ εισπράττει η κυβέρνηση από το ΦΠΑ μίας κομπόστας ροδάκινου;

Άσκηση 5: (7.4.5)

Έστω ότι έχουμε μία μικρή χώρα, την “Μπανανία”, της οποίας το νόμισμα λέγεται λίρα Μπανανίας και η οποία αποτελείται από τρεις φορολογούμενους:

Διαγράφηκε: μία

1. Έναν χαμηλού εισοδήματος, ο οποίος πραγματοποιεί εισόδημα 2.800.000 λιρών το χρόνο και δεν έχει περιουσιακά στοιχεία.
2. Έναν μεσαίου εισοδήματος, ο οποίος πραγματοποιεί εισόδημα 6.700.000 λιρών το χρόνο και έχει περιουσιακά στοιχεία αξίας 80 εκατομμυρίων λιρών.
3. Έναν υψηλού εισοδήματος, ο οποίος πραγματοποιεί εισόδημα 29.000.000 λιρών το χρόνο και έχει περιουσιακά στοιχεία αξίας 500 εκατομμυρίων λιρών.

Στην Μπανανία ισχύουν οι ακόλουθες φορολογικές κλίμακες για το φόρο εισοδήματος και το φόρο περιουσίας (ΦΑΠ):

ΔΒ άεάδ: Κλίμακες Φόρων			
Όυήϊ ò Άφί άρι άϊ ò		Όυήϊ ò Δάηέ όόβδ	
Έεé ΰεé	Όϊ ηϊ εϊ άεϋò	Έεé ΰεé	Όϊ ηϊ εϊ άεϋò
Άφί άρι άϊ ò	Όδί άεάό άρò	Δάηέ όόβδ	Όδί άεάό άρò
1.000.000	0%	50.000.000	0%
2.000.000	20%	200.000.000	0,50%
Όδ άηά ΰεεϊ ί	40%	Όδ άηά ΰεεϊ ί	1%

Υποθέτουμε ότι το εισόδημα των φορολογουμένων της Μπανανίας είναι ίσο με τη φορολογική τους βάση και ότι οι φορολογούμενοι της Μπανανίας αποταμιεύουν 20% από το εισόδημά τους, ενώ το υπόλοιπο το ξοδεύουν σε αγαθά και υπηρεσίες, στην αξία των οποίων συμπεριλαμβάνεται ΦΠΑ 18%.

1. Από τα παραπάνω δεδομένα, να υπολογιστούν τα έσοδα του κράτους της Μπανανίας.
2. Εάν οι ετήσιες δαπάνες του κράτους είναι 18 εκ. λίρες, να βρεθεί εάν ο προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος ή όχι και με βάση αυτό να σχολιαστεί η κατάσταση της οικονομίας.

Άσκηση 6

Στον ακόλουθο πίνακα εμφανίζονται υποθετικά δεδομένα για την φορολογική κατάσταση δύο ατόμων Α και Β, σε σχέση με την επιβολή φόρου κατανάλωσης:

	Εισόδημα (χιλ. ευρώ)	Δαπάνες Κατανάλωσης	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος	Ποσοστό φόρου επί του εισοδήματος
A:	12.000	10.000	10%	;	;
B:	30.000	22.000	10%	;	;

Ζητείται:

- α. Να συμπληρωθούν τα κενά του πίνακα αφού γίνουν οι απαραίτητοι υπολογισμοί.
- β. Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, να δείξετε ποιος από τους δύο καταναλωτές πλήττεται περισσότερο από τους έμμεσους φόρους. Είναι κοινωνικά δίκαιο αυτοί οι φόροι;

Διαγράφηκε: ή

8.2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ 2

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Δημόσιος Δανεισμός.
- Δημόσιο Χρέος.
- Κρατικός Προϋπολογισμός.
- Περιεχόμενο Προϋπολογισμού.

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

- Εξωτερικό Δάνειο.
- Εσωτερικό Δάνειο.
- Ισοσκελισμένος Προϋπολογισμός.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

A. Σε συνέχεια της δραστηριότητας του Φύλλου Εργασίας Μαθητή 7, Διαδικτυακή Αναζήτηση, στοιχείων σχετικών για το έλλειμμα του προϋπολογισμού και το εθνικό χρέος των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους δικτυακούς τόπους:

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία: <http://www.statistics.gr/>
- Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
- Γενικό Λογιστήριο του Κράτους: <http://www.mof-glk.gr/>
- Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών: <http://www.mnec.gr/el/>
- Γεν. Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων - Taxis Net: <http://www.gsis.gr/>

Εισαγωγή στο πρόγραμμα excel, στοιχείων για το έλλειμμα του προϋπολογισμού και για το εθνικό χρέος των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στη συνέχεια, υπολογισμός του «Κατά Κεφαλή» Ελλείμματος του Προϋπολογισμού και του «Κατά Κεφαλή» Δημόσιου χρέους των χωρών της ένωσης για μια χρονιά.

B. Χρήση της μηχανής αναζήτησης <http://www.google.com/> για ανεύρεση περισσότερων στοιχείων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Σχετικοί όροι στην Αγγλική γλώσσα: National Budget, Balanced Budget, Government Deficit, Public Debt.

Καταγραφή και συζήτηση των στοιχείων που βρέθηκαν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. (7.5.2.1-4) Όλα τα παρακάτω αποτελούν πηγές εσωτερικών δανείων εκτός από:

- Την κεντρική τράπεζα.
- Την ευρωπαϊκή ένωση.
- Τις αποταμιεύσεις του κοινού.
- Το εμπορικό τραπεζικό σύστημα.
- Το πρώτο και το δεύτερο.

2. (7.5.2.2-1) Ποιο από τα παρακάτω αποτελεί εξωτερικό δανεισμό:

- Η έκδοση νέου χρήματος από την κεντρική τράπεζα.
- Η έκδοση ομολόγων και εντόκων γραμματίων του δημοσίου.
- Ο δανεισμός από την εθνική τράπεζα της Ελλάδος.
- Ο δανεισμός από την ευρωπαϊκή τράπεζα επενδύσεων.
- Κανένα από τα παραπάνω.

3. (7.5.2.2-4) Ο προϋπολογισμός ονομάζεται πλεονασματικός όταν:

- Οι δαπάνες είναι μεγαλύτερες από τα έσοδα.

- Ανατιμάται το ευρώ.
- Τα έσοδα είναι μεγαλύτερα από τις δαπάνες.
- Οι κρατικές επιχειρήσεις παρουσιάζουν κέρδη.
- Κανένα από τα παραπάνω.

4. (7.5.2.2-5) Από την άποψη του χρόνου τα δημόσια δάνεια, ονομάζονται:

- Προθεσμιακά ή όψεως.
- Υψηλότοκα ή χαμηλότοκα.
- Βραχυχρόνια ή μακροχρόνια.
- Εσωτερικά ή εξωτερικά.
- Το πρώτο και το τρίτο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: (7.3.7)

Είναι αναγκαίο ή σκόπιμο ο κρατικός προϋπολογισμός να είναι ισοσκελισμένος;

Ερώτηση 2: (7.3.8)

Τι είναι ο εξωτερικός δανεισμός; Να αναφέρετε ένα βασικό πλεονέκτημα και ένα βασικό μειονέκτημα του εξωτερικού δανεισμού.

Ερώτηση 3: (7.3.9)

“Ο δανεισμός αποτελεί, την πιο ενδεδειγμένη πηγή εσόδων για το δημόσιο”. Σχολιάστε.

Ερώτηση 4: (7.3.11)

Σύμφωνα με όσα αναφέρονται σε αυτή την [Ενότητα](#), πώς κρίνετε την πολιτική του ελληνικού δημοσίου στο θέμα του δανεισμού;

Διαγράφηκε: κεφάλαιο

Ερώτηση 5: (7.3.12)

Ποια μορφή δανεισμού είναι προτιμότερη (εσωτερικός ή εξωτερικός);

Ερώτηση 6: (7.3.14)

Γιατί οι εργαζόμενοι και οι συνταξιούχοι ενδιαφέρονται κάθε χρόνο για την κατάθεση του προϋπολογισμού και συχνά διαφωνούν με το περιεχόμενό του;

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΔΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης